

Søgan um Molly

Rasmus sum plantufrøðingur

Rasmus, sum eisini var skrivari í FF, taldist millum "teir stóru" sum plantufrøðingur.

Síða 11

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
ídnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvárþansni
Atgongdskontroll
Trygdarráðgeving

211 112

Tín trygd
fyri tryggleika

Spennandi søgan um borgmeistarán í Jerusalem sum kom at hava samband við borgmeistarán í Hesti! Og sum eisini hevði samband við Eichmann.

Hevði samband við Eichmann og Johan í Hesti

Síða 22

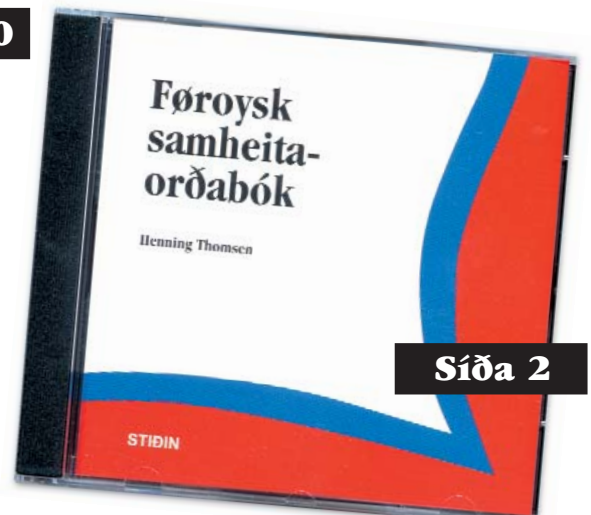
Bluffið hjá Norðuratlantsbólkkinum um Stoltenberg

FF-blaðið avdúkar at tíðindini um, at Thorvald Stoltenberg skuldi arbeiða fyri NA-bólkkin í Fólkatínginum var bluff og ósannindi. Eisini hava vit spennandi lýsing av Stoltenberg.

Síða 8 - 10

Fiskimaður gjørt orðabók

Henning Thomsen, sum "bert" hevur realprógv, og annars hevur verið fiskimaður, hevur gjørt samheitaorðabók, sum nú er komin á fløgu.

Síða 2

Eitt ótrúligt bragd:

Fiskimaður hevur gjørt orðabók

Vanliga verður roknað við, at ein sum ger orðabøkur má í minsta lagi má vera professari á Fróðskaparsetrinum. Og tað er neyvan nóg mikið við bert einum av slagnum. Tað skulu helst fleiri vera um eitt so stórt arbeiði, sum tað er at gera eina orðabók.

Men soleiðis nýtist tað ikki at vera. Fyri tíð síðan kom út Føroyska Samheita-orðabókin, sum er skrivað av tí 69 ára gamla Henningi Thomsen. Henning er sumbingur, og hansara útbúgving er eitt realprógv úr Vági. Annars hevur Henning verið verkmaður alt sítt lív. Hann var til skips í yngri árum, og síðan

hevur hann arbeitt sum grótlaðari og taksabilstjóri. Fyri meira enn 10 árum síðani fór hann at gera krossorðagátur, og bert í “Dimmalætting” hevur hann gjørt einar 1.100. Øll, sum loysa krossorð, hava brúk fyri at kenna aðrar merkingar av einum orði, og tað er hetta, sum samheitaorðabókin kann nýtast til. Her er eisini talan um eitt stórverk, ið er nærum 800 síður. Samheitaorðabókin fæst eisini á fløgu.

Henning hevur greitt okkum eitt sindur frá síni lívssøgu til sjós, og hana fara vit at endurgeva her:

Eg var fyrstu ferð til sjós við “Saltaire”. Hetta var ein suðurlandstúrur og skipari var Ernst Thomsen úr Sumba. Fiskað varð við snøri. Um summarið varð so farið til Grønlands við línu. Annars var eg seinni við hesum skipum:

Á norðhavinum við reketum við “Saksaberg”.

Í Grønlandi við “Flemsoy”, sum var úr Noregi, við línu á saltfiski.

Undir Íslandi við trolarunum “Jón Torlaksson” eftir saltfiski og við “Mars” eftir kongafiski, sum varð ísaður og fluttur til Onglands og Týsklands.

Í Vestmannaoyggjunum við “Ørn” við snellu eftir toski og við snurrið eftir flatfiski.

Við Grimsoynna við snellu við “Björg”.

Í Vestmannaoyggjunum við “Hrafn Sveinbjarnarson”, “Farsæll”, “Eyjaberg”, og “Gullborg”

Hevur verið alt umborð á skipi

Eg havi vist itíð tað mesta, ein kann eita umborð. T.d. havi eg bæði verið vanlig apa við snøri og

loddi, motorpassari, kokkur, stýrimaður og skipari. Hetta við stýrimaður og skipari skal takast við fyrivarni. Tað var í Vestmannaoyggjunum, eg varð biðin um at koma umborð á ein bát, tí teir manglaðu ein stýrimann.

Eg segði sum var, at eg hevði ongan lærdóm, so tað lá ikki fyri. Men tað helt hann ikki var nökur forðing. Reiðarin, ið átti bátin saman við skiparanum, var júst annar av teimum, sum útvegaði monnum tað minna prógv-ið. Hann gav mær so eitt hefti at lesa í og bað meg koma aftur um eina viku. Tað tók mær umleið ein tíma at lesa hesar síður. Eg fór so aftur til reiðaran og upp til roynd. Hann spurdi meg um ljósföring og um, hvussu høgra og vinstra síða á skipinum itu, og so nakrar spurningar afturat, og so hevði eg knappliga fingið pungaprógvið ella reyðfiskaprógvið, sum tað eisini verður kallað, og sum har yviri gav rætt til at føra bát upp til 30 tons.

Og ótrúligt, men satt er tað. Eina vertið í Oyggjun-

um bar eg heitið skipari. Tað var við “Hrafn Sveinbjarnarson” við snellu. Henda vertiðin royndist illa við harðveðri og fiskaloysi. Eg veit ikki, um tað er nakar uggi, at sjálvt ikki teir bestu fingi tað stóra tann veturin.

Við Gullborg

Mangt og mikið kundi verið at trivið í um lívið á sjónum, men lat meg bara siga eitt sindur um Binna í Grøv og Gullborg, har eg var umborð í tvey ár. Í Íslandi var hann kendur av hvørjum mansbarni sum fiskikongurin mikli. Hann hevði fleiri ferðir havt í varðveitslu silvurskipið, sum ein bátur hvørja vertið fekk sum viðurkenning fyri besta avrikið. Har afturat hevði hann fleiri heiðursmerki fyri bjargingar og brøgd á sjónum, og nógvar eru søgurnar, sum ganga um hann og hansara sjáldsama dugnaskap, bæði við smábati og við stórri skipum gjøgnum eitt langt lív sum sjómaður undir Íslandi.

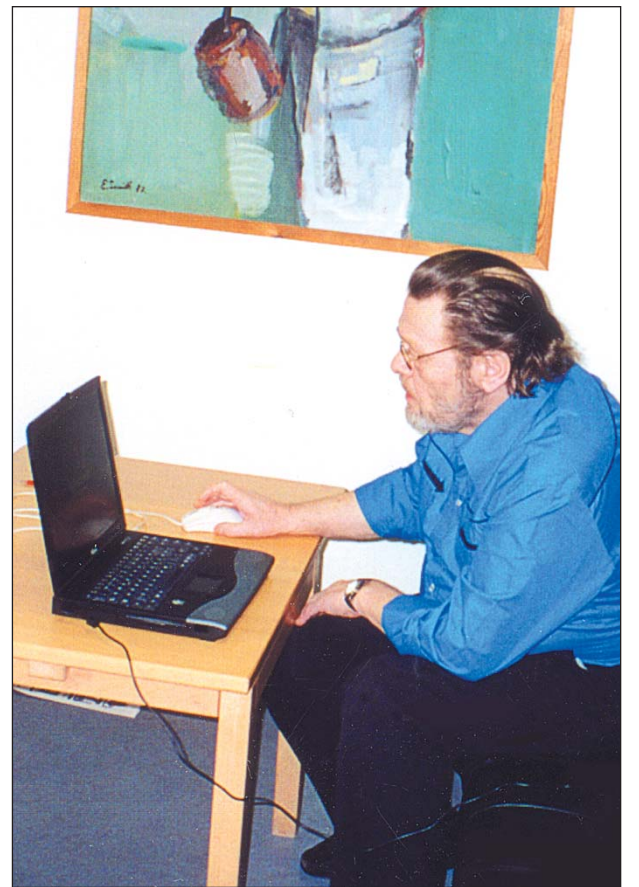
Veidieydnan mundi vera honum íborin, og hetta

saman við gløgni og skili gjørdi, at hann mangan fongin fekk, sum aðrir ikki fáa. Hann segði millum annað fyri mær, at hann eina ferð hevði verið úti í Grimsey, har hann var farin við teimum at fleyga lunda. Og meðan hann bar stongina upp eftir einum fugli, flugu tveir aðrir í netið eisini, soleiðis at hann tað einu ferðina fekk triggjar lundar í senn.

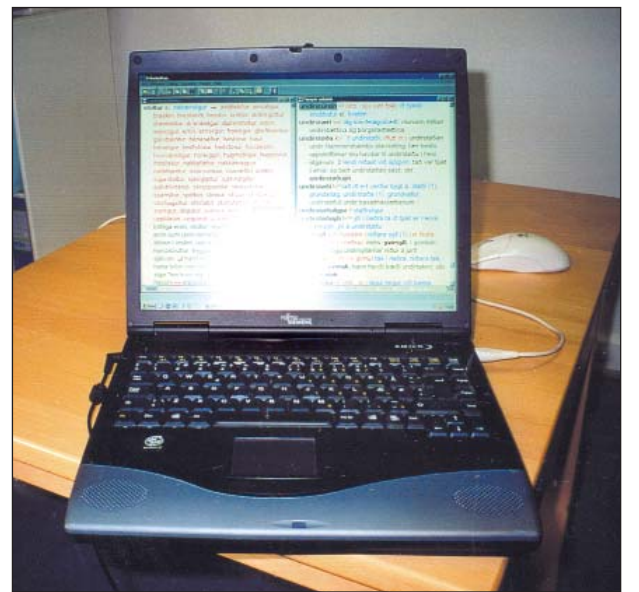
Eina ferð var hann leigaður av landinum út at skjóta mastrarhval ella bóghvítuhval, sum hann eisini verður kallaður, við Gullborg. Hesin hvalur var tá øktur so nógv í tali, at hann gjørdi skaða á gørnini, so bátarnir nær-um ikki fingi ród út fyri honum. Eina harpunbyrsu ella skutlabysu at halda í hondunum hevði hann at skjóta við. Henda byrsa var til stóddar sum vanlig byrsa við heldur styttri brók. Til hana hoyrði so harpun, lína og boya og lóðurin var kalibur 12. Teir skutu nógvan hval tað árið, og eina ferð, sum hann stendur har frammi og siktir, kemur ein hval-

Henning Thomsen, fiskimaðurin sum gjørdist orðabókarithøvundi.

Henning við telduni.

Snilt er við teldu. Nú ber til at seta Føroyamálsorðabókina og Samheitaorðabókina lið um lið á skermnum. Verður leitað eftir einum orði í aðrari orðabókini kemur sama orðið fram í bini. Umframt hetta eru nógvar aðrir hentleikar.

fiskiskapur bátaveiða, dyrging, feskfiska-
veiða, fiskarí, fiskaveiða, fiski, físking,
fiskiveiða, fíling, garna-fiskiskapur, garna-
veiða, grønlandsfiskiskapur, grønlandsút-
róður, havferð, havfiskiskapur, havróður,
hál, hemaraveiða, heystróður, húkaveiða,
hýsuveiða, ísfiskaveiða, kalvaróður, kalva-
veiða, kast, kenn, kenning, kyrrindaroynd,
kyrrindaróður, kyrrindaseta, laksaveiða,
langfarafiskiskapur, línubruk, línuróður,
línuveiða, lýsingarseta, nabb, náttarseta,
nótarkast, ovfisking, ovveiða, partroling,
rakstur, ránsveiða, ránveiða, rekstur, reyv-
arfíl, reyvfíl, rok-fiskiskapur, roktúrur, rok-
veiða, roynd, royndarfiskiskapur, roynd-
artroling, royning, rækjufiskiskapur,
rækjuveiða, røkstur, saltfiskaveiða, seta,
seting, sildaveiða, sjálvdráttur, sjóróður,
skeljaveiða, skipsfiskiskapur, skýmingar-
dyrging, sluppfiskiskapur, snelluveiða,
snørisfiskiskapur, snørisróður, stórfiski-
skapur, summarróður, summartúrur,
summarútróður, torraróður, toskafiski-

*Hetta er ein dømi um hvussu ein Samheitaorðabók
virkar. Verður leitað eftir einum sambeiti til orðið
"fiskiskapur" finnast ikki færri enn 95 onnur orð
fyri tað sama!*

ur undan, og hann skjýt-
ur. Hvussu var og ikki so
rakti hann henda hvalin
soleiðis, at skutilin fór
tvørtur ígjøgnum hann og
beint í ein annan, sum
hevði stungið seg upp
undir liðini á tí fyrra, við tí
skili, at báðir vórðu fastir
og doyðu.

Útróður á vertíð nakað fyri seg

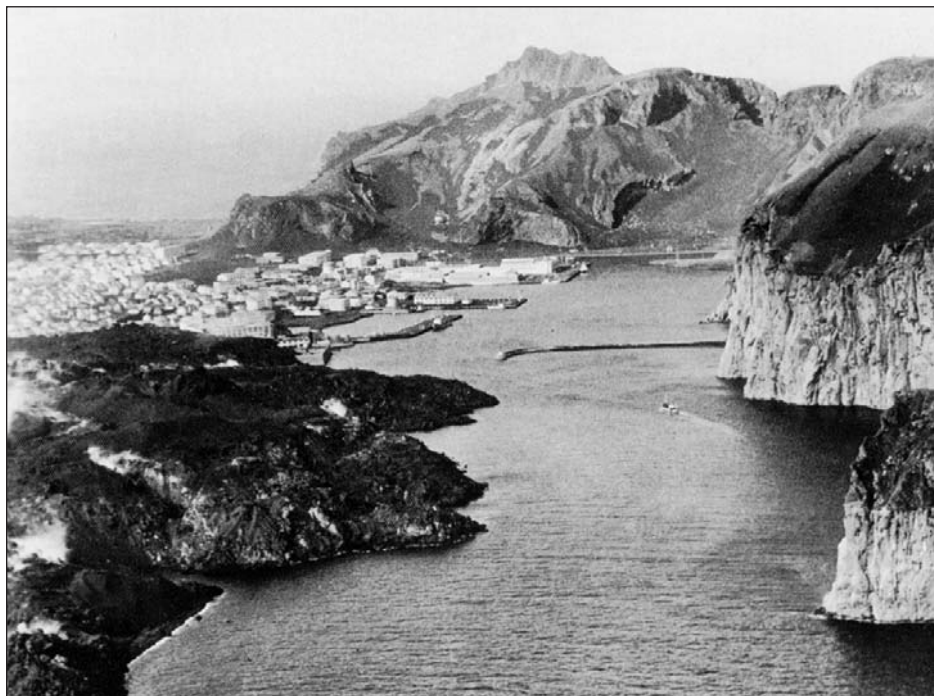
Útróður á vertíð í Vest-
mannaoyggjunum man
vera nakað fyri seg. Hað-
ani róðu fast í 100 bátar
hvønn dag við gørnum,
og við snellubátunum
mundi talið vera væl yvir
hundrað. Tað hendi seg
- og meira enn eina ferð -
at vit settu gørnini á
lítlum avmarkaðum øki,
og at hinir bátarnir, sum
ofta fylgdu eftir okkum á
fiskileið, mestsum byrgdu
okkum inni við at seta
rundan um okkum. Men
- líka veit eg - tá ið vit fóru

at draga, hevði Binni full
gørn, meðan hinir meira
ella minni drógu svart.
Ikki eydnaðist tað mær at
vera við til at fáa silvur-
skipið, men spennandi
var tað, tí hvørt kvøld, bát-
arnir komu at landi, stóð
uppsligið í einum sýnis-
glugga yvirlit yvir støðu-
na hjá 10 teimum bestu
bátunum, og hesi bæði
árin, eg var umborð,
endaði tað við, at vit
gjørdust nr. 2. Seinna árið,
eg var við Gullborg, var
eisini ein annar føyroy-
ingur, Gustav Hentze av
Sandi við.

Rættilig kalvaveiða

Vit róðu við línu fyrra
part á árinum og lögdu so
um til gørn. Um summar-
ið vóru vit við nót eftir
sild og um heystið royndu
vit við snellu eftir toski,
sum varð ísaður og fórdur
til Onglands ella Týskland
at selja. Og lat meg her

siga frá einari hending,
sum eg meini lýsir fiski-
kongin Binna í Grøv rætti-
liga væl. Tað var soleiðis,
at um vit á ísfiski við
snellu fingi kalva, so átti
maðurin hann sjálvur,
sum dró hann. Eina ferð,
lítið var at fáa, og Binni
stóð í rútinum, spurdi
hann, um nakað var at
kenna. Har var einki, og
vit søgdu nei. Hann biður
okkum so draga upp, og
so varð gjørt. Men í tí
sama kenni eg, at nakað
er á. Hetta var ikki tungt,
men darvaði mær eitt
sindur, so eg kom eitt
sindur seinni upp enn
hinir. Hann rópar so aftur
av brúnna og spyr um eg
dragi nakað. "Nei", sigi eg,
"kanska ein kongafisk".
"Ja, dragið bara upp, vit
skulu flyta okkum", sigur
hann. Á dorgini vóru 7
húkar og pilkur niðast. Tá
ið eg kom undir borð, dró
eg fyrsta húkin fastan í
snelluna, og hugdi útum
eftir hesum vælsignaða
kongafiski. Men har var
einki at siggja. Eg taki so
ein ella tveir húkar inn
afturat og royni at hyggja
eftir hesum reyðliga, sum
eg helt mundi vera har.
Men einki eg sá. Og tað
undraði meg, tí konga-
fiskur sæst langt niður í
sjógvin. Og so hvakk eg
við, tí niðri í sjónum sá eg
ein myrkan blett ella eitt
lítið myrkt øki, sum bara
vaks. Eg trúi ikki mínum
egnu eygum, men so skar
eg í róp: "Luða, luða".
Soleiðis eitur kalvi ella
flundra á íslenskum. Og
tí betur vóru hinir ikki
farnir niður undir, so har
komu fleiri til við hakum,
og á dekknum lá hon.
Hesa flundruna átti eg
sum sagt, og hon varð
beinan vegin ísað og
seinni seld í Týsklandi.
Tað vísti seg tá, at hetta,
sum eg dró á snellu og

Innsiglingin til Vestmannaoyggjarnar, soleiðis sum hon sær aftaná eldgosið í 1973.

sum eg helt vera ein
kongafiskur vígaði 220
pund. Hetta er størsti
fongur, eg nakrantíð havi
fingið í einum drátti.
Seinni havi eg hoyrt frá
øðrum monnum, at flun-
dra onkuntíð kann bera
seg soleiðis at, og at hon
kann finna uppá at taka
og so svimja í runding
upp so hvørt, sum drigið
verður, uttan at hon setur
á ella rennur. Men bíða
mær, tí enn er søgan ikki
meira enn hálsøgd. Sum
sagt, lítið var at fáa og
siglt varð upp aftur. Ikki
bragdaði nakað serligt
hesa ferð heldur, men so
siggi eg at Binni dregur
har afturi og kemur upp
við einari stórari flundru.
Hann kastaði aftur, og um
hann fekk nakran tosk
ímillum minnst eg ikki,
men tað var bara ein lóta,
so kemur hann upp við
aðrari flundruni. Hann
kastar triðju ferð og dreg-
ur tungt og lótu seinni lá
triðja flundran á dekki-
num. Vit royndu so eina

lótu afturat, men fingi
bara eitt sindur av toski
eftir hetta. So við og við
fyltu vit lastina, men ikki
komu fleiri kalvar, meðan
eg var við, hvørki áðrenn
ella aftan á henda túrin.
Eg minnst bara vektina á
mínari flundru, men hans-
ara vórðu sum mín eisini
seldar í Týsklandi og tær
lógu eisini allar um 200
pund. Seinni fór eg upp á
brúnna líka sum at frøast
yvir fongin, og tá segði
hann mær, at tann fjórða
hevði eisini verið fóst,
men hana misti hann
undir borði. Á Binni, Binni.

Ein megnarmaður

Mangt umskiftist á mans-
ins ævi og soleiðis var
eisini her. Av serligum or-
sökum varð eg noyddur
at fara heim til Føroyar.
Og seinasta túrin, vit
sigldu inn til Vestmanna-
oyggjarnar, meðan Binni
stóð við róðrið, bað eg
hann lata meg sleppa at
stýra heimeftir. Har helt
eg so fyrri seinastu ferð í

róðrið á tí skipinum, sum
eg var komin at halda so
nógv av, meðan eg sang
"leið meg einaferð enn út
á dekkið", og Binni stóð í
rútinum. Motorurin larm-
aði, og ikki man eg hava
verið serliga málreystur, tí
tá ið eg hevði sungið eina
løtu, kom hann yvir til
mín og spurdi, hvat eg
segði. Men eg bað hann
bara tiga og leggja handa
vanan av við altíð at siga
"ha" tá ið eg royndi at
syngja. Áðrenn eg fór
heim, kom hann oman til
mín og gav mær byrsuna,
sum hann hevði veitt so
mangan hvalin við. Hesa
skuldi eg eiga sum eitt
minni. Enn í dag undri eg
meg yvir handa mannin,
og tað er meira enn so
onkuntíð, at eg steðgi á
og við stórari virðing
standi og hugs. Og tað er
ikki sørt, at eg tá onkun-
tíð gloymi, at hann er
farin yvirum, og at eftir
eru bara minnir um ein
megnarmann.

*Henda myndin er frá havnini í Vestmannaoyggjunum í 1970. Stutt sagt kann sigast, at tað sum Klaksvík
merkir fyri fiskivinnu í Føroyum, merkir Vestmannaoyggjarnar fyri Ísland. Og eins og klaksvíkingar
kenna sín týðning fyri Føroyar, kenna Vestmannaoyingar eisini sín týðning fyri Ísland. Her komu eisini
nógvir føyroyingar og Kirkjuliga Missiónsfelagið bevið sjómansmissión ber M.a. var Esmar Jacobsen í fleiri
ár trúboðari ber.*

Binna í Grøv

Um Ólastovu og fólkiní har

Í seinasta blaði høvdu vit eina frásøgn um tann føroyska sjómannin, sum í 1896 átók sær at vera við til at sigla korvettina “Dagmar” norður á Vestmanna. Men tá tað køvdi av í mjørka, varð ikki gjørligt at seta mannin í land aftur. Tí mátti hann fylgja við skipinum til Skotlands, hagani hann kom aftur við ferðamannaskipi, eitt stórt upplivilsí ríkari. Tað vísir seg, at maðurin var Kristian í Áarstovu, sum var abbi Kristian Djurhuus, fyrrverandi løgmann. Vit hava enn tá fingið eina grein um gamla Kristian, húsini hann giftist inn í og um ættina annars, sum abbasynir Kristian Djurhuus, Kristian og Høgni, hava skrivað. Greinin stóð í riti-num *Tórshavn* í 1995. Henda greinin man helst hava áhuga hjá okkara lesarum, og vit hava fingið loyvi at endurprenta hana:

Ólastova er eitt av teimum gomlu húsunum í Havnini, ið bera mannsnavn við stovuheitinum afturat. Hon stóð fyrr eitt sindur burturgoymd aftanfyri húsini hjá Heima-virkinum, men tá tær seinastu havnabyggingarnar vóru framdar, og neyst, pakkhús og aðrir bygningar vóru tiknir niður, kom hon at standa í fremstu røð á Kongabrunni. Hóast hon sýnist lítil og eitt sindur kroyst svarttjórað ímillum teir stóru hvítu bygningarnar, miðfyriritingin hjá Tryggingarsambandinum og Stefansons hús, so munnu tó tey flestu, sum hava gingið eftir Kongabrunni, hava sæð hana.

Men tað var kaldbaksmaðurin og timburmaðurin Daniel Pedersen, føddur í 1789 og slektaður av Sólgerðum, sum í 1825 keypti eina gróthúsgrund og bygdi sær hús á hesa. Í Pantiprotokollini frá 1836 stendur: “At den blandt Skandsens Inventarium henhørende og tæt ved Jagthuset beliggende Grodhuus Tofter av Skandsen solgt til Daniel Pedersen Thorshavn, som derfor har erlagt 15 skriver FEMTEN Rigsbankdaler i Sedler medgaas hermed”.

Bjarni Djurhuus, sonur Martin í Ólastovu sigur, at teir fluttu eina hús, sum kallaðist Ólastova og settu hana á hesa grund. 25. november 1830 giftust

Daniel Pedersen og Johanna Johannesdatter í Kaldbaks kirkju, og tey fluttu inn í Ólastovu. Johanna, doypt 19. september 1802, var slektað úr Vestmanna. Smb. dópsbrævi hennara datt faðir hennara oman í bjørgunum, meðan mamman gekk við henni, hon var sostatt fødd faðirleys. Eini barnleys hjún, Óli Hansen úr Sandavági og Anne Marie Joensdatter úr Vestmanna, tóku hana til fosturs. Tey vóru eina tíð uppisitarar á amtmannsgarðinum í Álakeri; men á gamalsárum flyta tey inn til fosturdóttirina í Ólastovu, tað kann eisini vera hesin Óli Hansen, ið hevur givið húsini navn.

Dánial umvældi bátar í tí rúmliga kjallaranum. Hann arbeiddi eisini við annað vanligt timburarbeiði - hann hevði tó ikki so góða eydnu við hesum. Harumframt var hann kallsmaður og sýnismaður hjá Kongaliga handlinum. Johanna og Dánial fingi fyra døtur: Anne Sophie Frederikke fødd 1831 giftist við Klæmint Olsen sýslu- og lögtingsmanni í Klaksvík, Anne Marie Christine fødd 1836 giftist við Christiani í Áarstovu, tvillingarnar Sara Sophie fødd 1842 giftist við Ludvík Müller bónda í Kvívík og Susanne fødd 1842. Hon doyði ógift 19 ára gomul. Christian Djurhuus, Kristian í Áarstovu føddur 9. mars 1834, var abbasonur Sjóvarbóndan Jens Christian Djurhuus. Mamman var Giljanna (Julianne Malene) Olesdatter úr Hósvík. Faðir hansara var Hans Andrias Djurhuus, sum í nøkur ár var uppisitari á fútagarðinum í Hoyvík hjá Pløyen amtmanni. Hann rýmdi tó av Hoyvíksgarði, tí at tað kom onkur ósemja millum hann og amtmannin, tí hesin ikki vildi geva honum eitt festi, men heldur hava hann sum uppisitari hjá sær. Christian var føddur meðan pápin sat á Hoyvíksgarði.

Um Kristian, sum søgan snúði seg um Christian giftist inn í Ólastovu í Havn við Anne Marie Christine Danielsdatter. Tey fingi ein son Hans Andreas Djurhuus kallaður Dia í Ólastovu. Hann var faðir Christian Djurhuus kallaður Kristian í Ólastovu seinri Føroya lögmaður og Martin Djurhuus postmeistarinn.

Christian í Áarstovu lívbjargaði sær við útróðri og fyrifallandi arbeiði her í Havn. Men frá eina ferð í átjanhundrað og sekstíárunum fer hann at føra skipini hjá Skibstedhandlinum. Við jaktunum førir hann ymsar vørur út til útihandlarnar og fisk og arðrar innkeyptar vørur aftur til Havnar. Hann var tí sera væl kendur við sigling millum oyggjarnar. Hann verður nevndur “Skibsfører” í fólkateljingunum frá 1870. Prógv sum “Sætteskipper” fekk hann í 1893 59 ára gamal. Hann ognaði sær fitt av jørð, traðir í Havn, uml. tvær merkur í Vestmanna og Tjørnuvík, sum hann fekk við arvi - Anna Maria var slektað av Válinum. Fólkið á teimum ymsku bygdunum kendu hann væl og høvdu so stórt álit á honum, at tey lótu hann gera ymisk ørindi fyri seg, t.d. lótu tey honum pening at seta inn og lótu honum

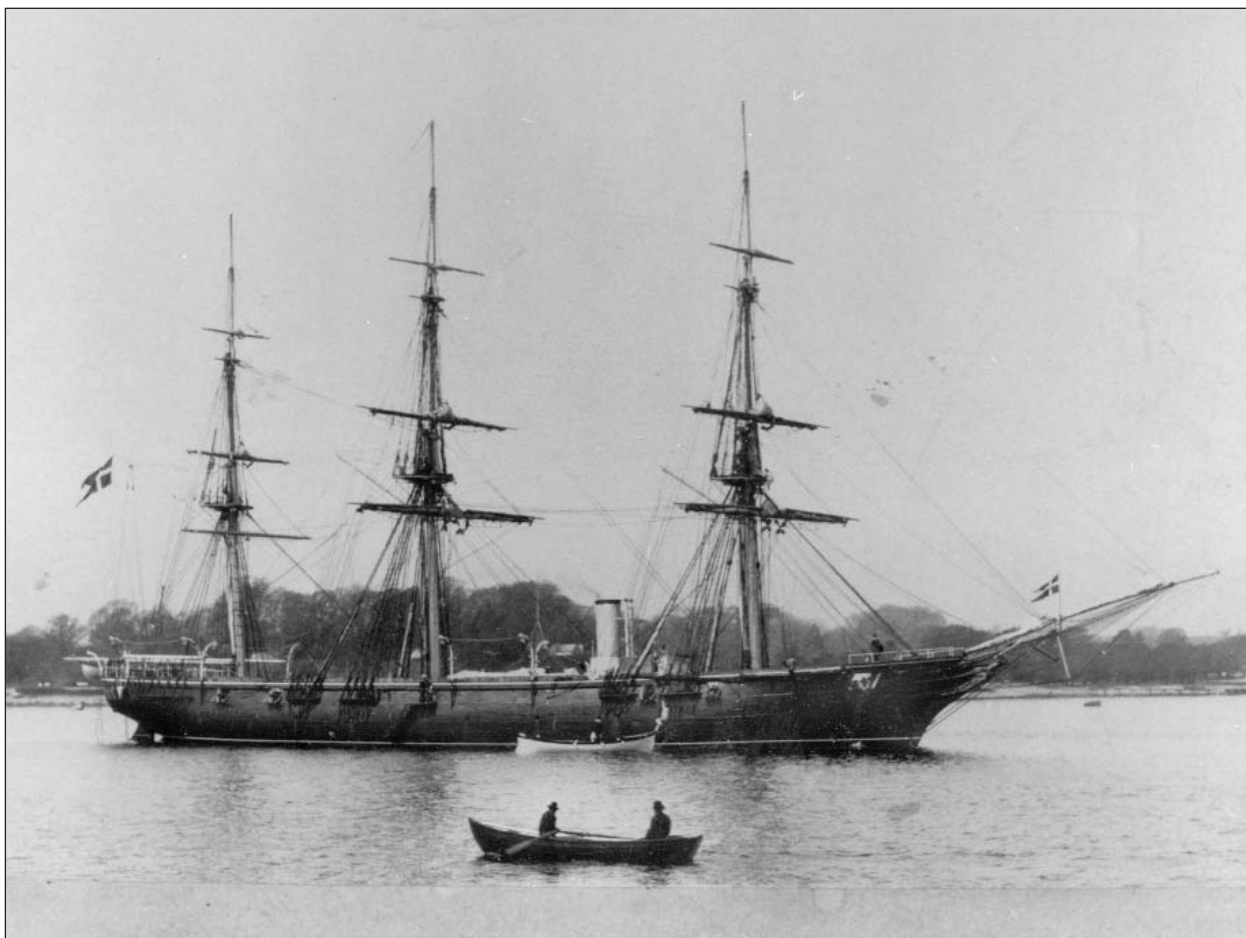

Kristian í Ólastovu.

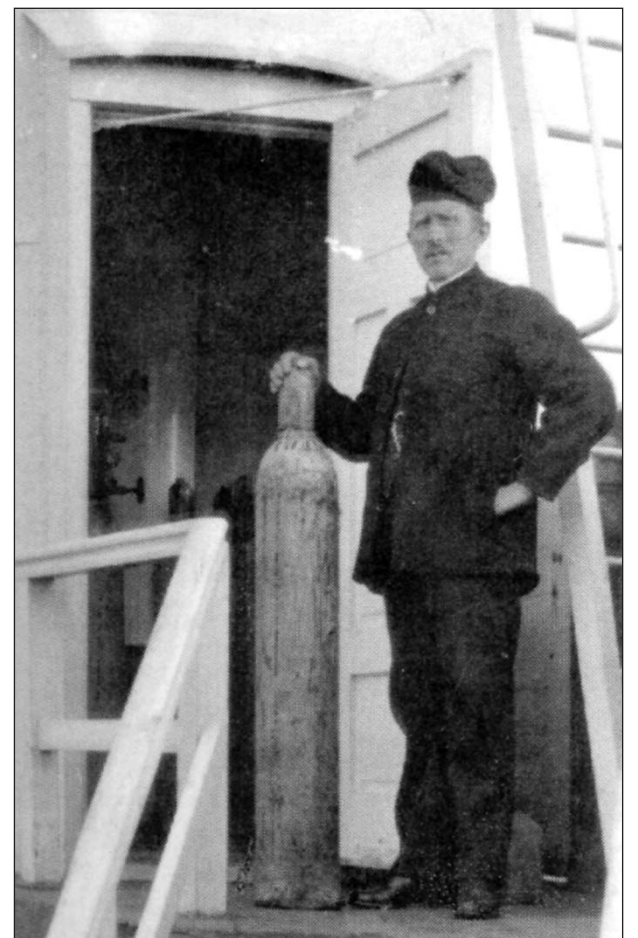
sparikassabøkurnar í varðveitslu. Tveir yngri brøður hansara Hans Andreas og Jens Christian fóru skip úti í verðini.

Ferðin við Dagmar

Hann var heldur óheppin ta einu ferðina, tá hann var loðsur umborð á korvettini Dagmar. Hann var sjálvur annar og kastaði snøri, tá ið fregattin kom inn í Nólsoyarfjørð. Teir

Myndina av Kristiani sjálvum og besa av korvettini Dagmar fekk Kristian sum áminning frá ferðini.

Hans Andreas Djurhuus, Dia Ólastovu. Pápi Kristians, sum gjordist lögmaður.

løgdu at, og kommandørurin ynskti loðs til Vestmannar. Gamli fór sum hann stóð, andøvsmaðurin róði inn til Havnar og gav boð um at Kristian var farin til Vestmannar. Men tá ið teir komu inn í Vestmannasund, var mjørk-in so nógvur, at kommandørurin hættaði sær ikki víðari; men valdi at sigla til Glasgow í Skotlandi, har hann hevði onkra umráðandi avtalu. Loðsurin mátti fylgja við, uttan at tað bar til at geva boð frá sær. Í Skotlandi var hann í fimm vikur, áðrenn hann slapp heim aftur við Lyr - enn í somu útróðrar-klæðum. Tá høvdu tey heima verið bangin um hann. Til minnis um ferðina fekk hann innrammaðu myndirnar av korvettini Dagmar og av sær sjálvum á dekkinum

Fingu bert ein son

Anna Maria og Kristian fingur bert ein son Hans Andrias Djurhuus, Dia í Ólastovu, føddur 1869 og giftur við Ellen Kristine Larsen fødd 1869 úr Gjørðum í Porkeri. Hann var avlærdur timburmaður og var ímillum teir sum smíðaðu bakarahandilin hjá Frants Restorff og Sanatoriið í Hoydølum. Í fleiri ár var hann vitapassari á Skansanum og lögtingsmaður eina setu. Eisini legði hann eins og faðirinn traðir inn, hann hevði so mikið av jørð, at tey høvdu tvær kýr í Ólastovu. Í mun til faðirinn hevði Dia ringa sjóeydnu. Tað komst av eini ferð, hann hevði verið í grind í Miðvági. Stór grind var

deyð í Miðvági (540 hvalir) Ólavsøkudag 1895, teir høvdu verið sjeymans har vesturi við einum áttamannafari og róðu nú aftur til Havnar við nítjan skinum av grind umborð. Komnir út fyri Sveipini millum Kirkjubønes og Glyvurnes tók báturin sjógv inn og fór síðani runt. Tað eydnaðist teimum at koma upp á kjøl. Teir róku nú út við eystfallinum. Tað róðu fleiri bátar framvið uttan at bera eyga við teir, áðrenn ein hoyvíksbátur sá teir, og tók teir upp. Tá vóru teir bert tveir eftir, Dia og Niels á Bakka (Niels Debes). Teir, sum sjólótust, vóru Ludvig Thomsen, C. P. Ziska, Jacob Jacobsen (Jáku á Mýrini), Poul Johannes Poulsen (á Kletti) og Janus Hansen (á Bakka). Hendan hendingin tók honum so fast, at hann ongantíð fór á bát aftur.

Abbasonur Kristians gjørdist lögmaður

Synir teirra vóru Kristian (Kristian í Ólastovu) føddur 1895 giftur við Onnu Margrethe Nielsen fødd 1893 í Heiðunum, Johan føddur 1897, sum doyði ógiftur 21 ára gamal og Johannes Martin (Martin í Ólastovu) føddur 1900, giftur við Edel Kristine Mortensen, fødd 1907 á Tvøroyri.

Kristian og Margretha giftust inn í Ólastovu, har teir elstu synirnir Johan Frits (1918) og Hans Andreas (1920) vóru føddir. Kristian í Ólastovu flutti til Suðuroyar í 1920, tá hann gjørdist sýslumaður

Gomul mynd av kongabránni. Ólastova sæst í miðjuni.

Soleiðis síggja vit Ólastovu í dag.

har. Kristian í Ólastovu man vera meira kendur sum lögtings- og lögmaður í nógv ár. Hugin til at dyrka úr nýggjum tók hann við til Suðuroyar, har hann legði stórar traðir inn.

Martin í Ólastovu, postmeistarin, hevði eisini stóran áhuga fyri traðarbrúkinum og var formaður í Traðarmannafelagnum í Havn í fleiri ár. Fyri Traðarmannafelagið sat hann í Jarðarráðnum. Hann legði sær stóra trøð inn úti í Vikanum í Havnardali.

Kristian Djurhuus, abbasonur høvuðspersónin í hesi søgu, er her avmyndaður sum landsstýrismaður í fyrsta landsstýrinum 1948-50. Kristian er aftanfyri til vinstru. Frammanfyri Kristian er Føroya fyrsti lögmaður Andrass Samuelsen. Hinir eru Jóan Petur Davidsen, aftanfyri, og Louis Zachariassen. Kristian gjørdist annars lögmaður frá 1951-1959. Síðan varalögmaður fram til 1963. Í 1967 gjørdist hann aftur varalögmaður og síðan lögmaður frá 1968 fram til 1971. Hann var tiskil lögmaður í 10 ár, og í landsstýrinum var hann tilsamans í 18 ár.

Aftaná Dia í Ólastovu doyði í 1949 varð skift so, at Martin og Kristian áttu húsini í felag. Erling Christoffer føddur 1921, sonur Kristians, flutti inn saman við konuni Brynhild Lamhauge fødd 1925 úr Lamba og soninum Eyðun. Brynhild doyði stutt eftir, og Erling giftist uppáftur við Tove Hovgård úr Vági, Tey fingur børnini Petur Aksel Eivind, Susanna Margretha og Janus í Ólastovu, hesi eru tey seinastu av Djurhuus ættini, sum eru fødd har.

Í 1963 varð Ólastova seld til Tryggingarsambandið Føroyar. Tryggingarsambandið lat Ólastovu til Føroya fornminnisfelag,

sum hevur umvælt bæði uttan og innan til prýðis fyri havnarlagið.

Johan Djurhuus var skrivstovustjóri í landsstýrinum 1949-1988 ella nærur í 40 ár. Og var hann høgt mettur sum lögfrøðingur, sum eingin kundi seta minsta spurnartekin við. Neyvan nakar ivaðist í, at hann var sambandsmaður í hjartanum. Men betta vísti hann ongantíð. Og hann var eins loyalur móti øllum landsstýrum. Ikki fyrr enn hann hevði lagt frá sær, belt hann, at nú kundi hann “bekenna kulør”, og hann luttok á landsfundi hjá sambandsflokkinum í 1988. Her er Johan t.b. saman við Jacob Højgaard, fyrrverandi kommunulækna í Havn. Báðir eru farnir í Harrans bendur.

Vitjan úr Grønlandi: Føroyingur í Sisimiut og føroyskur veðrur í Nuuk!

Nú um dagarnar kom ein av trúgvu lesarunum hjá FF-blaðnum uttanlands inn á gólvið. Hetta er havnarmaðurin Kári Viðstein, sum hevur búð í Sisimiut (Holsteinsborg) í Grønlandi í nógv ár.

Í fjør kundu vit greiða frá, at Kári hevði gjørt eina roynd at velja epli. Hetta var ikki bert sum at siga tað, tí Sisimiut liggur norðanfyri tey øki, har vanligar veður roknað, at tað ber til at velja.

Kári hevði útvegað sær reyð epli úr Danmark, og hann hevði taðað við rækjum. Og hvussu gekk so? Kári segði soleiðis frá: “Eg fekk eini 15 kg. av rækjum, sum eg lat liggja í einum plastikposa og rotta. Vit eru norðan fyri polarsirkulin, og eingir maðkar eru í moldini, sum kunnu “grópa” í moldini. Tá rot var komið í rækjurnar, gravaði eg eina foyru og stoytti í. Tað luktaði ræðuligt. Eg lat tað liggja í nakrar dagar, so setti eg niður. Eg keypti 5 kg. av neytalorti í pillariformi fyri kr. 90. Tað má vera gott at vera bóndi og hava nógv neyt! 25. mai varð sett epli, tød, epli, tød aðruhvørja ferð. Men eg mátti bloyta pillararnar fyri at nytta skuldi koma burtúr. Tað vóru 2,8 stig tann dagin. Tann 11. august snýtti eg og tók ein stek upp. Tað vóru 18 epli undir, nokk til ein

døgurða hjá okkum. Eg gjørdist spentur til tað skuldi takast upp av álvara. Eg tók upp tann 15. september. Tað blivu 7-8 fold, og fleiri av eplunum vóru eins stór og ein knýttur nevi. So hetta var ein sera væleydnað roynd við hesi nýskapari at seta epli niður norðanfyri polarsirkulin.

Heima aftur í syrgiligum ørindum

Kári hevur sum sagt verið í Føroyum í einum syrgiligum ørindum, nevniliga til jarðarferð hjá 32 ára gomlu bróðurkonu síni Ingu Danberg.

Kári er havnarmaður. Pápi hansara var Johan við Stein, vanligar nevndur Pollux. Hann var sonur Hans við Stein, fergumann og Poulinu. Ein pápabeiggi hjá Pollux var Maurentius Viðstein, ið var annar av fyrstu tingmonnum javnaðarfloksins. Hann dugdi sera væl at skriva og hevur m.a. skrivað greinirnar, sum eru givnar út sum “Hórvnar Havnamyndir”. Tá var Havnin nakað heilt annað enn í dag. Mamma Kára er Nancy, ið er ættað úr Kollafirði. Tað var so heppið, at nú Kári var í Føroyum, var mammubeiggi hansara, Tóllak, ið hevur búð í Íslandi alt lívið, eisini tilvildarlaga í Føroyum, og komu teir tiskil at hittast aftaná ártíggir.

Fór til Grønlands 20 ára gamal

Kári misti pápan, tá hann bert var 2 ára gamal. Tá hendi ein druknivanlukka úti við Tinganes, sum kostaði tveimum monnum lívið, pápi Kára var ein, og hin var Klæmint Jacobsen ættaður úr Gøtu.

Seinast í 40-unum og fyrst í 50-unum plagdi ein íslenskt kempa, Ursus kallaður, at koma til Føroya at vísa sína ótrúligu styrki. Sagt verður, at ein av teimum fáu, sum kundu bjóða Ursus av, var júst Pollux.

Kári fór til Grønlands í 1970, tá hann var eini 20 ára gamal. Og her kom hann at vera verandi. Hann giftist við grønlandskari konu, og tey eiga fyra børn. Síðan eru komin 7 ábbabørn. Kári dugur eisini at tosa grønlandskt. Sum hann sigur, annars hevði hann ikki kunnað tosað við ábbabørnini hjá sær. Hann trívist væl í Grønlandi, og hann merkir ikki nakað til trupulleikar millum fólkaslagini. Sum hann sigur: “Tann sum gevur frið fær frið”. Annars eru ikki nógvir føroyingar í býnum, teir eru bert einir 4 umframt Kára.

Tey fyrstu nógvu árinu hevur Kári fingist við fiskiskap og vanligt arbeiði, men tey seinastu 12 árinu hevur hann koyrt oljubíl. Men Kári hevur

eisini bát og fer á flot tá høvi býðst.

Vegur til Søndre Strømfjord!

Annars er Sisimiut ein av teimum stóru fiskivinnubýunum í Grønlandi. Tað búgva umleið 6.000 fólk í kommununum og góð 5.000 í sjálvari kommununi. Býurin er tann norðasti í Grønlandi, har tað er siglandi allan veturin og tann syðsti, har koyrt verður við hundasledum.

Her er stórir munur á hitanum. Á vetri kann tað frysta uppí 35 stig, og á sumri kann hitin koma uppá 20 stig.

Her er ein stórir rækjuídnaður, og stórir partur av rækjunum frá frystitrolarunum verður landaður her. Eisini er her ein týðandi krabbaiðnaður. Men, sum við krabbaveiðuni aðra staðni í Grønlandi, gongur her niður á bakka. Hetta sæst fyrst og fremst við at veiddi krabbín gerst smærri og smærri.

Annars verður sagt, at fiskavirkid hjá Royal Greenland er tað størsta í Grønlandi og er eitt tað mest nútímans í heiminum.

Afturat hesum verður veiddur laksur og svartkalvi, og veitt verður roysningur, kópur, reinsdjór og moskusoksar.

Her kann verða nevnt, at í Sisimiut liggur Knud Rasmussen háskúlin, sum hevur stóran týðning fyri grønlandsku mentanina.

Annars heldur Kári, at Sisimiut er ein býur, sum skuldi havt stórar møguleikar. Fyrst og fremst, tí hann er so lutfalsliga tætt við altjóða floghavnina í Søndre Strømfjord. Tað ber væl til at byggja veg fram við sjónum, og ein vegur vildi ikki verið longri enn 175 km. Hetta ljóðar kanska nógv í Føroyum, men er so púra einki í Grønlandi. Við einum slíkum vegi, har tað vildi tikið 2-3 tímar at koyrt til floghavnina,

Á hesum kortinum sæst, hvussu lutfalsliga stuttur teinurin er frá Sisimiut til altjóða floghavnina í Søndre Strømfjord

Kári Viðstein fór til Grønlands í 1970 og giftist við grønlandskari konu.

hevði ligið væl fyri at sent t.d. rækjur feskar við flogfari til Danmarkar, og hetta vildi givið heilt aðrar inntøkmøguleikar.

Ein rættuligur veðurur

Kári veit nógv at siga frá. M.a. um ein veðr, sum hevði gjørt sjálvt porkeningar óvundsjúkar. Tað er formaðurin fyri føroyingafelagnum í Nuuk, Arnbjørn Olsen, sum hevur havt ein veðr á beiti mitt í Nuuk. Føðin hjá honum hevur m.a. verið nálirnar frá jólatrøum, sum hevur verið sum krás hjá honum. Og tá veðururin varð

flettur, vígaði kroyið ikki minni enn 140 pund! Slíkt kann kallast veðurur.

Tíverri gjørdist støðgurin hjá Kára ikki so langur. Ferðin var jú ikki planløgð og aðrar umstøður gjørdur, at hann mátti fara avstað aftur beint eftir páskir.

Kári hevur nú fingið sær teldu. So vit fara uttan iva at frætta meira frá “okkara manni” í Sisimiut framyvir.

Gamli býarparturin í Sisimiut

Vit hava... ...alt til línu- og snellufiskiskap

Vit senda um
alt landið

- Svøvlalínu frá 3,5 mm til 9 mm. Tygum avgera sjálvur, hvussu langt skal verða millum svøvlarnar
- Stórt úrval av teymum og húkum
- Eisini sjóklæðir frá innast til uttast

**Tosið tí altíð
fyrst við okkum!**

TEYMAVIRKIÐ PF

Heiðavegur
FO-620 Runavík
Tlf: 447265
Fax: 448244
Fartlf: 219412

T-postur: teymavir@post.olivant.fo

Bjargingarútgerð á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar,
bjargingarvestar, eldslökkkiútgerð, bjargingar og
trygdarútgerð.

Umboð fyri kenda
danska merkið
"Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivilsisdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartransponderar
- Eldslökkjarar
- Eldváringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Bjargingar-, neyð- og slækki- útgerð til skip og bátar

- Neyðrakettir & hondbluss
- Bjargingarvestar, -kransar og -línur
- Eldslökkjarar, teppir og slangur
- PIONER plastbátar - nógv modell

Vit útvega flest alla útgerð
uppá fyrispurning

KAJ ANDREASEN & CO
Tel: 315600 · Fax: 318008

**Gerið eina góða
lýsingaravtalu
við FF-blaðið.**

**Lýsið í hvørjum
blaði og gjaldið
1/2 prís**

Kaj Leo Johannesen:

Marknaðarprísir og frí kapping

Lurtaði við áhuga eftir kjakinum, sum var í útvarpinum herfyri um, hví fiskaprisirnir vóru farnir so langt niður. Eg haldi at sendingin var áhugaverd, men haldi at hon bygdi meira á vónir um prisuppgongd enn realitetir. Ikki tí at teir, sum vóru við í sendingini, ikki vita nógv um, hvat hendir. Tó so, sum hjá okkum, sum eru so tætt knýttir at fiskivinnuni so gerast mein-ingarnar í so ofta subjektivar, útfrá hvørjari støðu, ella hvørjum liði av fiskivinnuni, vit sita í: Rávøru, framleiðslu ella sølu.

Tað at marknaðarprísirnir broytast, er ikki nakað nýtt og koma prísirnir altíð at broytast. Tað er eingin loyna, at prísirnir hava verið methøgir, men tá tað verður sagt, so má eisini spyrjast, methøgir í mun til hvat ??

Teir eru ikki methøgir, í mun til vøruna, ið liggur sum liðugtvara í handilsdiskum runt um í heiminum, men teir eru methøgir, í mun til hvat vit eru von við í Føroyum. Treyðugt so, tí prísirnir, vit hava verði von við, hava verði alt ov lágir.

So tað kann í hvussu so er sláast fast, at tað er ein nýggj skipan fyrst og fremst, sum hevur gjørt, at teir lokalu marknaðarprísirnir gjørdust methøgir, t.v.s at tann partvís fría kappingin, sum er um rávøruna í Føroyum, sum saman við einum fallandi útboði á heimsmarknaðinum hevur gjørt sitt.

Tað, sum eftir mínum tykki manglar, er, at tann fría kappingin eisini skal koma út á sjógv, t.v.s at kappingin at keypa fiskidagar skal verða líka nátt-

úrlig, sum at keypa fisk. Tá fær bæði manning og samfelag eina væl betri úrtøku enn í dag.

Hugsa tær eitt flakavirki á landi, sum átti rávøru óendaligt fram í tíðina, ella eina útflutningsfyrirøku, sum við lóg hevði tryggjað sær at 30% av útflutninginum skuldi gjøgnum hana, áðrenn hon hevði selt eitt kg av vøru. Uppá sama máta sum tað eitt nú við lóg er sett at 30% skulu gjøgnum uppboðsølu, hví so ikki 100% ella 0%, hví 30% ?, undantikið kalva og okkurt annað fiskaslag. Hvar er logikkurin, - eg bara spyrji ??

Tað er ringt at fara niður á mikro áskoðan, tá metast skal um prís, eftirsum okkara útboð er ógvuliga lítið í mun til heimsmarknaðin. Vit hava ikki stóra ávirkan í globalum samanhangi, eftirsum veidd verða uml. 100 mill. tons um árið.

Flakavirkini á landi hava bert havt eittans bein at staði á tey seinastu fyra árin, tá talan er um tosk, nevniliga saltfisk, og tað gjørdist tí sera viðbrekið, tá marknaðurin steðgaði upp fyri hálvum ári síðani. Forbrúkið av saltaðum toski er minkað nógv, og keyparnir halda, ella vita, at tað eru goymslur, sum skulu út, áðrenn nýtt kemur inn.

Um tað liggja goymslur fysiskt ella ikki, ella at keyparnir halda, at tað liggja goymslur, hevur sama árin á marknaðarprís, inntil tað øvugta er prógvað.

Eingin veit í veruleikanum, hvat hendir við marknaðarprísunum, um teir fara longur niður, ella teir fara uppáftur. Men

nakrir av faktorunum, ið ávirka okkara prísir, eru millum annað:

- Útboði av fiski aðra staðni frá.
- Marknaðaratgongdin
- Prísurin av aldum fiski
- Búskapurin og búskaparvæðing í ES, fyrst og fremst
- Politiskur óstabilitetur, 11. september

Tá tað er sagt, er mitt boð at toskaprisurin fer at halda ein meðalprís uppá uml. 12 - 15 kr/kg, um vit ikki broyta útflutningsmynstrið munandi, og meti eg hettar útfrá, hvat vit kunnu keypa líknandi liðugtvarur aðrastaðni frá.

Vit mugu ikki gloyma, at tað kostar 5 kr/kg at ala eitt fiskaslag sum tildømis tilapia, har kjøtið er hvítt, úrtøkan góð, konsistensurin góður, og ikki minst ein góðan smakk.

Sum sagt, vit hava ógvuliga lítla ávirkan á, hvat prísirnir á heimsmarknaðinum fara at geva okkum, men vit hava ávirkan á onnur viðurskifti her heima, ið kunnu geva væl hægri prís fyri rávøruna, og harvið hægri útflutningsvirði. Fyri at nevna nøkur:

- Virðingin fyri fiskivinnuni
- Betri marknaðaratgongd
- Hægri góðskustøði
- Munadyggari marknaðarføring
- Betri flutningskervi ella motorveg/tunell á marknaðin
- Fiskivinnuskúlar

Vinarliga
Kaj Leo Johannesen

Kaj Leo Johannesen

Kaj Leo kann sigast at vera ein sera royndur maður innan okkara høvuðsvinnu. Hann er føddur í 1964 og fór sum blaðungur til skips. Var fyra ár fyrst og fremst við Johan í Hoyvík, sum tá fæddi "Váðastein".

Síðan fór hann á sjómansskúla og gjørdist skipsførari. Hann fór fyrst út at sigla. Fekk sær síðan "vanligt" arbeiði á landi og fór so í 1989 at arbeiða á fiskasøluni. Í 1992 fór hann at arbeiða hjá Kósini, har hann var við at seta eina söludeild á stovn. Í 1997 stovnaði hann, saman við Róa Egholm, Farex, hvørs virksemi er framleiðsla og søla av fiskavørum.

Farex hevur saman við eini danskari fyrirøku Kaldbaks Seafood, sum serliga leggur dent á at virka havtasku beinleiðis á marknaðin til supermarked í Europa.

Teir hava eisini eina deild í Danmark og hava ætlanir um at skipa deild í øðrum europeiskum landi. Teir arbeiða ikki bert við føroyskum fiski, men eisini við fiski úr Noregi, Íslandi og Grønlandi.

So tá Kaj Leo úttalar seg um fisk, so veit hann, hvat hann tosar um. At tað sama er galdandi fyri fótbólt er ein heilt onnur søga!

Hvør er Thorvald Stoltenberg?

Nú Thorvald Stoltenberg er blivið eitt kent navn í Føroyum, kundi tað verið av áhuga at lýst mannin meira enn higartil hevur verið gjørt. Tað gera vit við at endurgeva eitt ummæli, sum hevur staðið í norska blaðnum "Dag og Tid" av hansara sjálvsævi-

søgu, sum hann gav út seinasta heyst. Tað er greitt at Thorvald Stoltenberg er ein tann fremsti altjóða politikkarin, sum man hava verið í norðurlondum yvirhøvur, og verður hetta eisini váttað av ummælinum, sum er fylgjandi:

Roald Helgheim:

Den mest joviale i Nato-klassen

Thorvald Stoltenberg har vore med på alt, men kva står han for? Den politiske karrieren svingar mellom humanitær innsats og beinhardt rakettvedtak, flytningepolitikk og Balkan-mekling, frå leiar for FNs nord-sør-komite til ordførarkamp i Oslo, LO-arbeid og EU-kamp. Berre på syttitalet gjekk han i skytteltrafikk mellom UD (statssekretær), LO (internasjonal sekretær), forsvarsdepartementet (statssekretær), Handelsdepartementet (statssekretær), attende til UD (statssekretær) før han starta ministerkarrieren som forsvarsminister i 1979. I Nicaragua var han også for den Sosialistiske Internasjonale og skulle mekle mellom sandinistar og contras, og så tidleg som under John Lyng var han med eit forsøk på lage ein norsk Vietnam-kanal under namnet «Ohio». Desse ára er berre eit ørlite utsnitt av den mangslungne karrieren til Norges superdiplomat og politiske potet, som då for lenge sidan hadde bak seg viktige år som norsk ambassadør i Jugoslavia. Mannen som ikkje gjekk dei vanlege gradene i Ap, men kom med i partiet først som trettiåring, har sidan vore partiets joviale andlet, ein dyktig talar og vitsemakar, ein kjerne-sunn kar kjend for tidleg frukostdiplomati. Til slutt fortel han om ein familietragedie, som under lanseringa av boka Det handler om mennesker ikkje uventa fekk heile medieplassen.

Som lesar blir eg ganske sveitt, og eg skulle gjerne hatt ein utvida cv bak i boka for å halde styr på alle verva, kronologien, om det var under Bratteli, Nordli, Steen eller Brundtland. Det er ikkje alltid like lett å ha oversyn over den politiske kongerekkja, eller alle

verva, frå Stoltenbergs embetsmannsdebut som «midlertidig vikarsekretær» i UD i 1958. Før det hadde han sjølvsagt vore ihuga studentpolitiskar, var tidleg ute med studentutveksling med Sovjet, samstundes som han i 1954 var med på eit antikomunistisk studentoppbrot underskrive av «de ni». Likevel vart han seinare overvaka.

Stoltenberg framstår likevel gjennomgåande som eit diffust, lett venstresadikalt alibi, frå han i 1965 fäfengt prøvde å få Halvard Lange inn på ein ny Vietnam-kurs. Ny kurs vart det først då John Lyng tok over etter Lange, og bad Stoltenberg halde fram under regimet sitt. Det var då det via Beijing kom eit bod frå Hanoi med ønskje om at Norge skulle vere bodberar til Washington. Kanalen fekk kodenamn «Ohio», det var eit hemmeleg møte på KNA-hotellet i Oslo, men det rann ut i sanden, då Lyng kom under press frå høgresida i partiet sitt, med utanriksminister

Svenn Stray i spissen.

Alt dette hende i ein epoke då Norge i den venstresadikale retorikken heitte den «flinkeste guten i Nato-klassen». «Det har aldri bekymret meg», skriv Stoltenberg. «Hvis vi ikke var blant de beste i klassen, ville det vært mye vanskeligere å bli forstått og respektert for det vi gjorde på tvers av gjengse, vestlige holdninger, som for eksempel i spørsmålet om støtte til frigjøringskampen i afrikanske land. Når vi greide oss så bra som vi gjorde i Vietnam-politikken, i kampen mot juntaen i Hellas, støtten til frigjøringsbevegelsen og til ANC i Sør-Afrika, så var det fordi det var umulig å hevde for ethvert oppegående menneske at vi var på glid i Nato, eller flørtet med venstresiden.»

Dette er Stoltenbergs første uttrykte politiske credo, i ein på mange måtar upolitisk sjølvbiografi. Det aktive politiske omstreifartilveret til alle verdshjørne er ikkje noko Stoltenberg pralar med. Det er det livet han har levd. I ei bok på dryge 300 sider blir det knapt om plassen, noko som ofte forsterkar anekdotepreget rundt ein del politiske milepålar. Det grunnleggjande spørsmålet er likevel kva substans det er i påstanden «når vi greide oss så bra som vi gjorde» ute blant dei store i verda. Boka har fleire døme på korleis norske embetsmenn kunne irritere haukane i Washington i nokre utanrikspolitiske kontroversar, men var det eigentleg nokon gong meir enn ufarlege nålestikk? Først når det rakna i Vietnam, byrja Norge å leggje om kursen i det spørsmålet.

Forskaren Hilde Henriksen Waage har mange gonger peika på at det var ikkje tidleg norsk tilnær-

Thorvald Stoltenberg blir FNs «Irak-kommissær»

Thorvald Stoltenberg ble i går utnevnt til å lede ei uavhengig gruppe som skal undersøke den humanitære situasjonen i Irak for FN. - Her kreves tålmodighet. Det har jeg, sier han.

Av EINAR HAGVAAG

Tirsdag 31. oktober 2000 8:12

Sikkerhetsrådet i FN ba i juni generalsekretær Kofi Annan om å nedsette en kommisjon for å vurdere sivilbefolkningens kår under straffetiltakene mot Irak. Fra svært mange ulike hold har FN fått kritikk for at straffetiltakene rammer vanlige folk unødig hardt, mens president Saddam Hussein og hans nærmeste knapt rammes.

- Dette må da være en uriaspost du har fått? Ikke bare er forholdet mellom Irak og omverdenen betent, medlemmene i Sikkerhetsrådet spriker også sterkt i synet på Irak.

- Vanskelig forhold

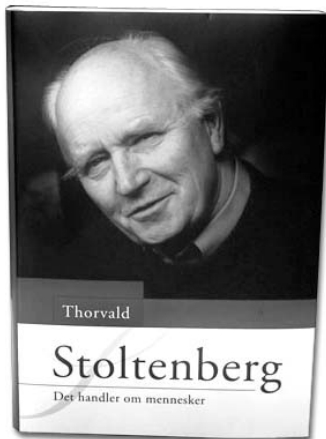
- Det har du helt rett i. Alle skjønner at forholdet til Irak er vanskelig. Men det blir ikke noen enkel jobb i Sikkerhetsrådet heller, med så ulike synspunkter mellom medlemmene. Her kreves tålmodighet. Det har jeg, sier Stoltenberg til Dagbladet.

URIASPOST: Thorvald Stoltenberg skal lede arbeidet med å evaluere FNs omstridte straffetiltak mot Irak.

Foto: TORE SANDBERG

Her er bert eitt dømi um tær altjóða uppgávuvarnar sum Stoltenberg hevur havt. Ein onnur men meira friðarlig var; tá bann var á vitjan á Fiskimannafelagnum í 1996. Hetta var í samband við vitjan hansara í Føroyum sum norskur sendiharri í Danmark. Til áminningar fekk bann tá ein føroyskan grindaknív. Tað er neyvnan ívi um, at hesin bert verður nýttur til friðarlíga endamáll!

Bókin hjá Stoltenberg kallast "Det handler om mennesker", og tað er júst tað, sum hansara tilvera hevur snú seg um. Ikki minst sum 70 ára gamal pensjonistur at gerast forseti fyri Norska Reyða Kross, sum tíverri hevur alt ov nógv um at vera.

ming til PLO som gjorde oss eigna som fredsmeklar i Midt-Austen, der Stoltenberg også var inne i ein tidleg fase. Tvert om var Norge blant sinkene i verda når det gjaldt PLO, etter at Knut Frydenlund frå sine eigne fekk så hatten passa då han i 1974 gjekk inn for at Arafat skulle få tale i FN. Norge kom etterpå i eit mindretal på átte, mot ein viktig FN-resolusjon. Det var som trufast Israel-supporter Norge seinare vart kontakta av Arafat. Mange vil hevde at det er den lojaliteten som til sjuande og sist også har

ført til Oslo-avtalens havari.

Det er som tidlegare Balkan-diplomat Stoltenberg byrjar å tale med autoritet. «I 1999 raste det en krig i Europa som europeerne ikke hadde noen som helst kontroll over. Slik kan vi ikke ha det», skriv han om Kosovo-krigen. Frå sidelina (som ambassadør i København) var han vitne til ein Rambouillet-avtale som berre kunne føre til konfrontasjon. Likevel: «I en så dramatisk situasjon er det ett hensyn som veier tyngre enn alle andre for en norsk utenriksminister,

og det er hva som tjener Norges interesser. En reservasjon fra norsk side ville undergrave vår troverdighet innad i alliansen og redusere våre muligheter til å få Natos hjelp hvis vi noen ganger skulle trenge det. Derfor hadde regjeringen i realiteten ikke noe valg.»

Slik er ganske enkelt vilkåra for dei snille små i Nato-klassen. Difor har Norge til sjuande og sist endå mindre vi skulle ha sagt under den nye Bush-doktrinen. Det er den joviale lærdommen frå Thorvald Stoltenberg.

Søgan um Stoltenberg var bluff

Tíðindini um at kendi norski politikkarin skuldi arbeiða fyri NA-bólkin í Fólkatínginum kunnu eftir kanningum hjá FF-blaðnum staðfestast sum ósannindi.

Tað mundu vera fleiri, sum hvukku við, tá tað frættist, at hin navnframi norski politikkarin Thorvald Stoltenberg skuldi hava givið tilsøgn um at vera leiðari av einum arbeiðsbólki hjá Norðuratlantsbólkinum í Fólkatínginum. Hesin bólkur skuldi kanna, hvussu nógv Danmark hevur vunnið uppá herstöðirnar í Grønlandi og Føroyum. Tað ljóðaði sera ósannlíkt, at ein persónur, sum hevur brúkt sitt politiska lív til at skapa frið millum fólk, skuldi fara í holt við eitt so eldfimt evni, har tað varð lagt upp til at seta Danmark upp ímóti Grønlandi og Føroyum ella øvugt. Ikki minst var tað ósannlíkt, tí Stoltenberg hevur júst verið norskur sendiharri í Danmark. Ein kundi illa ímynda sær, at hann hevði áhuga fyri at leggja seg út í innanhýsis-mál í danska ríkinum.

Øll orsök var til at ivast

Ein møguligi ivi um rættleikan av hesum tíðindum kundi bert undirstreikt av tí veruleika, at tað er ein sannroynd, at føroyingarnar í NA-bólkinum ikki júst eru kendir fyri at halda seg til sannleikan. Torbjørn Jacobsen er jú fyri opnari mikrofón avdúkaður fyri at úttala seg í stríð við sannleikan.

Men hóast hetta, so slúka etableraðu føroysku fjølmiðlarnir tíðindaskriv og aðrar upplýsingar um málið, sum teir fáa serverað á tíðindafundum. Tann sera nærliggjandi møguleikan at spyrja Stoltenberg sjálfan, er tað eingin, sum kemur til hugs. Hóast tað vildi verið ein sera yvirkomilig uppgáva at fáa samband við mannin. Við at ringja til nummarkall 118 fæst í stundini bæði heimatelefon og farteleson hjá honum. Annars er tað alment kent, at Stoltenberg arbeiðir fyri Reyða Kross í Noregi, so har hevði eisini borið til at fáa fatur á honum.

FF-blaðið kannar málini heldur enn at slúka tíðindaskriv

FF-blaðið fær eingi tíðindaskriv frá NA-bólkinum. Tey

Ætlanin hjá NA-bólkinum var at marknaðarføra seg við tveimum altjóða óheftum serfrøðingum, nevniliga Stoltenberg og Gudmundi Alfredsson. Nú er so bert tann seinni eftir. Hann kann neyvan kallast óheftur, eftir at hann í Grønlandi samb. grønlenskum bløðum hevur eggjað til tjóðarbaturnar millum danir og grønlendingar. Hetta er opinberliga ein boðskapur, sum hóvar mál gagninum hjá føroyska partinum av NA-bólkinum. Men hann er beint mótsatt tí, sum Thorvald Stoltenberg stendur fyri!

hava heldur ikki okkara áhuga, tí tað má vera nógv mikið, at fyra fjølmiðlar bera fullkomiliga eins tíðindini.

Men mótsatt hinum fjølmiðlunum kannar FF-blaðið mál, ið skrivað verður um. Tað er eisini gjørt í hesum føri, har vit sum teir fyrstu settu okkum í samband Stoltenberg. Og hann kann greiða frá, hvat veruliga er í hesum tíðindum. Tað er:

Frágreiðingin hjá Stoltenberg:

Hann varð eftir fólkatíngsvalið ringdur upp av grønlenska fólkatíngsmanninum Lars Emil Jobansen, sum spurdi um Stoltenberg vildi vera hansara ráðgevi í uttanríkisráðum. Hesum játtaði hann. Beint eftir sær hann í einum tíðindabrávi, at bendan hansara ráðgeving skuldi vera ein partur av prosessini at loysa Grønland frá Danmark. Stoltenberg ringdi í stundini til Lars Emil og segði honum, at einum slíkum samstarvi hevði hann als ikki ábuga fyri. Alt hetta bendi innan 24 tímar.

Tað skal fyrst sigast, at júst hesa áskoðan hevði ein roknað við frá einum manni sum Stoltenberg. Men hóast hetta, ber til at fáa eina søgu í allar teir stóru fjølmiðlarnar, sum í veruleikanum er bluff, og sum hevur sum einasta endamálið at fremja politiska propaganda fyri ein ávisan flokk

uppundir valið. Hendan lygisøgan hevði neyvan verið avdúkað, um tað ikki fanst ein, sum av egnum royndum ikki longur trýr uppá "sannleikar" hjá fjølmiðlunum.

Miðvís og tilætlað reinging

Tað er eingin ivi um, at her er talan um eina miðvísa reinging av veruleikanum. Sambært Dimmalætting skal Stoltenberg enntá í brævi hava játtað, í tá undanfarna viku, at vera við í kanningum, sum skulu endavenda øllum hernaðarlígum avtalum sum Danmark hevur

gjørt vegna Føroyar og Grønland síðan 1945. Tá tað verður farið so í smálitir, er hetta ein vátan um at tað er prógv fyri, at her er ikki talan um mis-skiljingar av nøkrum slag. Her er talan um tilvitandi skeivan tíðindaflutning.

"Lúgva tá tað er í sannleikans interessu"

Tað er ein dansk vittingheit um politikkarar sum bedýraði, at hann ongan tíð segði ósatt, men "hvis jeg lyver er det i sandhedens interesse". Hendan søgan er ein vátan um, at hendan skemtisøgan er almennur politikkur í Fø-

oyum. Men hendan søgan er enn ein staðfesting av, hvussu ótrúverdigir føroyskir politikkarar eru. Tað tykist, sum teir ikki duga at skilja millum tað, sum teir kundu hugsa sær og so veruleikan. Tá kann tað væl henda, at tað sum verður ført fram sum sannleiki, í veruleikanum er tað mótsatta.

Landaskomm

So leingi sum hetta fyrbrigdið verður nýtt um innanlands viðurskifti, so er tað okkara eigna skomm. Men í hesum førinum er ein heimskendur norðurlenskur politikkarar misbrúktur á ein sera grovan

hátt. Hetta kann bert merkja, at Føroyar verða gjørdar til skammar og láturs í útheiminum. Hetta má vera vissasti máti at fáa Føroyar í ringt orð í útheiminum.

Avdúking av fjølmiðlunum

Men samstundis er hetta mál ein nærum fullkomilg avdúking av føroysku fjølmiðlunum, sum eisini í hesum máli hava verið ókritiskir politiskir boðfretar. Hóast allar ávaringarlampur áttu at lýst reytt, hava teir slúkt og endurgivið beinleiðis ósannindi frá "sínunum" politikkarum. Tað skal stutt sigast, at hendan søgan er ein vátan um rættleikan av øllum tí, sum er skrivað her í blaðnum um fjølmiðlarnar í Føroyum. Stutt sagt kann sigast, at mótsetningurin til føroysku fjølmiðlarnar eru tey tíðinda-fólk, sum enntá seta seg sjálvi í lívsvanda fyri at fáa sannleikan fram um landsins myndugleikar.

Annars verður víst til grein um Stoltenberg aðra staðni í blaðnum.

Óli Jacobsen

HEIMATÍÐINDI

Nr. 54 • Týsdagur 19. mars 2002

Stoltenberg í samstarv við Norðuratlantsbólkin

Kanning: Fyrrverandi norski uttanríkisráðharrin og ST-fríðarsemingsmaðurin Thorvald Stoltenberg hevur játtað at taka sæti í nevndini, sum skal kanna hernaðarlíga virksemd í Grønlandi og Føroyum síðan seinna heimsbardaga. Gudmundur Alfredsson, professari, stendur á odda fyri fólkarættarlígu kanningunum

Blaðstjórin á Dimmalætting slapp berfyri í útvarpið at greiða frá, at Dimmalætting, sum einasti miðil í Føroyum, hevði orðað nøkur grundsjónarmið, sum skuldu tryggja blaðnum ein týðandi lut í samfelagstjakinum.

Her sæst ein munnsmaður av hesi nýskapen hjá blaðnum. Hetta er so bert yvirskriftirnar, sum lýsa tað, sum stendur í greinini. Av ítøkiligum upplýsingum er, at Stoltenberg hevur játtað at gera umrøddu kanningar, og tað hevði hann gjørt í brævi til Norðuratlantsbólkin í vikuni frammanundan.

Trupulleikin var bert tann, at høvudsþersónurin í málinum einki kennir til alt hetta. Hann er heldur ikki spurður, hóast hansara telefonnr. kann fáast upplýst á nummarkall 118. At spurt Stoltenberg sjálfan vildi jú oyðiligt hesa søgu.

Hetta er prinsippið fyri tíðindaflutning, ikki bert hjá Dimmalætting, men enntá hjá teimum almennu miðlunum. So spurningurin er: Hvát f... læra tey í Árbús !?

Thorvald Stoltenberg, fyrrverandi norskur ráðharri og ST-bádkommiserur, skal kanna allar hernaðaravtalur, sum Danmark hevur gjørt vegna Føroyar og Grønland síðan 1945. Hann skal millum annað finna út, um Danmark hevur fingið stuðul frá NATO afur fyri hernaðarvirksemd í londunum báðum

Ársins mistak?

Lars Emil Johansen váttaar, at Norðuratlantsbólkurin í fólka-tinginum hevur sagt ósatt um Stoltenberg. At tíðindini ikki eru rættað, er bert eitt “mistak”!

Tað verður víst til viðmerkingina hjá Lars Emil Johansen (LEJ) aðra staðni í blaðnum í samband við Stoltenberg-málið.

Í høvuðsheitum samsvavar frágreiðingin hjá LEJ við tað, sum Stoltenberg greiðir frá. Men tað er tó eitt avgerandi frávik. Samb. LEJ skal grundgevingin hjá Stoltenberg fyri at bakka út úr nevndini vera ov stór arbeiðsbyrða. Hetta er jú ein “banal” grundgeving, sum altíð kann brúkast sum páskot fyri at sleppa undan at eftirlíka eini umbøn. Tað er uttan iva rætt, at Stoltenberg hevur eina stóra arbeiðsbyrði. Men tað er jú alment kent, at slík fólk kunnu altíð átaka sær enn meira arbeiði fyri at gagna eini góðari sak.

Løgd verða Stoltenberg orð í munnin

Men tað er so einki, sum bendir á, at Stoltenberg hevur nýtt hesa undanforslu, tí arbeiðsbyrðin kann neyvan vera tað nógv broytt teir 24 tímarnar, sum gingu millum fyrru og seinnu samrøðuna við Lars Emil Johansen.

Stoltenberg hevur greitt minst fyra persónum frá, bæði í Føroyum og uttanlands, at hann hevði eina heilt greiða grundgeving fyri at bakka út. Og hon var tann, at tá hann fann útav, at tann uppgáva, ið var ætlað honum, ikki var tann, ið hann hevði játtað

í fyrsta umfari, bakkaði hann út. Hann vildi nevniliga ikki leggja seg úti innanhýsis viðurskifti í danska ríkinum. Hetta er uppløgd stødutakan hjá einum fyrrverandi norskum sendiharri í Danmark. Annars hevur tað verið hansara politiska høvuðsuppgáva at skapa frið millum fólk, og tað er ikki júst tað, sum liggur í teirri uppgávu, ið hann skuldi hava. So tað er væl eingin, sum kann ivast í, hvønn av hesum báðum ein kann líta á.

Lúsut av Lars Emil

Tí er tað lúsut av LEJ, at royna at sáa iva um egentligu orsökina til, at Stoltenberg betakkaði seg fyri hesa uppgávu. Hetta kundi jú givið onkrum ta fatan, at hann hevði átið sær uppgávuna, hevði hann betri tíð. Men hann hevur gjørt púra greitt, at tað hevði hann undir ongum umstøðum gjørt.

Tann “gloymda” rættingin av skeivu tíðindunum

Men tað fullkomiliga avdúkandi í hesum málinum er, at í NA-bólkinm hava menn verið fullkomiliga greiðir yvir, at Stoltenberg var úti av myndini. Tað er óhugsandi, at Torbjørn Jacobsen ikki hevur vítað um tað. Tað eru jú bert 7 fólk, ið starvast tilsamans í NA-bólkinum, og hesi vita sjálvsagt øll um eitt

so týðandi mál. Men nú skal bólkurin hava “gloymt” at kunna føroysku fjølmiðlarnar um hetta. Somu fjølmiðlar ið hava “koyrt” hesa søgu sum stórtíðindini.

Her skal verða skoytt uppí, at FF-blaðið hevur fingið staðfest, at hetta “mistak” visti NA-bólkurin væl av, langt undan hesi tíðindini vórðu varpað út í Føroyum, - tí hava hesi tíðindi verið send út móti betri vitan.

Nú sigur LEJ seg hava kunnað grønlensku fjølmiðlarnar um hetta, og meira kann væl ikki krevjast av honum.

Tíðindini í Føroyum eru jú komin frá føroyska partinum av NA-bólkinum, og tí skuldi tað verið hansara uppgáva at rætta skeiv tíðindi, sum hann sjálvur hevur sent út. Spurningurin er, hvussu bólkurin kann hava gjørt tað “mistak” at “gloyma” hetta, tá sæð verður, hvussu effektivur bólkurin annars er at fódra “sína” pressu við tíðindum, sum skal geva teimum eina positiva umrøðu. Tað eru jú nærum dagliga tíðindini frá Torbjørn Jacobsen úr fólka-tinginum, og verða hesi sum vanligt endurgivin fullkomiliga ókritiskt. Tá hugsað verður um, at TJ hevur beinleiðis atgongd til føroysku tíðindatænastu, kann orsøkin ikki vera tann, at ein rætting ikki fær innivist. Bólkurin

Tíðindell

Útvarp Føroya

Leygardagur, 16. Mars 2002 10.46

Aftur

Stoltenberg arbeiða fyri Norðuratlantsbólkin

Fyrrverandi norskri uttanríkis og verjumálaráðharrin, Thorvald Stoltenberg, hevur játtað at vera formaður í einum av bólkunum, sum norðuratlantsbólkurin á Fólka-tingi ætlar at seta at kanna og lýsa ymisk viðurskifti hjá grønlendingum og føroyingum í ríkisfelagsskapinum.

Thorvald Stoltenberg, sum eisini hevur verið SThákommissarur, er í dag forseti í deildini hjá altjóða Reyða Krossi í Norra.

Eisini hevur bólkurin fingið fólkarættarserfrøðingin Gudmund Alfredsson, sum er leiðari á Raul Wallenberg instituttinum í Lund í Svøríki at hjálpa sær.

Hetta er tíðindi í Útvarp Føroya tann 16. Mars. Teir vóru fyrstir at bera fólki hesi stórtíðindini. So tað kann ikki sigast, at teir hava ligið á boðunum. Trupulleikin er bert tann, at tíðindini eru skeiv, og útvarpið, við øllum sínum professionellu tíðindafólki, hevur einki gjørt fyri at kannna eftir, um hesi ósannlíku tíðindi kundu passa.

Útvarpið kundi havt rættað hesi skeivu tíðindi longu fríggjakvöldið 5. apríl, tá Sosialurin greiddi frá samanhanginum. Men teir nevna ikki málið fyrr enn kl. 14 tann 7. apríl. Tá verður málið fyrst lýst við teirri gruggingini hjá Lars Emil Johansen um, at Stoltenberg skal hava broytt meining, -sum hann als ikki hevur gjørt, -sum greitt verður frá í greinini.

Annnars kundi tað verið bóskandi hjá útvarpinum at givið lurtarum sínum eina umbering fyri at hava borið blóðskeiv tíðindi. Teir kundu sett føroyska partinum av NA-bólkinum nakrar nærgandi spurningar um, hvussu betta bongur saman.

Men hetta verður ikki gjørt, tí tá vildi útvarpið samstundis ásanna, at teir høvdu mistikið seg. Tað vildi svara til at pávin ásannaði, at hann kortini ikki var ófeilbarligur. Teir vilja heldur skapa ein iva, sum so kann banga í luftini. So kunnu fólk sjálvi velja, hvørjum tey vilja trúgva.

Hetta er annars ein váttan um tað, sum fyrr er sagt: Útvarpið metir tað sum sína fremstu uppgávu at renna ørindini fyri sínar politisku harrar. Hetta er í fullum samsvari við tað, sum vit áður hava lýst um virksemd hjá útvarpsstjóranum.

hevur eisini jú beint opnað eina nýggja heimasíðu, og her hava teir eisini “gloymt” at geva hesa, fyri føroyingar avgerandi, kun-

ning: At Stoltenberg als ikki er við í hesum arbeiði.

Tað er heilt óneyðugt við fleiri viðmerkingum!

Restina duga tey flestu at rokna út. Tey duga at seta 3,0 og 4 saman!

Skjalprógvingin váttaar frágreiðingina hjá Stoltenberg

Tey skjøl, sum nú verða nýtt til at sáa iva um Stoltenberg, vátta júst tað, sum hann hevur sagt.

Hann hevur fyrst játtað at vera við, og tá hann finnur útav, hvat uppgávan reelt gongur út uppá, tekur hann seg aftur.

Men hetta verða føroysku fjølmiðlarnir ikki kunnaðir um, - eftir at teir væl og virðiliga hava lýst søguna um luttøkuna hjá manninum. Harafturímóti verða grønlensku miðlarnir kunnaðir.

Helst eru føroysku miðlarnir kunnaðir, eftir at Stoltenberg gav avboð.

Tað er hetta, søgan snýr seg um!!

Og so tað at roynt verður at sáa iva um ein stak mann sum Thorvald Stoltenberg.

Hetta er tað, sum brævið hjá NA-bólkinum sigur

um ætlaðu uppgávuna hjá Stoltenberg:

De arbejdsopgaver, som gruppen har besluttet at tage fat på, omhandler blandt andet belysning af vore landes udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold...

Jeg forestiller mig, at Hr. Preben Wilhjelmsen og Hr. Thorvald Stoltenberg deltog i den arbejdsgruppe, der skal arbejde med de udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål sammen med en repræsentant for de færøske og en repræsentant for de grønlandske studerende i Danmark, med Hans Jacob Helms fra Den nordatlantiske Gruppens sekretariat som sekretær.

Hetta er tað, sum Stoltenberg hevur játtað at vera við til.

Síðani tá hevur NA-bólkurin bryggjað dúgliga uppá hesa orðing, sum tað m.a. sæst í endurgivna brotinum úr Dimmalætting. Og tað er júst hetta, sum hevur fingið Stoltenberg at taka seg aftur og ikki sum nú sagt: Ov stór arbeiðsbyrði.

Men tað avgerandi í málinum er, at NA-bólkurin, sum annars er sera effektivur í síni tíðindatænastu, letur føroyingar vera í teirri trúgv, at Stoltenberg framvegis er við í hesum arbeiði, og tað enntá við arbeiðsuppgávum, sum hava fingið hann at bakka út.

Men hetta er so ivaleyst ein partur av arbeiðsháttinum hjá NA-bólkinum, tí í tíðindaskrivi 8. apríl hevði hann ikki ein gang eina frágreiðing um hetta “mistak”.

Stoltenberg broytti meining

Edvard Joensen, sum skrivaði grein í Sosialinum um Stoltenbergmálið, hevur fingið viðmerking frá Lars Emil Johansen.

Lars Emil Johansen, fólkatingsmaður, sigur, at Thorvald Stoltenberg skifti meining, eftir at hann hevði játtað at vera við í arbeiðinum hjá Norðuratlantsbólkinum á Fólka-tingi

Tað er eitt mistak, at tað ikki er boðað frá í føroyskari pressu, at Thorvald Stoltenberg ikki er við í arbeiðinum hjá Norðuratlantsbólkinum kortini, sigur Lars Emil Johansen.

Socialurin skrivaði leygardagin, at Thorvald Stoltenberg als ikki er við í nøkrum arbeiði hjá Norðuratlantsbólkinum á Fólka-tingi, ið bólkurin annars hevur boðað frá í tíðindaskrivi, sum sent varð føroysku fjølmiðlunum í seinasta mánaða.

Roynt varð til leygardagsblaðið at fáa eina viðmerking frá grønlenska fólkatingsmanninum Lars Emil Johansen, sum var tann, ið hevði tosað við Stoltenberg. Men Lars Emil Johansen var ikki at hitta, áðrenn blaðið fór til prentingar.

Seinnapartin fríggjadagin ringdi Lars

Emil Johansen til Sosialin og segði tá, at tað var eitt mistak, at tað ikki var boðað frá í føroyskum fjølmiðlunum, at Stoltenberg ikki var við kortini.

Hann segði, at tá hann á fyrsta sinni tosaði við Stoltenberg, játtaði hesin at vera við. Seinni ringdi hann so aftur og boðaði frá, at tað vildi hann ikki kortini.

Lars Emil Johansen sigur grundgevingina tá vera, at Thorvald Stoltenberg helt arbeiðsbyrðuna gerast ov tunga.

Lars Emil Johansen sigur, at hann hevur skrivað til Thorvald Stoltenberg og greitt honum frá, hvat ætlanin var við teirri nevndini, teir ynsktu at fáa Stoltenberg at sita í.

- Eg skilji væl Thorvald Stoltenberg og virði eisini hansara avgerð, sigur Lars Emil Johansen, sum eisini vísir á, at hann hevur greitt frá í grønlensku fjølmiðlunum, at Stoltenberg kortini ikki verður við í arbeiðinum hjá Norðuratlantsbólkinum á Fólka-tingi.

Rasmus Rasmussen - Rasmus á Háskúlanum

Rasmus og plantufrøðin

At taka úr
blaðnumSíðurnar 11,
12, 17 og 18
kunnu takast
úr blaðnum

Vit fara her at lýsa Rasmus sum plantufrøðing, har hann rættiliga taldist millum teir stóru. Fyrst endurgeva vit eina grein, sum er skrivað av langabbasoni Rasmussar, Magnus Gaard, sum júst arbeiðir á sama øki á Fróðskarsetrinum. Vit fara eisini at endurgeva fororðini til báðar útgávnar av Føroya Floru.

"Eg minnst enn ta merkiligu ávirkan, tað hevði á mína barnasál, at hesin bugaligi maðurin leiddi meg eftir skelsandaðum gøtum millum blomsturbetini, ið vórðu randaði av gulum blómujaðara, sum hann nevndi primulaveris.... Nú veit eg, at tílíkt barndómsminni leingi kann liggja fjalt... og tó fáa størri týðning enn nakar grunaði."

Skrivar Rasmus Rasmussen í endurminningum sínum Sær er síður á landi, um ta ferðina hann skuldi yvir til Hans Kristoffur á Ryggi við fjallboðum. Hans Kristoffur leiddi smádrongin gjøgnum havan hjá sær, og næsta dagin, tá teir báðir sótu saman og hvíldu seg á veg á fjall, vísti Hans Kristoffur Rasmussi eina blákløkk, ið er sera sjáldsamur vøkstur í Føroyum.

Tað er onki at ivast í, at áhugin hjá Rasmussi fyri plantufrøðini hevur fingið gróðrarbotn av hesum løtum saman við Hans Kristoffuri á Ryggi. Hvussu Rasmus seinni varðveitti og menti henda áhugin er ilt at siga; men tað hevur onkursvegna ligið í lyndi hansara, og umstøðurnar hava verið til staðar á háskúlanum.

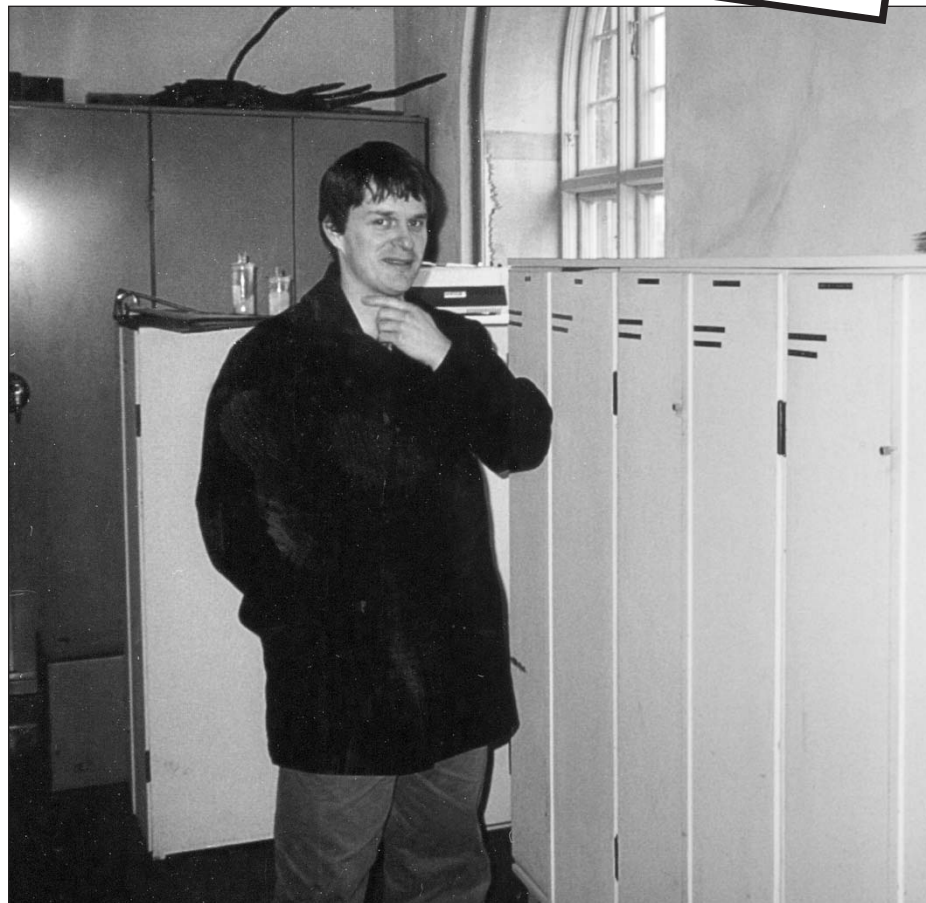
Heilt stutt kann plantufrøðiliga yrki Rasmussar býttast í trý tíðar- og evniskeið.

Tað fyrsta er, tá Rasmus sum ungur og iðin maður stríðist við at fáa lærutilfar tilvega á Føroyskum máli til brúks á nýstovnaða háskúlanum. Í hesum tíðarskeiðnum gjørdur Símun av Skarði og Rasmus hópin av lærubókatilfari í ymsum lærugreinum á Føroyskum máli. Plantufrøðin hevði Rasmussar stóra áhuga og fall tað tískil honum í lut at skriva plantufrøðiligt lærutilfar á føroyskum. Plantulæran (1910) er eitt dømi um henda kunnandi partin

av plantufrøðiliga yrki Rasmussar. Ein Føroysk lærubók í plantufrøði. Henda áhugin at kunna almenningin um náttúruvísindi - serliga plantufrøði, hevði Rasmus øll árin, hann livdi. Hann skrivaði hópin av lættari plantufrøðiligum tilfari í ymisk rit so sum Varðan, blað Føroya Fiskimanna, blað Føroya Urtagarðsfelag o. s. fr.

Ein annar partur av Rasmussar plantufrøðiliga yrki er tann náttúruvísindaligi áhugin í plantunum í Føroyum. Hesin áhugin, sum byrjaði tíðliga, kom til sjóndar í hópin av vísindaligum greinum. Fyra greinir skrivaði Rasmus í *Botanisk Tidsskrift*, ið er vísindaligt tíðarrit á høgum stigi. Í dag eitur blaðið *Nordic Journal of Botany*. Nakrar greinir skrivaði hann seinni í *Fróðskaparrit*.

Fyrstu vísindaligu greinina skrivaði Rasmus longu í 1908, og var hon um blaðið á taranum *Alaria esculenta*. Í 1923 skrivaði hann um serliga gróðrarlíkindini hjá mýrisólju í Føroyum. Í 1927 skrivar hann grein um serliga frábrigðið av reyðvinguli í Føroyum, kallað lundasina, í blaðið *Nyt Mag. Naturvidenskab i Oslo*. Rasmus hevur øll árin samskifti við framstandandi plantufrøðingar úr øðrum Norðurlondum, hann samskifti serliga nógv við dansku plantufrøðingarnar Olaf Hagerup og C. E. H. Ostenfeld. Hesin seinni nýtti Rasmussa serkunnleika til gróðurin í Norðoyggjum nógv í útgávu av stórverkinum *Botany of the Faroes*. Í 1944 er Rasmus blivin somikið víðurkendur, sum serfrøðingur, at táverandi leiðarin á Arktisk station í Grønlandi Mort-

Her er Magnus Gaard avmyndaður frammanfyri skápini við plantusavnum hjá langabbanum, sum hann skrivar um í greinini.

en Porsild heitir á hann um at skriva eina ritgerð um gróðurin í fuglabjörgunum í Føroyum. Henda varð prentað í *Botanisk tidsskrift* í 1946.

Í 1936 kom Føroya Flora út á fyrsta sinni, og í 1952 á øðrum sinni.

Í øllum sínum vísindaliga yrki var Rasmus ómetliga nærlagdur, og alt, ið hann gjørdi, varð vísindaliga próvført við innsavnaðum plantum. Umframt at hann sendi ørgrynna av plantum til plantufrøðingar í øðrum londum, gjørdi hann sítt egna Herbarium Færøensis. Í hesum savni eru 1318 plantur. Av teimum 401 sløgum av hægri plantum, sum finnast í Føroyum, hevur hann skjalprógvað allar á flestu vakstrarstøðum teirra. Onkrar av hesum plantum finnast neyvan í Føroyum í dag. Tann serføroyska reyða várhagasóljan, (*Taraxacum rubifolium* Rasmussen), finst ikki longur, burtursæð frá í onkrum urtagarði. Tann villa rósan er so gott sum útdeyð. Herbarium Færøensis varð latið Náttúrugripasavni Føroya í sambandi við stovnanina í 1955.

Ein triði plantufrøðiligi

áhugi Rasmussar var sambandið ímillum fólk og gróður, og hesum víðvíkjandi serliga málsliga. Hesin áhugin sær út, eftir útgávu at døma, at vera sterkastur seinni helvt av livitíð Rasmussar. *Føroysk plantunøvn* kom út í 1950, og *Gróðrarnýtsla fyrr í tíðini* kom í 1946. Tá er Rasmus vorðin ein eldri maður. Við hesum gerst Rasmus í størri mun fólkalívsfrøðingur enn plantufrøðingur.

Eg haldi meg kunna lesa burtúr verkum hansara, at Rasmus við aldrinum eisini gevur sær sjálvum betur loyvi til, at lata tankarnar sveima frítt. Hann gerst Náttúruspekingur. Í *Gróðrarnýtsla fyrr í tíðini* (1946) skrivar hann til dømis í innganginum.

"Alt, sum livir, ber í sær eina loynivitsku, sum ómedvitandi leiðir tað á fund eftir tí, sum vera kann livinum og framaldi tess til frama; menniskjan hevur á lægri menntunarstøði eisini hesa loynivitsku, sær til hjálpar. Henda loynivitska er av øðrum uppruna enn bitt lógarbundna hugsunarskil, sum maðurin hevur

framum allan annan skapning, og hon hevur óivað saman við hugsanini og royndunum ført mannin langt fram í vitan."

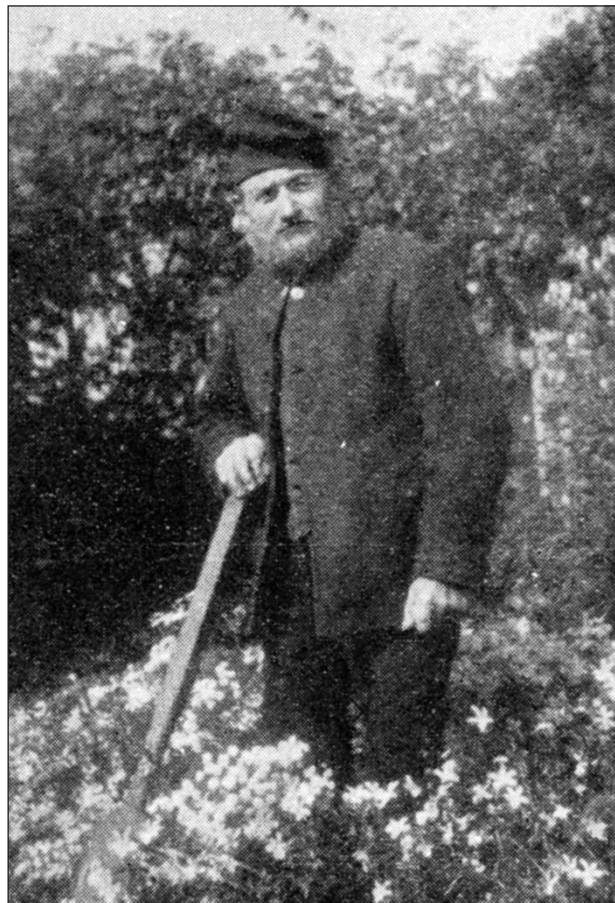
Júst hesin vaksandi áhugin fyri viðurskiftunum ímillum menniskju og náttúru - mentanarsøgu og náttúrusøgu, kann vera úrslit av vaksandi heimsspekliga undrandi og forvitna lyndi hansara.

Einans nakrar fáar av plantufrøðiligu greinum Rasmussar eru nevndar omanfyri. Í tíðarskeiðnum 1909-1958 náddi hann at skriva 30 plantufrøðiligar ritgerðir, harav fleiri bókur. Hetta fæst yvirlikt yvir í *Fróðskaparrit 32*. bók, har Jóhannis Jóhansen hevur gjørt eitt yvirlikt yvir plantufrøðiligar bókmentir Føroyum víðvíkjandi.

Tá ið hugsað verður um øll hini áltisstørkini, Rasmus røkti, og alt tað hann skrivaði um onnur evni, er hettar eitt stórt avrik.

Magnus Gaard.

Framhald á
næstu síðu

Hetta er tann í greinini umrøddi Hans Kristoffur Joensen, bóndi á Ryggsgarði. Hann var vist pápi Mikkjal á Ryggi.

Framhald av
undanfarnu síðu

Rasmus Rasmussen - Rasmus á Háskúlanum

Formæli til 1. útgávu av Føroya Floru

Tað eru nú mong ár liðin, síðan eg byrjaði at savna tilfar til eina føroyska floru, og fleiri ferðir hevur verið mær í huga at fáa hana prentaða; men tá eg skuldi ganga ígjøgnum aftur handritið, tóktist mær tað vera so ófullkom- ið, at tí tørvaðist grund- broytingar. Hesi seinastu árin havi eg skrivað alt handritið av nýggjum og samanborið tað við tað mesta av tí, sum út er komið um føroyskan gróður og við floru yvir gróðurin í grannalondunum. Tær, sum eg serstakliga havi havt nýtslu av, eru: Stefán Stefánsson: Flora Íslands 1. og 2. útgáva 1901 - 1924, A. Blytt: Haandbog i Norges Flora 1906, C. Raunkjær: Ekskursjons-Flora 3. og 4. útgáva, E. Rostrup: Vejledning i den danske Flora 1923, Haywards botanist's pocketbook 1902, og síðst, men ikki minst: C. H. Ostenfeld and Johs. Grøntved: The flora of Iceland and the Færoes 1934. Herumframt hevur hitt stóra bókaverkið: Botany of the Færoes verið mær til miklar leiðbeiningar viðvíkjandi tí, sum funnið er av hægri plöntum í Føroyum, til 1908 og á sama hátt tað stóra plantusavnið, sum er í goymsluni á Botanisk Museum í Keypmannahavn.

Hetta er fyrsta royndin í at skriva eina floru á føroyskum máli, og hevur tað tí ofta verið tvørligt at finna nýtilig orð, sum tørvur var á at nýta í hesum føri, bæði frøðis- orð (t.e. orð, sum í einari tilílkari bók mugu hava serstakliga neyva merk- ing) og nøvn á plöntum, sum ikki høvdu føroyskt navn frammanundan. Føroysk plantunøvn eru gjøgnum tíðirnar so avskeplað, at bæði verður sama navnið nýtt til ymisar plantur, ið standa hvørjari aðrari fjart í skyldskapi, og eisini ymis nøvn nýtt til somu plantu. Har sum tað var møguligt at nýta hitt forna føroyska navnið, er tað nýtt; men stundum hevur tað verið so ivasamt, hvørja plantu, navn- ið upprunaliga hoyrði til, at tað mátti latast ónýtt

og nýtt navn setast í staðin. Í hesum torføra starvi við nøvnum havi eg fingið munagóða hjálp og leiðbeiningar frá stjórnarmonnum Føroya Málfelags, og veiti eg teimum hervið mína bestu tøkk.

Náttúrufrøði og serstakliga plantufrøði hevur leingi verið stjúkdóttur Føroya skúla, bæði hins hæggra og hins lægra; men í síðstu tíðini tykist ansur at vakna fyri kensluni í plantufrøði, ið hvussu er við hin hæggra skúlan. Hetta yngra ættarliðið kennaranna roynir at hava kensluna í plantufrøði í so góðum samanhangi við landsins livandi gróður sum møguligt; men her er tað, ein hóskaði flora hevur vantað. Væl er tað so, at tá maður hevur íslenska, danska og norska floru til hjálpar, kann hann leita seg fram á allar plantur, sum her vaksa; men hetta er eitt sera drúgført og fløkjaligt arbeiði, tí í hesum bókum er so nógv, sum hann onga nýtslu hevur av. Ein stór hjálp til at lætta um tilíkt starv kom við Ostenfelds og Grøntveds Íslensku føroysku floru 1934; men umframt tað, at hendan bók hevur allar íslenskar plantur saman við teim føroysku, er hon á enskum máli, og ger tað, at hon ikki er so nýtilig fyri føroyskar kennarar.

Tá Føroya Málfelag í 1934 beyð sær til at bera kostnaðin við at fáa út eina føroyska floru, var eg takksamur og fegin til at búa handritið út til prentunnar. Mær er tó fullkomiliga greitt, at hendan bók hevur mong og stór brek, bæði plantufrøðisliga og málsliga; men tað má eg so taka uppá meg heldur enn at lata drýggja longur við tørvuligum verki. Eg vóni, at bókin tessvegna má fáa mildar ritdómar.

Bókin er tilætlað hvørjum manni, sum hevur hug at kanna sær djúpari kunnleika í landsins gróðri; men sertakliga er hon tilætlað Føroya kennarafólki, sum eg loyvi mær at ogna bókina í treysti til, at hon verður væl nýtt.

Í bókina havi eg tikið

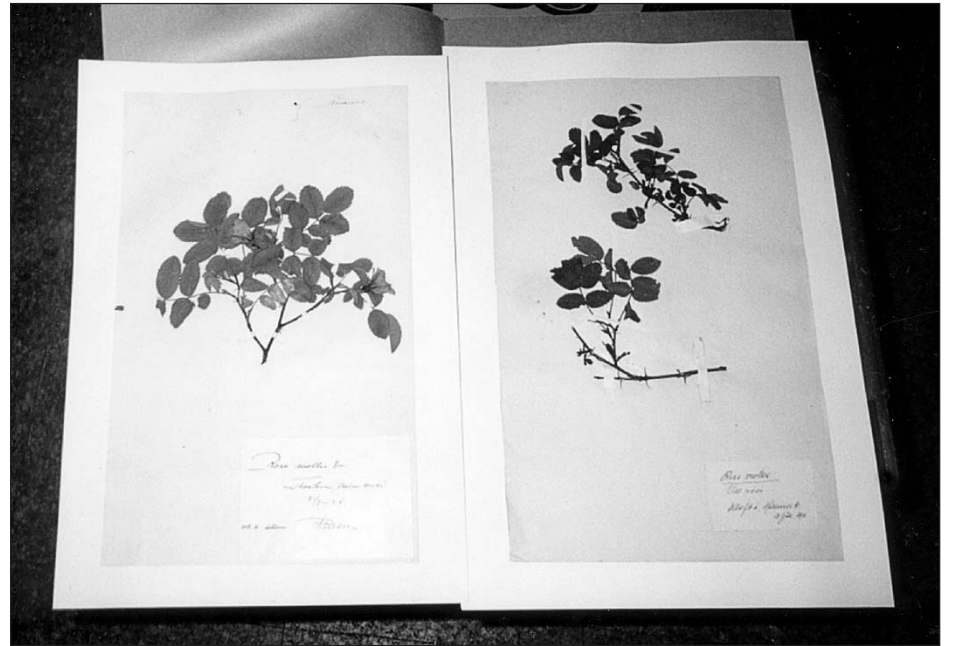
við allar tær blómuplantur og hægri blómuleysar plantur, sum vaksa ella havi vaksið í Føroyum og einstakar, ið finnast røktadar í gørdum, tó ikki hin hæggra trægróðurin, sum er innfluttur. Svenskur serfrøðingur, dr. Floderus, hevur havt til rannsóknar tey innlendu føroysku pilatræsløgini, og er lykilin til teirra navngreining smíðaður eftir hansara rannsóknnum. Eg veiti hervið dr. Floderus mína bestu tøkk. Tí næst skyldi eg takkir til fleiri góðar menn, sum hava verið mær til hjálpar á ymsan hátt: Johs. Grøntved, magistara, Keypmannahavn, sum hevur givið mær loyvi til at nýta lyklarnar úr »The flora of Iceland and the Faroes« til torførar slektir, t.d. Eygnagras (Euphrasia) eftir H. V. Pugsley, London, Hagasólju (Taraxacum) eftir H. Dahlstedt, Stockholm og Smyrilsurt (Hieracium) eftir S. O. F. Omang, Oslo. Eg eri takkskyldugur til allar hesar menn.

Eygnagrøsini og Smyrilsurtirnar við sínum mongu nærskyldu og sera líku sløgum eru ógvuliga torførar at greina sundur, og øll hesi mongu sløg eru bert tikin við og lyklar til tess, at onkur, sum er sera ágrýtin, ikki skal sakna hjálpartól. Tey einstøku sløgini í hesum slektum hava ikki fingið føroysk nøvn, eins og annars er venja í bókini.

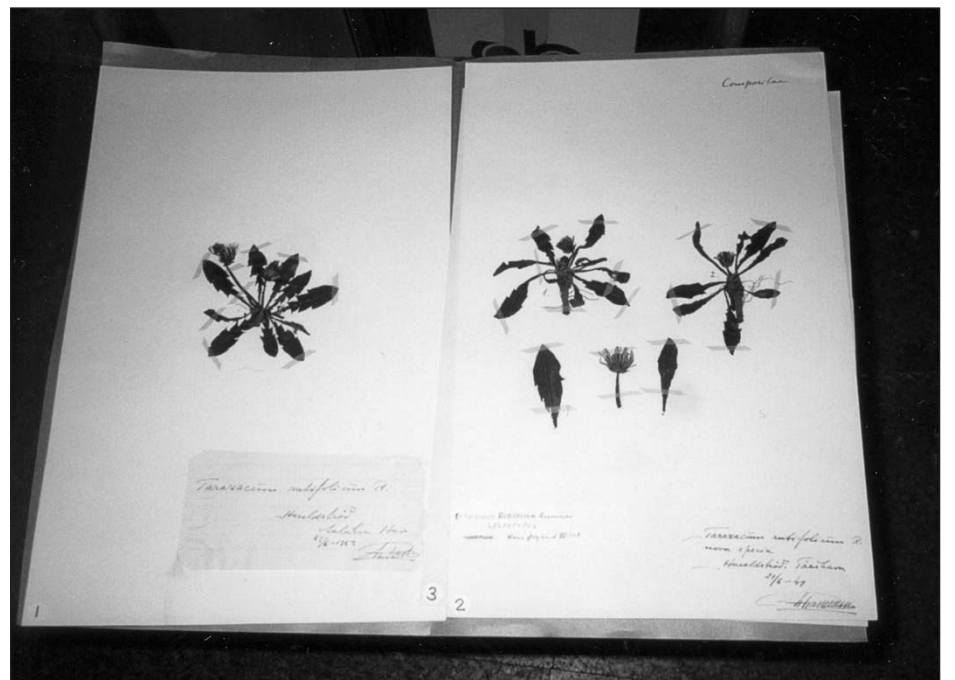
O. Hagerup, doktara, í Keypmannahavn, havi eg mikið at takka bæði nú og í farnum árum fyri tær mongu leiðbeiningar í plantufrøði, hann hevur veitt mær; eisini eri eg honum takkskyldugur fyri, at hann hevur útvegað mær prentmót til myndirnar av smyrilsurtabløðum. Tí næst skyldi eg tøkk til Chr. Matras, doktara, og M. A. Jacobsen, bókavørð, fyri hjálp við rættlestri- num.

Føroya Fólkaháskúli
1935

R. Rasmussen

Framhald á
síðu 17

Hetta er vill rósa. Hon er sera sjáldsom og er kanska útdeyð í "villum" líki.

Reyð bagasólja. Er serføroysk og er eisini uppkallað eftir Rasmussi.

Føroya skóra. Er funnin fyrstu ferð í Føroyum, men er nú eisini funnin í Íslandi og Hetlandi.

Víðka um virksemið

Orð og myndir: Torleif Johannesen

P/F Snodd á Toftum spilar seg út. At tað passar, er sjón fyri søgn, tí í síðstu viku byrjaðu teir so smátt at arbeiða í tí nýggju og snotiligu høllini, sum teir hava latið byggja á havnarøkinum á Toftum, norðanfyr Fiskamarknað Føroya.

“Olsen brøðurnir”

Undirritaði hevur verið inni á gólvinum, og fingið eitt prát við stjóran, Jóhannus Olsen. Hann nevnið m.a., at P/F Snodd byrjaði sítt virksemi í 1995. Tað

var bróðir Jóhannussar, Jens Chr. Olsen, sum byrjaði at keypa fisk, og senda hann ísaðan av landinum. Tey fyrstu árinu hildu teir til í leigaðum hølum í Turkihusinum á Oyrunum. Síðsta árið hava teir arbeiðt í leigaðum hølum á Bakka.

Fyrsta januar í 98 tók Jóhannus yvir sum stjóri í felagnum, tí Jens Chr. fór niður til Danmarkar í skúla.

Stóra høll

Tað er nakað síðani, at P/F Snodd ætlaði at byggja eina høll, men endaliga avgerðin bleiv útsett. Nú er hon so gjørd, og hevur eina vidd uppá 900 fermetrar. Vestari endin er í tveimum hæddum, sum eru 200 fermetrar hvør.

Har eru skrivstovuhøli, skiftirúm, matarhøll og annað. Í norðara enda í ovaru hæddini, skal havnarskrivstovan vera. “Høllin”, har fiskurin verður arbeiðdur, er 700 fermetrar. Inni í tí høllini er sett upp ein skilji- og pakkmaskina, sum Marel í Íslandi hevur gjørt.

Høllin kostar umleið 6 milliónir krónur, og tá er skilji- og pakkilinjan ikki við í prísinum.

Landingar og tænaðstøð

Uppá fyrispurning um, hvat endamálið við høllini er, svarar Jóhannes:

- Vit ætla at hava eina landingar- og tænaðstøð. Tað skal skiljast soleiðis, at vit koma at bjóða okkum fram til virki, skip og bátar til at landa, skilja og pakka fiskin, eftir sum kundin ynskir.

- Kunnu tit selja fiskin eisini?

- Tað kunnu vit eisini, um kundin ynskir tað. Vit hava ikki goymsluhøli, so kundin skal sjálvur syrgja fyri at fiskurin endar har, sum hann skal, eftir at hann er skildur, ísaður og pakkaður her hjá okkum, um ongin onnur avtala er gjørd við okkum. Keypa vit fiskin, so hava vit sjálvi ábyrgdina av fiskinum og av flutninginum.

- Kunnu tit skilja øll fiskasløg?

- Sum meginregla, ja. Sjálvandi eru nøkur fiskasløg truplari enn onnur at skilja.

- Hava tit gjørt avtalur við skip um landing og skiljing?

- Ja. Avtala er gjørd við feløg og skip um landing, skiljing og pakking. Skilji- og pakkiorðan er so mikið stór, at vit koma neyðvan

Jóhannus Olsen, stjóri á P/F Snodd og P/F Eysturoy.

sjálvir at gera fulla nýtslu av henni, hóast vit væntandi fara at keypa meira fisk nú enn fyrr. Tí koma vit eisini at bjóða okkum fram til at skilja og pakka fiskin hjá øðrum fiskakeyparum. Í so máta liggja vit ógvuliga væl fyri, tí vit eru grannar við Fiskamarknað Føroya.

Jóhannus væntar, at tey verða eini 20 fólk í arbeiði, tá verulig gongd er komin á. Teir byrjaðu so smátt í síðstu viku at skilja og pakka, og teir eru væl nøgdir við gongdina, -og útgerðin virkar væl.

Keypt eitt skip afturat

Jóhannus er ikki bara stjóri í P/F Snodd, men eisini í reiðaríinum P/F Eysturoy, har hann eisini er reiðari. Feløginu eru tó skild hvørt frá øðrum. P/F Eysturoy var stovnað 24. august 1999, tá teir keyptu Eysturoying, sum er fyrrverandi Vágbingur og Sundenni. Jóhannus sigur, at tað hevur gingið væl hjá Eysturoyingi. Skipari og manning hava gjørt eitt gott arbeiði. Tað er stórt sæð sama manning, sum hevur verið við skipinum í fleiri ár.

Størsta og feskasta avgerðin, sum Jóhannus nýliga hevur verið við til at tikið, var at keypa eitt skip afturat. Tað hendi 26. mars, tá P/F Eysturoy keypti línuskipið Sigmund.

Nógv virki og virksemi er komið á havnalaðið á Toftum seinastu árinu.

Keypsprísir vil hann tó ikki upplýsa.

- Hví keypa eitt skip afturat?

- Grundirnar eru fleiri. Tað er spennandi at reka skip. Sigmundur hevur í fleiri ár verið besta línuskipið í flotanum. Skipið hevur dugnaliga manning. So er tað eisini praktiskari at hava fleiri skip. Tá kunnu vit samskipa keyp av útgerð o.a., og samskipa söluna av fiskinum, - sigur Jóhannus Olsen at enda.

Avbjóðing hjá Tofta Havn

Nýggja landingar- og tænaðstøðin er ikki einans ein avbjóðing hjá P/F Snodd, men eisini hjá Tofta Havn. Nógv skipaferðsla er í havnini í samband við landing til Fiskamarknað Føroya. Afturat hesum skipum og bátum koma tey, sum hoyra heima í kommununi, og sum eisini skulu liggja í havnini.

Kommunustýrið í Nes kommunu hevur leingi verið vitandi um hendan trupuleikan. Longu áðrenn síðasta atløgusíða var liðug, var plássið í minna lagi. Tað hevur tí avgjørt at leingja um atløguplássið einaferð enn. Hetta verður gjørt við at leingja bryggjuna har, sum Ternan leggur at, so at har verða uml. 25 metrar av atløgusíðu norðureftir. Hetta arbeiðið verður gjørt í nærmastu framtíð.

Nýggja tænaðstøðin verður eisini ein avbjóðing til sjálvt havnaðkið, tí har er til tíðir nógv og tung ferðsla, sum er.

Høllin hjá P/F Snodd norðanfyr Føroya Fiskamarknað á Toftum.

Frá MOLLY til "HALDOR"

Hetta er ein rættilig mjólka-søga. Serstakliga um kúnna Molly, sum bert tey eldru minnst og til ta nýggju "Hald-føru mjólkina" hjá Mjólkavirki Búnaðarmanna.

Hjá fólki í aldrinum hjá tí, sum skivar hesar reglur, er stórt sæð alt broytt frá tí ein fyrst kann minnst. Hetta er ikki minst galdandi fyri mjólk. Á bygd var tað í nærum hvørjum húsi, at mjólkkin mátti fáast frá kúnna, sum var í kjallaranum. Mjólkkin var ókeypis, men stríðið var ikki so lítið. Sjálvsagda uppgávan hjá børnunum var, á sumri at fara út við kúnna í morgni og at fara eftir henni á kvøldi. Og hvørt summar var "spilt" av hoygging. Summarfrítíðin hjá skúlunum á bygd var enn tá lögð eftir hoyggingini. Tað kundi vera stuttligt í góðum terra, men flestu mugu minnst ilt á vánaligan terra, tá sama grasið skuldi hoyggjast dag um dag.

Haldor man vera tann seinasti av teimum góðu gomlu handilsmonnunum í Havn, sum gevur kundunum eina persónliga tænastu. Tú biður um tað, sum tú vil hava, og Haldur leggur vøruna á diskinn. Og ber er púra óneyugt við "terminali" og strikukodum. Haldur telur nevnliga saman í høvðinum, so hvørt sum keypt verður! Og so er tað ein heilt serligur hugni at koma inn til Haldor, sum altíð hevur eina viðmerking til aktuella støðuna.

Uppgávan hjá mammuni var so at mjólka, vanliga tvær ferðir um dagin. Í dag er alt hetta avloyst av, at farið verður í krambúðina at keypa mjólk í pakkum. Børnini í dag vita nóg

illa hvagani mjólkkin kemur.

Onnur kúgvín var Molly

Tá so var farið til skips, kom ein at kenna eina heilt aðra kúgv, - og tað

var Molly. Tað er óneyðugt at siga, at umborð á skipi bar als ikki til at goyma mjólk. Hon kundi kanska goymast nakrar dagar á ísfiskaveiði, tá mjólk kundi goymast í ísinum. Men hetta bar illa til, tí tá fekst mjólk bert í "leysari vekt". Men hesin møguleiki var í hvussu er ikki til staðar á saltfiskaella sildaveiði, sum var tað mest vanliga tá.

Sjálvt um mjólk ikki varð drukkin, so var brúk fyri mjólk úti drekka, afturvið havragreytinum og til matgerð annars. Her var loysnin sum sagt blikkamjólk Molly, sum var "konsentrerað" mjólk. Hon var kallað "evaporated milk" sum merkir at mjólkkin var fordampað. T.v.s. at stórir partur av vatninum varð tikið úr mjólkini. Við at koyra vatn í aftur skuldi vanlig mjólk fingist aftur. Men mjólkkin fekk ein serligan smakk,

og hon smakkaði ikki nóg væl til at verða drukkin ber. Uppblandað riggaði hon tó væl til havragreyt, tí tá var hesin serligi smakkurin burtur. Tað sama var galdandi, tá hon varð nýtt til aðra matgerð sum t.d. til buding sunnudagar.

Molly stóð altíð á borðinum, tí hon riggaði væl til at koyra í drekka. Við einum dolki vóru tvey hol sett á lokið á blikkinum, beint yvirav hvørjum øðrum. Endamálið við hesum báðum holum var, at tá blikkið varð helt á, skuldi mjólk koma úr øðrum holinum, meðan luft fór inn gjøgnum hitt. Við bert einum holi hevði tað ikki runnið so væl.

Sjálvur fekk eg eina serliga nýttu burtúr Molly-etikettunum. Og tað var til at merkja krússið. Við at taka OL og skera seinna L-ið av kom at standa OLI, sum so kundi setast fast á krússið við júst Molly, sum bant sera væl. Sjálvur eiti eg eisini Emil. So við at taka E-ið úr EVAPO-

RATED og MIL úr MILK, kundi eg fáa mítt fulla navn á krússið, og tað kundi halda sær rættliga leingi.

Seinni kom so pulvur-mjólk, sum í hvussu er rúgvaði minni upp, og sum helst eisini var betri, hóast eykasmakkurin hekk við. Tað ljóðaði annars, at ein sparin reiðari hevði koyrt ein posa av "Kip" umborð. Hetta var eitt serligt mjólkapulvur ætlað til føðing av kálvum!

Frá Molly til Matildu

Men tíðin er so eisini farin frá mjólkapulvuri, og í nógv ár hava vit brúkt Longlife mjólk. Tá komu vit at kenna Matildu, sum var ein onnur kúgv. Og her er tað, at okkara søga veruliga byrjar.

...og nú er kúgvín føroysk

Tað síðsta sum er hent á hesum øki er, at Mjólka-virki Búnaðarmanna, MBM, er farið at framleiða "haldføra mjólk", sum er før-

Kassaapparatið er frá 1910 og verður nýtt enn.

FØRA MJÓLK"

Í samband við hesa grein var tað umráðandi at kunna vísa eina mynd av Molly. Men hetta var ikki so lætt, tí tað eru ártíggir síðani, at Molly bvarv. Men roynt var tó hjá Haldor Christiansen, sum eigur handilin hjá Katrinu Christiansen. Í fyrsta lagi kundi hann ikki hjálpa, men so fann hann kortini eitt gamalt blikk av Molly pulvurmjólk. Tað var so gamalt, at prísurin var kr. 4,50. Í dag er prísurin kr. 32. Men hetta blikkið vísir stórt sæð, hvussu eitt vanligt mjólkablikk sá út. Tað var eitt sindur minni og teksturin var á enskum. Og Molly kúgvín er tann sama!

oyska heitið fyri Longlife mjólk.

Sum kunnugt er MBM blivin ein rættilig stórfyrirøka. Hon hevur verið við til at gera Føroyar sjálfvirsýnandi við mjólk, og úrvalið av mjólkaúrdráttum er blivið heilt stórt. So tað er í veruleikanum óneyðugt at keypa útlenskar mjólkaúrdráttir her á landi.

Og nú er framleiðslan byrjað av haldførari mjólk. Hon gongur fyri seg á tann hátt, at mjólkin í nøkur fá sekund verður upphitað til 140 stig, og harvið verða allar bakteriar dripnar. Tá kann mjólkin í veruleikanum halda sær uttan avmarking. Tó verður seinasti söludagur settur at vera eitt hálv ár eftir framleiðsluna, men

her er, sum skilst, lagt væl upp fyri.

Fyrirminurin hjá MBM við hesi framleiðslu er, at tað nú slepst undan at koyra avlopsmjólk burtur. Sum við fiskiskapi, gongur mjólkaframleiðsla bæði upp og niður, og nú kann avlopið í mjólkaframleiðsluni nýtast til nevndu framleiðslu. Tað skal sigast, at kakaomjólk, sum er ein sera væl umtókt framleiðsla hjá MBM, eisini er ein partur av sama endamáli.

Rokna við at framleiða 400 t. árliga

Roknað verður við at framleiða eini 400 t. av haldførari mjólk árliga. Hon er serliga ætlað skipum, og merkir hetta, at føroyskir sjómenn fáa

møguleika fyri at fáa "normala" mjólk, har tað fyri ein stóran part er sloppið undan umrødda eyka-smakki, sum vanliga ger hesa mjólk minni leskiliga.

Munur kann her vera á at lág- hápasteurisera ella UHT viðgera, munurin í hitastigum er 74 stig, 90 stig, ella 140 stig. Tá hitastigið fer uppum 80 stig merkist ein ávisur brendur smakkur.

Eiríkur Thorvaldsson stjórin á MBM nevnið, at teir hava fingið at vita frá fólki, sum hava roynt mjólkina, at hon smakkar betri enn tann innflutta. Hann vil fegin frætta frá teimum siglandi, um teir eisini halda, at tann føroyska "Longlife mjólk" smakkar betri enn tann

útlenska. Hetta vilja vit á blaðnum eisini fegin frætta um.

Men sum sagt, so er her, á hesum øki, cydnast at fáa viðurskiftini hjá sjómmonnum at verða javnsett við teimum á landi, og vit vilja sjálvsagt mæla til at føroysk framleiðsla verður nýtt eisini á hesum økinum.

MASKINMEISTARAR søkjast

Søkt verður eftir tveimum maskinmeistarum til at vera feruavloysari í summar á elverkunum hjá SEV í Suðuroy, ynskt verður, at viðkomandi kann byrja um mánaðarskiftið mai/juni og vera í starvi til uml. mánaðarskiftið september/oktober í ár.

Tað er ein fyrirminur, men ikki ein treyt, at umsøkjarnir hava fulla maskinmeistaraútbúgving.

Lønin verður ásett eftir útbúgving og starvsaldri sambært sáttmála millum SEV og Maskinmeistarafelagið.

Nærri upplýsingar um starvið kunnu fáast við at venda sær til Palla Mortensen, verksmeistara á elverkunum í Suðuroy um skrivstovu okkara í Vági, tlf. 373016 ella til skrivstovu okkara í Tórshavn, tlf. 311366.

Umsóknir saman við prógvum og móguligum ummælum skulu sendast til **Elfelagið SEV, Landavegur 92, Postrúm 319, 110 Tórshavn.**

Elfelagið SEV

Telefon 311366 • Postboks 319 • Telefax 310366
FO-110 Tórshavn • E-mail sev@sev.fo

Soleiðis kenna havnarfólk handilin hjá Katrinu Christiansen. Handilin var upprunaliga ríkin av abba William Heinesen, og tá pápi William, Zacharias, fór í Vágsbotn at handla í 1927, tók mamma Haldor, Katrina, við.

HALDFØR
HALDFØR

...mjólk frá mjólkarvirkinum
altíð við umborð.

Longlife Mjólk
Haldfør Mjólk
Hálvsúr
1 litur

MBM

Etíopiskar páskir í Gøtu

Gøtu man vera ein tann mest internationala bygdin í Føroyum. Hetta kemur fyrst og fremst av fiskavirkinum í bygdini, sum hevur verið sera lagaligt at seta útlendingar, sum eru her av eini ella aðrari orsök, í arbeiði. Tað er ikki ringt at gita, at fótbóltur er ein partur av orsökini.

Ein serlig søga liggur tó aftanfyrri, at teir 40 ára gomlu tvíburarnir Jóhannes og Jákup í lötuni búgva og arbeiða í Gøtu. Sum vit fyrr hava greitt frá, var Elsa Jacobsen úr Norðragøtu trúboðari í Etiopia í nógv ár.

Ein dagin kemur ein pápi til hennara við nýføddum tvíburum, har mamman var deyð undir føðingini. Elsa varð spurd, um hon kundi taka sær av teimum. Hetta lat seg yvirhøvur ikki gera. Elsa var einsamøll og hevði als ikki umstøður at taka sær av teimum nýføðingum. Men eftir fáum døgum tók Elsa nýggja avgerð. Hesir neyðars dreingir høvdu

nú ikki annan møguleika, um teir skuldu hóra undan. Tað var óeydna við tvíburum, og ikki minst tá tað í hesum forinum var teirra skuld, at mamman var deyð!

Men fyrri at gera eina langa søgu stutta. Fyri nøkrum árum síðan kom Jákup til Gøtu at arbeiða. Og meðan hann forvann 400 krónur um mánaðin heima, so kundu hann nú fáa tíggjutals ferðir tað í Føroyum. Seinni kom so Jóhannes, síðan kom kona Jákups, Kittines, og nú er uppá tal, at kona Jóhannesar eisini skal koma.

Tey vóru øll heima um jólini. Og væl er komið burturúr í Gøtu. Tí heima kundu Jákup og konan keypa sær eini nýggj hús uttanfyri Addis Abeba. Tí skuldi teirra tilvera verið bjargað, tá tey koma heim aftur.

Tey hava øll trivist sera væl í Gøtu, og eru øll fallin væl til í bygdamyndini. So gøtufólk vita, at tað finst ein verð uttan fyrri

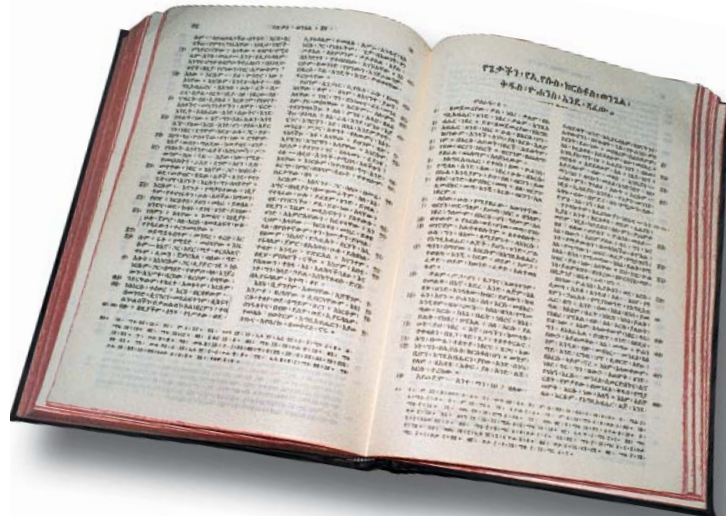

Her er Jákup við at lesa páskirnar inn.

Føroyar!

Vit vóru á vitjan páskaftan, og her var, sum vera man, øll familjan við at

fyrirreika seg til páskirnar. Jákup hevði í samband við páskirnar latið seg í etiopiskan hátíðarbúna.

Her síggja vit páskaevangelíið á etiopiskum. Tað eru um 300 bókstavir í alfabettinum, so tað er ikki hvørs mans føri at fara undir benda lesna.

Og hetta eru etiopisku gøtufólkini. Tað er nú ringt at síggja, hvør er hvør. Men tað er (vist) Jákup til høgru og Jóhannes til vínstru. Í miðjuni er tað kona Jákups. Myndin aftanfyrri á bróstinum vísir "ommuna" og "abban", Sunnevu og Eliesar, foreldrini hjá Elsu.

"Arctic Viking" illveðurstúr

Fyrst í mánaðinum kom Arctic Viking heim av rækjuveiðu undan Eysturgrønlandi. Hetta var ein rættiligur illveðurstúrur. Teir lógu bakk í ikki færri enn 17 dagar. Hetta hevur eisini merkt túrin, sum ikki gjørdist av teimum bestu.

Nú eru teir í Hirtshals og landa. Skipið skal eisini málást. At hetta verður gjørt í Hirtshals, er av teirri orsök, at her kann tað gerast innandura og ótarnað av møguligum regni. Sostatt vita teir at arbeiðið verður liðugt til tíðina.

Sáttmálin

Sáttmálin gjørdist ikki endaligur til hetta blaðið, men tað verður hann heilt vist til komandi blað.

Sinnisbati

Skrivstovan á Íslandsvegi 10 C er opin hvønn mikudag kl. 16 - 18.

Fyrsta mikudag í mánaðinum er opið til kl. 19.30.

Tú ert vælkominn at ringja og spyrja um alt, sum hevur við sinnistrupulleikar at gera á tlf. 322544.

ROGER WATERS IN THE FLESH 2002 WORLD TOUR

Ferðin er úr Føroyum 23/6 til Stansted og heimaftur til Føroya 1/7 2002. Innivist í 8 nætur í dupltekamari á Gresham Hotel, sum liggur nær Paddington station mitt í London. Konsertin við Roger Waters er hóskvöldi 27/6 í Wembley Arena.

Prísur fyri hvønn
kr. 6.495.-

Íroknað prísir er:
Flogferð, innivist í dupltekamari á Gresham Hotel v/morgunmati, atgongumerki til konsertina og ferðaavgjöld.

 www.intheflesh2002.com
www.rogerwaters.com

 ATLANTIC AIRWAYS
Flogvøllurin · FO-380 Sørvágur
Tel: 34 10 40 · Fax 34 10 01 · booking@atlantic.fo

www.atlantic.fo

Rasmus Rasmussen - Rasmus á Háskúlanum

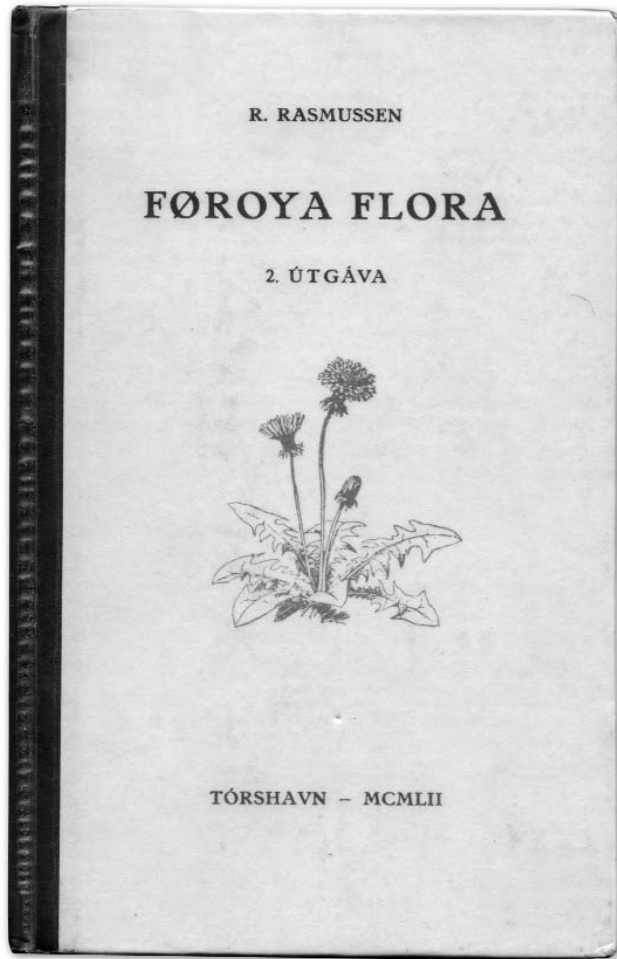
Formæli til 2. útgávu
av Føroya Floru

Tá nú Føroya Flora kemur út aðru ferð, er tað við góðari hjálp frá mongum síðum. Fyrst er at takka skúlabókagrunni lögtingsins, sum hevur átið sær at bera kostnaðin við hesa útgávu og tînæst frú Dagný Lid, Oslo, sum hevur givið loyvi til at nýta tær myndir, hon hevur teknað til »Norsk Flora« eftir Johannes Lid, Oslo og til »Íslenzkar jurtir« eftir Áskell Løve, og báðum hesum monnum fyri at teir sendu mær reinprent av myndunum.

Henda útgávan er á mangan hátt broytt, og vónandi eru broytingarnar til tað betra. Í fyrsta lagi eru myndirnar nógv fleiri og betri hóskaði til hjálpar við navngreiningina enn í hinari fyrru útgávuni. Betur hevði verið, um tekningarnar vóru eftir føroyskum plantum, men tær vóru ikki fáandi. Hesar eru eftir norskum og íslenskum, tó ikki ber so mikið av, at tær fyri tað kunnu koma til gagns. Í øðrum lagi eru tey føroysku plantunøvnini øll gjørd til tvínevni (binær nøvn) samsavandi uppiskoyti til »Føroysk Plantunøvn II«. Nøvnini á slektunum eru so langt tað hevur verið gjørligt gomul føroysk nøvn, meðan nøvnini á teim einstøku sløgum oftast eru nýggjard nøvn. Sлектарnavnið er samsvarandi norrønan málsíð sett aftari, meðan navnið, ið eyðkennir slag, ið, stendur fremri.

Av øðrum broytingum er fyrst at nevna tað, at alt stykkið um Trøllakamparnar (Polypodiaceae) og tað um Spógvagrosini (Callitricaceae) eru broytt og skrivað av nýggjum. Vónandi er hetta nú greiðari, enn tað var. Viðvíkjandi teimum latínsku nøvnunum eru tey í mongum fòrum broytt samsvarandi »Førteckning över Skandinavens Växter«, Lund 1941.

Til slektirnar Hagasóljurnar (Taraxacum) fyri ein part og til Smyrilsurtirnar (Hieracium) hevur mær ikki eydnast at fáa hóskaði myndir, tí so mangar av teim fyrru og allar tær seinnu eru serstakar fyri Føroyar.

Hetta er 2. útgávan av Føroya Floru, sum kom út í 1952.

Sum nýggj grein er tikin upp í hesi útgávu: »Lívshættir plantanna« eftir tí lag, sum danski plantufrøðingurin, dr. phil. C. Raunkjær, professari hevur lagt til rættis. Víst er har til við tilskilaðari stytting, hvønn lívshátt plantan hevur t.v.s. hvussu hon bjargar lívinum um veturin.

Nakrar fáar nýggjar plantur eru tiknar uppí hesa útgávu, sum ikki vóru í hini fyrru, og nakrar fáar eru lagdar burtur úr av tí, tær ikki kunnu vera sagðar at hava fastan vakstrarstað her.

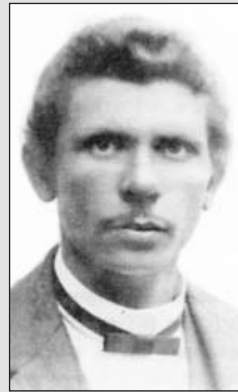
Síðst skal eg takka teimum mongu, sum vinaliga hava verið mær til hjálpar við útgávuni, meðan eg á ongan hátt gevi nøkrum av teimum minstu skuld fyri tey brek, bókin iva leyst enn hevur.

Mag. scient. Johs. Grøntved og dr. phil. O. Hagerup við Universitetets Botaniske Museum í Keypmannahavn takki eg fyri hjálp við navngreining av plantum, sum eg ivaðist um, og hartil fyri beina-semi gjøgnum mong ár. Harra Rikard Long, kenn-

ara takki eg fyri alla góða hjálp við rættlestrinm og fyri tann ídna áhuga, hann hevur víst útgávuni á so mangan hátt. Sverra Dahl, fornfrøðingi og Jóannesi Rasmussen, magistara takki eg fyri hjálp við rættlestri og góðum ráðum viðvíkjandi teimum latínsku orðum og plantunøvnum í bókini.

Føroya Fólkabáskúli
1952

R. Rasmussen

Ferðadagbók
há Rasmussi

Hildið verður áfram við dagbókini, sum Rasmus skrivaði á sendiferð til Spania. Myndirnar, sum vit nýta í sambandi við greinina, hava ikki beinleiðis tilknýti til ferðina, men eru úr einum album, sum hevur ligið á skrivstovu FFs síðan tíðina hjá Rasmussi sum skrivari. Tað er sostatt møguligt, at hann sjálvur hevur tikið myndirnar.

Vit geva Rasmussi orðið:

28. juli 1929: Kl. 6³⁰ lógu vit við kaj í Cadix. Eg sendi telegram til næmingafundin bert tað eina orðið »fundarheilsan«. Kl. 7⁰⁰ fóru vit frá borði til jarnbreytisstöðina og víðari fram til Sevilla. Fartøj var bestilt og vit vóru um eini 800 í tali. Eg setti meg við eitt vindeyga, har eg kundi hava gott yvirrit yvir landslagið. Tað mósnið sum hetta danska ferðafólkið hevði sínamilum, órógvandi meg ikki, men mær var til eydnu at hava til síðumann ein ungan mann, ið er í tænastu hjá »Rejsebureauet«, sum ferðina leiðir. Hann dugdi spansk og kundi geva frágreiðing frá einum og øðrum, eg spurdi um; fryntligur og blíðligur var hann og hartil ein maður av mentan.

Tað fyrsta lendið, vit fóru ígjøgnum, var eitt flatt vátlendi, sum sjógvurin fleyt inn yvir og ídnaðurin har var saltvinna.

Til allar síður vóru gravir og veitir bygðar og deildar sundur, so at saltið kundi krystallisera í frið, meðan vatnið svann burtur í hitanum. Síðani rakaðu tey saltið saman í ryggir, og tilsíðst varð tað koyrt saman í rúgvur. Til allar síður lógu stórar rúgvur av hvítum salti. Her vóru eisini fabrikkir til saltvinnu av ymsum slag. Tað sindrið av grøði her var sjálvsagt ein samling av teim ramastu Haliophila.

Hetta vóru ikki tær smáu neyðars pínigar vit hava til pottaplantur stundum og stunda eftir at fáa í blóma, men oftast í tóman heim, nei her vóru agavurunnarnir fevni-tjúkkir ummáls við bløðum ið høvdu armstjúgd og meiri. Agavan blómar sum kunnigt bert einaferð, og her stóðu fleiri í blóma, blómuleggurin er 1 til 2 mannhæddir høgur og stendur har stinnur berandi sínar gulu blómufingrar sum ein ovurvaxin ljósastaki; næst Agavuni er fram við jarnbreytalinjuni hin sonevnda Fikukaktus. Ásýniligastur hann stóð her, sum í Oporto bæði blómandi og við sínum gulligu fruktum, sum verða nýttar til matar her, hvat eg seinni sá í sölubúðum í Sevilla. Fikukaktussin er ikki fryntlig planta, og ein skal halda fingrar sínar frá henni, tí hon er full av hvøssum smátornum.

Sum vit komu víðari fram gjørdist landslagið óslættari og skógklætt. - Ja, skóg í norrøna fatan kann tað neyvnan kallast. Umframt pálmatrø av ymsum sløgum, sum ein sær yviralt við hús her, er tað mest Pinea sum myndar skóg - og so hinar há-tignarligu Cypressir, sum standa stundum einstakar og stundum fleiri saman »eins og tigandi syrgjandi moyggjar, sum kærleiksgudurin

Framhald á síðu 18

Ullin verður nappað.

Rasmus Rasmussen - Rasmus á Háskúlanum

Framhald av síðu 17

noktaði sínar gleðigávur". Allastaðni við hús og kovar sær ein Næriumtræ, stór trø yvirsáð við fagurt reyðum blómum stórar sum smábarnanevar av stødd og víða hvar klintrast Climates og breiðir sínar stóru bjørtu bláu blómur oman á leyvið á øðrum plantum. Sukurrør og vín vexur í stórari mongd.

Her eru stórar nýheystaðar hveitimerkur í hóptal, deils stendur hveitið í desum og deils á markini. Ja, á nøkrum støðum lógu stórir dumbudungar eftir treskjuverkinum. Meismerkur stóðu eisini bæði avroyttar og í blóma; tað er mest grønt meis teir hava til fóður fyri oxarnar í Portugal og Spaniu.

Í støðum vóru langir strekningar av oyðimørk ímillum hini dyrkaðu lendini, men so komu aftur græsklæddar fløtur og brekkur. Tá eg skuldi hyggja nærri eftir, hvat hetta var fyri grasaslag, var meginparurin av tí bittursmáur pálmagróður.

Sum vit nærkaðust Sevilla gjordist lendið fruktbarari. Accasiutrøðini og pálmarnir vórðu fleiri og menniligari. Her var høvuðsjarðarbrúkið oliven- og orangeplantasjur. Í longum røðum stóðu trøðini við favnarúmum ímillum, við væl loknum og vælsaksaðum undirlendi. Tað var her ikki talan um smáar garðar, men um hundraðir og aftur hundraðir av hektarum í heilum. Olivinin var búgvin, men appelsinin var grøn enn og lítil. Saltað oliven er ein sera vanligur kostur her, og hon smakkar so toluliga væl afturvið kjóti. Her og har sást eisini

Seyðurin leitar til húsa í kava.

fikutrø.

Av alidýrum sást her mest neyt og geitir. Seyður sást eisini ganga í flokkum, kalkunir vóru nógvastaðni. Tað var ein sannur lystur fyri meg at síggja teir andalusisku hestarnar - hvat vóru teir tó vakrir og fimir á fótum. Asnar og múlar vóru nógvir. Asnarnir hava tað ringt, tað var ikki sjáldan at mæta einum asna við stórari kleiv - tveir stórar posar ella kurvar og so mann og konu oman á. Har fór hettar neyðardýrið stetlandi og kneykrandi avstað í 30 stig C hitanum. Tað er ikki stuttligt at vera asni í Spania-landi. Neytini vóru rætt prúð og har vóru stórir flokkar av teimum í støðum. Í einum stað sóu vit ein stóran flokk av tarvum á beiti - bert stórir prúðir tarvar - teir mundu helst vera ætlaðir til tarvafektingar. Vit sóu tó ongan tilíkan í Sevilla.

Kl. 12³⁰ komu vit endaliga til Sevilla. Við fyrsta egnabragd ger hesin býur eitt so fremmant suður-landskt inntrykk, sum einki annað eg havi sæð higartil - Cadix sá eg so

lítið av; men eisini har sær alt heilt og aldeilis fremmant út. Hvít hús við opnum súlugongdum og fløtum tekjum randaði við pálmum og Cypressum. Fyrsta atløgan var ein gongd ígjøgnum býin 50 í hvørjum flokki hvør við sínum førara. Okkara hevði nr. 5 og talaði eitt hampiligt týskt mál, so tað gekk toliliga av tí at mong í flokkinum skiltu hetta mál. Miððið var Hotel Pasay del Dugue, har vit skuldu hava morgunmat. Veðrið var kvalandi heitt, gott 30 C; men so hendi nakað, sum sjáldan hendur í Sevilla í juli, tað kom regn. Loftið, sum ikki hevði verið hjart um morgunin, dróg nú saman og dimmist. Tá vit vóru komin undir tak, brast hann á, og tað var ikki við mýkindum. Tórðan dunaði øgiliga og snarljósini brakaðu, men regnið var tað øgiligasta av øllum, aldri havi eg sæð tilíkt regn, tað rann í stríðum streymum. Bert 30 regndagar hevur Sevilla uppá árið, so tað var merkjiligt, at vit skuldu hitta ein, og tað í juli - tá dropi ikki er vanur at koma av himni.

Vatnið rann í streymum í gøtunum, ja tað lak eisini inn í salin gjøgnum glas-tekjuna, so stórir hyljar vóru har gólvið var lægst, og fólk máttu flyta seg burtur.

Matin høvdu vit við av skipinum, men drekka máttu vit keypa. Øl, vín ella kaffi. Ølið var best, kalt veikt og vælsmakki- andi spanskt øl. Tað sær út til at spaniarin er meistari í at gera øl, og at hann ikki leggur í sterkan drykk. Vínið var dýrt og kaffi var nakað skvatl. Tjenaraskapið var ikki heilt frítt fyri at vera óærligt. Ein skuldi ansa sær við pengum. Eg betalti 2 gløs av øli við 25 pesetas og hevði mítt stóra stríðið við at fáa nakað aftur. 20 pesetas fekk eg, men teir fimm vildi hann ikki vísa aftur. Glas- ið kostaði 60 centimar, so fór eg eftir einum uppsýnsmanni, ið kundi enskt. Hann fór so í holt við tjenaran, sum einki tóktist at fata. Eg segði so, at hann skuldi hava 2 pecetas, og eg 2 aftur. Tað segði uppsýnsmaðurin var "allright payment", og hin mátti gevast. Nú var farið til gongu til at síggja merkislutir borgaranna. Nú var íslitið og svalt, so regnið hevði verið okkum sera hent. Fyrsta leið gekk til Katredralin. Síðan uppá La Gialda. Hagani var farið til málárisamlingina, og var eg her serliga hugfang- aður av Murillos meistarverkinum. Tí næst gingu vit til Alcazar hitt praktfulla mauriska slottið, sum, uttan at vera so fínt og stórt, minti nógv um hitt veraldargitna Alhambra. Aftaná at hesi støð vóru sæð og væl lýst í orðum av okkara frálíka førara, fór ferðafólkið út í býin uppá egna hond. Sumt tók hestavogn og sumt bil. Eg valdi at fjakka til gongu ígjøgnum hesar smølu kronglutu gøtur-

nar. Sjálv høvuðsgøtan er lík Vimmelskafet í Keypmannahavn og eitur Calla de la Sierpes - t.e. Ormastrætið.

Hetta var sunnudagur, men tað var okkum sagt, at gøtulívið var ikki mikið øðrvísi gerandisdagar. Tað, sum er mest eyðkent her, er Patioin, ein innilokin garður, sum hvørt betri hús hevur. Her eru pálm- ar og springvatn og her situr húsfolkið í frístundum, og tær tykjast hjá Andalusianarum at vera nógv, og syngur og prátar, so ljóðið hoyrist út á gøtuna. Eitt gittarportur førir frá Patioini út á gøtuna. So hvør sum vil, kann kaga inn, og eg sá at fólk - Spaniarar - gjørdur tað javnan, so tað var víst ikki ófólkaligt; eg gjørdi so tað sama. Uppi í erva á húsunum eru altanir og balkonir í massavis, og har lá fult av fólki fram á rekkverkini, mest konufólk. Hugdi man upp, vink- aðu tey niður og heils- aðu. Tað hoyrdist eisini at

Jørðin skal veltast.

fólk prátaði saman tvørtur um gøturnar frá balkon til balkon.

Eftir gøtuni, sum allastaðni er lögð av hellum, og tær finastu hava rennu- steinar á miðjuni, gleið fólkastreymur í gamni og kæti. Cevilklætt fólk, mest dimklæddir harrar í svørtum jakka og buksum við hvítari skjúrtu. Damurnar vóru deils í europeiskari drakt og deils í national- drakt, svartur kjóli, kýsi og slør. Har gingu eisini offiserar í uniformi, og sumt tók hestavogn og sumt bil. Eg valdi at fjakka til gongu ígjøgnum hesar smølu kronglutu gøtur-

spakførir, nunnur sá eg ongar. Ja, har gekk enntá ein gamal arabari í hvítum gevanti upp um høvdið og ein yngri við hosum við reyðari fez á høvdi- num. Teir høvdu fyri at selja teppi, sum tó ikki sóu út til at vera frá Ara- bien. 700 pesetas kravdu teir. Jacob Beia, sum altíð er uppi í, beyð honum 50, og hin gamli slerdi til í stundini, men so vildi Beia ikki hava tað, og so kom ilt í gamla. Tað gekk tó alt av í friði.

Eg vandraði víðari uppá egna hond. Eg sá jú støðugt hitt høga Gerald- tornið og kundi soleiðis finna aftur á leið; men har hittast altíð fólk frá Poloniu. Vit vóru jú so nógv. Sevilla hevur 208.000 innbyggjarar. Kl. 7⁰⁰ var farið aftur til hotellið og har var døgurðin borðreiddur. Góður og nosligur matur. 1. eitt stuð av ymiskum grønsakum og oliven, 2. oksafilet steikt við sós og eplum og 3. ein vidundar- liga vælsmakkiandi melón og síðst kaffi. Drykkju- vøruna máttu vit keypa umframt. Tað, sum verst gekk við, var toiletturumi- ni. Her á hesum fina hotelli "Cristina" var bert eitt. Har var toilettborð og spegl beint fyri, tvey WC til vinstur og 4 al- mindiliga høg og gløtt postalínspissori til høguru. Har tusti alt inn; tað gekk langt; men mannfólk- ini vóru verst stødd, tí tey smæddust, sum vera mann at nýta pissorið, meðan fult av konufólki var inni, deils við toilettborðið og deils bíðandi við WC dy- nar. Tó so var tikið til ráðar at standa fyri. - Ája, tað er ótrúligt, hvussu fólk kunnu hjálpast, tá tey bert eru lagalig og fólka- lig og her var ikki tala um nakað, ið eita kann ósmu- ligt - Bert ein prekar sit- uation, ið mátti takast, her var ikki vegur uttan um.

Tá liðugt var her, varð farið aftur til Estacione - t.e. jarnbreytastøðina - Um hin 4½ tíma langa jarnbreytakoyrsulin oman- aftur til Cadix í myrkri er ikki stórt at siga. Fólk vóru móð og vildu sova. Hitin var nú kvalandi og tostin plágaði, so hvørja ferð tokið steðgaði, lupu fólk út at keypa vín, øl og ísvatn; men eg hugsu vit vóru best farn sum einki nutu. Kl. 1³⁰ var alt komið aftur umborð, og Polonia legði frá.

Framhald verður í komandi blaði

Lombini, sum skulu flettast, eru tikin.

Enn einaferð váttað: Totaliterur almennur tíðindaflutningur

Her í blaðnum eru skrifaðar nógvar greinir um almennu tíðindatænastuna, sum fólk hava rætt til at rokna við er óheft av nøkrum sum helst áhugamálum.

Sjónvarpið ber illa til at skriva um, tí "Dagur og Vika" kann illa kallast ein tíðindatænasta. Hon er mest at líkna við eini sjónvarpsútgávu av "Ude og Hjemme", har tað stórt sæð kann gera tað sama, um søgurnar koma eina viku fyrr ella seinni.

Útvarpið er meira og meira blivið eitt "tíðinda-brævavarp", har uppgávan er at lesa upp innsend tíðindabrøv, uttan at kanna hesi nærri. Serliga væl sæst henda "tænasta" mótvegis politikkarum. Teir fáa allir síni sjónarmið loyalt refererað uttan mun til um tey samsvara við veruleikan ella onnur tíðindi ella ikki. Samsvara tey ikki, verður einki gjørt fyri at kanna, hvat er rætt ella ikki, tí so kann onkur politikkarari føla seg traðkaðan á tærnar. Á henda hátt hevur útvarpið keypt sær frið frá øllum politikkarum í sovæl "andstøðu" sum samgongu.

Teir vita nevniliga, at tað ræður eisini um at vera væl í øgn við útvarpið, tí annars kann vandi verða fyri at verða svartlistaður, og hvat er verri enn hetta fyri ein lög-

tingsmann í hesum døgum.

Svartlisting almennur tíðindapolitikkur

Tað hevur verið víst á ótaldar ferðir, at FF-blaðið er svartlistað av útvarpinum. Ein stórus partur av teirra tíðindum er endurgeving úr bløðunum, men FF-blaðið verður stórt sæð ikki tikið uppá tungu.

Hetta er prógvað nógvar ferðir, og nú um dagarnar kom eitt nýtt, heilt sannførandi prógv fyri hesum. Tá bar útvarpið tíðindi um eina sammeting av fiskaprísunum í teimum ymsu norðarlondunum. Tilskilad varð, at henda kanning var tikin úr norska blaðnum Fiskaren. (At so útvarpið lesur norsku prísirnar upp, sum um teir vóru føroyskir, er ein onnur søga.)

FF-blaðið hevði júst somu tíðindini tann 14. mars. Men vegna svartlistingina av blaðnum høvdu tey ikki móguleika at verða endurtikin av útvarpinum. Tískil kundu tíðindini ikki gerast áhugaverð fyrr enn tey komu í "Fiskaren" seinni.

Eitt annað er, at FF eigur sín leiklut í hesum tølum. Tey eru nevniliga innsavnað av íslenska yvirmannafelagnum Farmanna- og Fiskimanna-

samband Íslands, sum er samstarvspartnari hjá FF millum annað í ITF Men FF hevur staðið fyri føroysku tølunum.

Jógvan Jespersen ábyrgdina

Henda svartlisting er fullkomiliga í samsvar við politikkin hjá útvarpinum, sum hann verður rikin av útvarpsstjóranum. Hesin stendur eisini fyri eini fullkomiligari einsrætting av tíðindunum, sum so mangan er víst á. Dømi er tann átala, sum JJ fekk frá umboðsmanninum. Hon var nærum ikki nevnd í almennu fjølmiðlunum, meðan málið um landsverkfrøðingin fekk pláss í ikki færri enn 7 tíðinda-sendingum. Tískil skulu tíðindi, sum ganga stjórnum ov nær, køvast.

Og JJ hevur enntá demonsterað, at hann gongur beinleiðis ímóti umboðsmanninum. Hann noktar at taka til eftirtektar hansara staðfesting av, at fyrisingarlógin ikki er hildin í eini avvising av eini kærui. Hervið er hann beinleiðis við til at undirgrava autoritetin hjá umboðsmanninum.

Tað er øll mógulig orsök til at ivast í trúvirðinum hjá útvarpinum. Í hesum sambandi verður víst til grein um Stoltenberg-málið.

Fiskepriser i Norden 2001

	TORSK		
	Auktion marknad	Direkt handel	Pris differ- ens
	IKR/kg	IKR/kg	
Island	190,82	103,82	83,8%
Føroya	212,07	-	-
Norge	191,18	158,52	20,6%
Danmark	211,37	131,74	60,4%

Hesi tíðindini hava ikki sambært útvarpinum almennan ábúga, tá tey standa í FF blaðnum...

Gjennomsnittlige fiskepriser i nordiske land i 2001

Norske kroner per kilo

Torsk	Land	Auksjon	Direkte	Forskjell
	Island	17,59	9,57	83,8%
	Færøylene	19,55	-	-
	Norge	17,62	14,61	20,6%
	Danmark	19,48	12,14	60,5%

...men tað hava tey tá tey 14 dagar seinni standa í "Fiskaren"!

"Nýggjur" rækjutrolari

Orð og mynd: Torleif Johannesen

1. oktober keypti P/F Kongshavnar Útgerðarlag á Glyvrum, rækjutrolaran Ocean Castle, frá P/F Borgarfelli á Skála. Skipið hevur verið nakrar túrar síðani eigaraskiftið, men nú eina tíð hevur skipið verið á Skála Skipasmiðju til umvælingar. Nýggju eigararnir vistu, at bæði høvuðsmaskinan og verksmiðjan skuldu hava eina yvirhaling. Hon er gjørd nú. Maskinan er høvuðsklassað, og so hevur skipið eisini verði í dokkini og fingið aksiltrekk.

Síðstu dagarnar hevur skipið ligið í Runavík, har F.J.M. hevur arbeitt uppá verksmiðjuna. Dekkið er sandblást, og verksmiðjan er øll nýggj, uttan "Japanlinjan".

Á brúnni eru eisini nøkur av tølunum skift út, og harafturat fær skipið nýggj trol og lemmar, so alt í alt er skipið so nútíðarhóskandi, sum gjørligt er fyri eitt 13 ára gamalt rækjuskip, sigur Torbjørn Jacobsen, sum er reiðari og ein av nýggju eigarunum.

Tann íløgan, sum nú er gjørd uppá skipið, kostar uml. 9 mill. kr.

Skipið hevur eisini skift navn. Nú eitur tað Napoléon, eftir abba Torbjørn.

Napoléon er upprunaliga franskt navn, og tí er ein strika uppi yvir e-num.

Napoléon fór til fiskiskap á Flemish Cap fyrst í hesi vikuni. Skipari er Petur Sigurd Petersen av Skála. Við eru 18 mans.

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum
fyri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Tlf: 31 15 69 - Fax: 31 87 69

T-postur: ff-blad@post.olivant.fo

Norðoya Røktarheim

Søkt verður eftir summarfrítíðaravloysarum til heimið frá 15. mai til 30. september 2002. Vit søkja avloysarar fyri sjúkra-systrar, sjúkrahjálparar og heilsuatstøðingar.

Heimið hevur 2 deildir við 18 búplássum á hvørjari deild. Arbeitt verður í skiftandi vaktum.

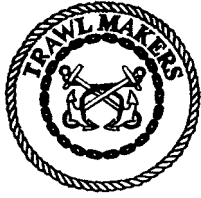
Lønar- og setanartreytir sambært sáttmála millum Fíggjarmálastýrið og viðkomandi yrkisfelag.

Umsókn, saman við avriti av prógvi og autorisatióin, verður at senda til Leiðaran fyri Norðoya Røktarheim, FO-700 Klaksvík.

Umsóknarfreistin er úti 20. apríl 2002.

Norðoya Røktarheim · Víkavegur · FO-700 Klaksvík · Tlf: 457610 · Fax: 457465

w w w . v o n i n . c o m

VÓNIN LTD.
Eitt av størstu trolvirkjum í norðurlondum
Vit framleiða og umvæla øll sløg av trolum, so sum:

- rækjutrol
- flóttitrol
- botntrol
- semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

- lodnu
- makrel

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- vaska og impregnera nótir
- levera kompletar fortoyningar, akker, tog v.m.

Annars øll útgerð til trol, nótir og alivinnuna.
Vit hava eisini skiljiristir til øll endamál.

Høvuðsskrivstova:

Bakkavegur 19
FO-530 Fuglafjørður
Tlf: 44 42 46
Fax: 44 45 79
Fartlf: 21 73 04
Teldupostur: info@vonin.com

Tórshavn:

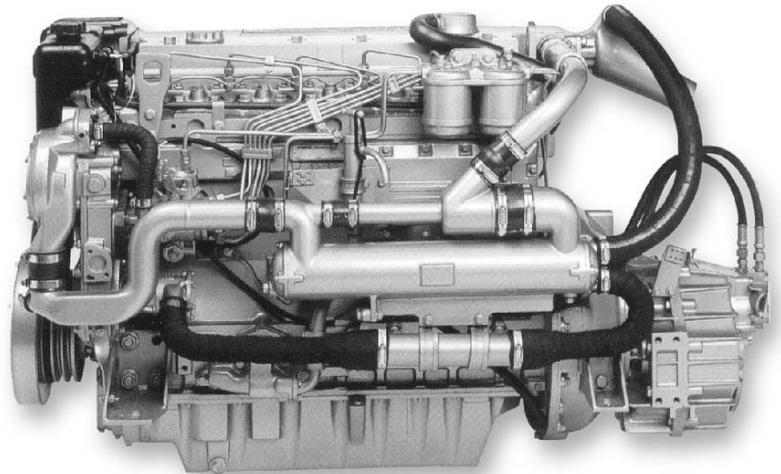
Álaker
Tlf: 31 43 91
Fax: 31 33 19

Miðvágur:

Tlf: 33 29 46

Tvøroyri:

Tlf: 37 22 46

VÓNIN LTD.
Vit umboða...
Perkins motorar

**Ringið og hoyrið meiri um
vælumtóktu motorarnar!**
AWI-Boats Service
Tlf: 44 85 85 • Fax: 44 87 85
SKIPASMIÐJAN
JABSCO

P/F Tórshavnar Skipasmiðja
Tel: 31 11 55 • Fax: 31 11 25

P/F Skipasmiðjan á Skála
Tel: 44 11 55 • Fax: 44 11 25

24 tíma Vakt
tlf: 21 11 55

www.faroeyard.fo • E-mail: sale@faroeyard.fo

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Búmerkjakapping

Nú Fuglafjarðar Mentannarhús er um at vera liðugt bygt, og væntandi verður tikið alment í nýtslu fyrst í juni mánaða, er avgjört at skipa fyri búmerkjakapping.

Fuglafjarðar Mentannarhús hevur til endamáls at vera karmur um øll hugsandi mentannarlig tiltøk t.d. konsertir, framsýningar, stevnur, fundir, veitslur, dans o.a.

Búmerkið skal kunna nýtast til alt vanligt virksemin í svart/hvítum prenti, eins væl og í litum.

Navnið Fuglafjarðar Mentannarhús skal kunna setast afturat búmerkinum. Samanseting av búmerki og navni eru tí vælkomín.

Uppskotið til búmerki kann vera í stødd A4 ella A5, men skal bæði kunna minkast og vaksast, so tað er nýtiligt á øllum, frá brævpappíri til plakatir.

Uppskotið skal vera navnaleyst og bera frámerki, sum er 5 tilvildarlig taltekn (siffur). Saman við uppskotinum skal latast inn afturlatin brævbjálvi við sama frámerki uttan, sum uppskotsetarin hevur á uppskoti sínum. Í uppskotinum skal vera navnaseðil á A4-síðu, sum sigur frá navni, bústaði og telefon hjá uppskotsetaranum. Tá ið dómingin er endað, verða allir brævbjálvar latnir upp.

Dómsnevndin, ið tekur støðu til innsendu uppskot, verður henda:

Rúni Abrahamsen, arkitektur AF - Eyðun Hansen, formaður í Sjónleikarafelagnum - Jógván á Lakjuni, løgtingsmaður.

Til virðislønir eru avsettar 9.000 kr.

Dómsnevndin avger, hvussu virðislønirnar verða býttar. Tó skal 1. virðisløn skal ikki vera minni enn 5.000 kr.

Dómsnevndin skilar sær rætt til ikki at nýta innkomin uppskot.

Vinnararnir verða kunngjørdir á hátíðarhaldi í samband við, at Mentannarhúsið verður tikið alment í nýtslu.

Uppskotini verða at senda til Fuglafjarðar Sjónleikarafelag innan 10. mai 2002.

Takk fyri stuðulin.

Fuglafjarðar Sjónleikarafelag
Postsmoga 14
530 Fuglafjørður

AGN

**sild
makrelur
høgguslokkur**

hava dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

SKIPSTIMBUR & APTERING

Vit átaka okkum alt arbeiði innan skipstimbura og aptering, so sum nýggja messu, brúgv ella lugar.

**Fa. Skipstimbura
og aptering**

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- **Serkunnleiki innan vasking av aptering**
- **Vasking av maskinrúmi**
- **Reinsa teppi**
- **Bona gólv**
- **Reinsa koyggju og forheng**
- **Reinsa gamalt bonivoks**
- **Seyma nýggj forheng**
- **Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.**
- **Brúsubakkar "Homequeen vinyl"**
- **Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið**

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
 fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

SELIR TÚ

**skipa- ella
bátaútgerð?**

So er FF-blaðið einasti holli boðberin, sum fer umborð á skipini – umvegis reiðaríini – hvønn útgávudag.

Gerið eina skilagóða lýsingaravtalu við okkum.

Tlf: 31 15 69

Fax: 31 87 69

T-post: ff-blad@post.olivant.fo

**Føroya størsta úrval
av handskum**

- **Gummihandskar**
(t.d. Japan-handskar, Marygold og aðrar special handskar)
- **PVC-handskar**
(Center Plast v.m.)
- **Eingangshandskar**
(Latex gummi)
- **Arbeidshandskar**
(svínaskinn, oksahúð, o.a.)
- **Sveisihandskar**
- **Wirehandskar**

**Stórt úrval
av flaka- og
kryvjingar-
knívum**

**Eisini fáast
vælumtóktu
knívahvess-
ararnir**

Heil- og smásøla

Pf. Herman Winther

Tlf: 361320 · 361620 · fax: 361158 · FO-240 Skopun

Fyrrverandi borgmeistarin í Jerusalem harmast Johan í Hesti

FF-blaðið fekk nú um dagarnar bræv frá fyrrverandi borgmeistarinum í Jerusalem, sum harmast Johan í Hesti, ið var ein trúgvur ísraelsvinur. Vit hava eina áhugaverda lýsing av statsmanninum Kollek, sum hevur verið ein partur av ísraelska statinum heilt frá byrjan.

Teddy Kollek hevur verið ein rættiligur knassi. Hann og Johan hava tað til felags, at báðir hava sett bol í sjógvin fyrri at gagna teirra býum.

SUM KUNNUGT doyði Johan Niclassen í Hesti í januar mánaða, og høvdu vit her í blaðnum minningarorð um Johan, har vit greiddu frá umfatandi virkseimið hansara.

Johan var ein sermerktur persónur. Hann var

“borgmeistari” í Hesti í ikki færri enn 28 ár, og fekk hann nógv av skafti. Her er nóg mikið at nevna havnina og svimjihøllina.

Afturat hesum var Johan ísraelsvinur um ein háls. Hetta setti hann í samband við fyrrverandi borgmeistarann í Jerusalem, ið eisini røkti hetta starv í 28 ár.

Vegna teirra serliga samband sendu vit FF-blaðið við umrøðuni av Johan til Teddy Kollek, so hann skuldi verða kunnaður um, at Ísrael og Jerusalem høvdu mist sín dyggasta vin her á leið.

Samhugabræv frá Kollek

Og nú um dagarnar kom svar frá Kollek, sum er stílað til Óla Jacobsen. Her sigur Kollek:

Takk fyrri bræv títt dagfest 6. februar við skjølum. (FF-blaðnum og um-

røðuni av Hesti, sum fylgdi við). Eg var sera barmur um at boyra, at Johan Niclassen var farin á einum uppá seg ungum aldri. Eg kendi hansara tilknýti til Ísrael og Jerusalem, og vit mettu hann sum ein av okkara vinum. Eg veit, at hann fer at verða nógv saknaður.

Mær dámdi væl at boyra meira um Hest. Eg eri bert barmur um, at eg ikki kann ferðast uttanlands longur. Men nú eg eri 91 ára gamal, vil lækni mín ikki loyva mær tað. Tykkara partur av beiminum er vakur og friðfullur; beint mótsatt tí ið hendir í okkara øki fyrri tíðina.

Eg vóni, at vit skjótt fara at siggja betri dagar, og eg takki aftur fyrri, at tú læt meg frætta um fyrrverandi borgmeistarann.

Við bestu beilsum og

góðum ynskjum.

Við hávirðing
Teddy Kollek

Meira um Kollek

Tað er eingin ivi um, at Teddy (Theodor) Kollek eins og Johan er ein merkisverdur persónur. Vit fara at nýta høvið til at greiða meira frá Kollek, sum hevur havt eitt einstandandi lív, og sum man roknast millum fremstu politikkarar Ísraels yvirhøvur.

Teddy Kollek er føddur nærindis Budapest í Ungarn tann 27. mai 1911. Hann var kallaður Theodor eftir Theodor Herzl, sum var grundleggjarin av zionismuni, sum var fyrsta stigið at fáa stovnst sett ein jødiskan stat. Pápi Teddy og Herzl vóru nevniliga vinir, so Teddy Kollek kann sigast at hava verið ein partur av søguni hjá Ísrael frá byrjan av og til henda dag.

Johan við grátímúrin

Seinni flutti familjan til Wien í Eysturríki, har Kollek í dag er heiðursborgari.

Tingaðist við Eichmann

Teddy byrjaði longu blaðungur at arbeiða fyrri sítt fólk. Í 1934 sníkti hann seg inn í Týskland, har nasistarnir høvdu fingið

valdið, og hann fekk bjargað einum jødiskum barni úr landinum og harvið lukkuni hjá eini familju í Eysturríki. Um hesa tíðina fall hann eisini fyrri 17 ára gomlu Tamar Schwarz, sum var dóttir ein rabbi í Wien, og giftist við henni. Í 1935 flutti Kollek til Ísrael, har hann var við at stovna eina kibbutz við Galileavatnið. Men hann kom javnan aftur til Europa, og í árunum 1938-45 arbeiddi hann serstakliga undir jørðini fyrri at hjálpa sínum feløgum. Millum teir, hann tingaðist við, var sjálvur Adolf Eichmann, og tað eydnaðist honum at gera eina avtalu við hann um at bjarga 3.000 ungum jøðum, sum í fyrsta umfari komu til Onglands. Sum kunnugt var tað Eichmann, ið stóð á odda fyrri jødatýningini hjá nasistunum. Hann varð hongdur í Ísrael í 1961.

Grátímúrin í Jerusalem.

טדי קולק
تدي كوليك
Teddy Kollek

March 19, 2002

Mr. Oli Jacobsen
Foroya Fiskimannafelag
P.O.Box 58
FO-110 Torshavn

Dear Mr. Jacobsen:

Thank you for your letter of February 6th and the enclosures. I was very sorry to learn of Johan Niclassen's passing at such a relatively young age. I knew of his ties to Israel and Jerusalem and counted him among our friends. I know he will be greatly missed.

I was pleased to read more about Hestur. I am only sorry that I can no longer travel abroad but at the age of 91 my doctors will not allow it. Your part of the world is beautiful and peaceful in frank contrast to our region at the moment.

I hope that we will soon see better days and thank you again for letting me know about the former Mayor.

With kind regards and good wishes.

Sincerely yours,

Teddy Kollek

Teddy Kollek

Í hesum brævinum harmast fyrrverandi borgmeistarin í Jerusalem, Teddy Kollek, deyðan av sínum fyrrverandi starvsfelaga í Hesti. Týðing av brævinum er í sjálvari greinini.

Næsti maður hjá David Ben Gurion

Kollek var við í ST í 1947, tá Ísrael varð viðurkent. Hann var sendimaður Ísraels í USA 1950-52, og hann var aðalstjóri í ísraelska forsætismálaráðnum 1952-64. Har kom hann at vera næsti maður hjá David Ben Gurion, sum var fyrsti forsætismálaráðharri Ísraels, og sum verður roknaður sum tann veruligi grundleggjarin av statinum Ísrael.

Kom grundleggjandi at seta sítt merki á Jerusalem

Í 1964 verður Kollek valdur til borgmeistara í Jerusalem, og hann verður viðurkendur sum tann “stóri byggiharrin” av tí nútímans Jerusalem.

Hetta var vordið sum uppgáva at fáa. Sum hann segði einaferð: “Okkara uppgáva er at fáa fólk at liva saman. Vit hava sera fjølbroytta íbúgvarfjöld. Her eru jødar frá 104 bakgrundum og vit hava 40 ymskar kristnar rætingar. Tað, sum ræður um, er at fáa hesi fólk at virða hvønn annan, so tey, sum frá líður, ikki óttast nakran av hinum bólkunum.”

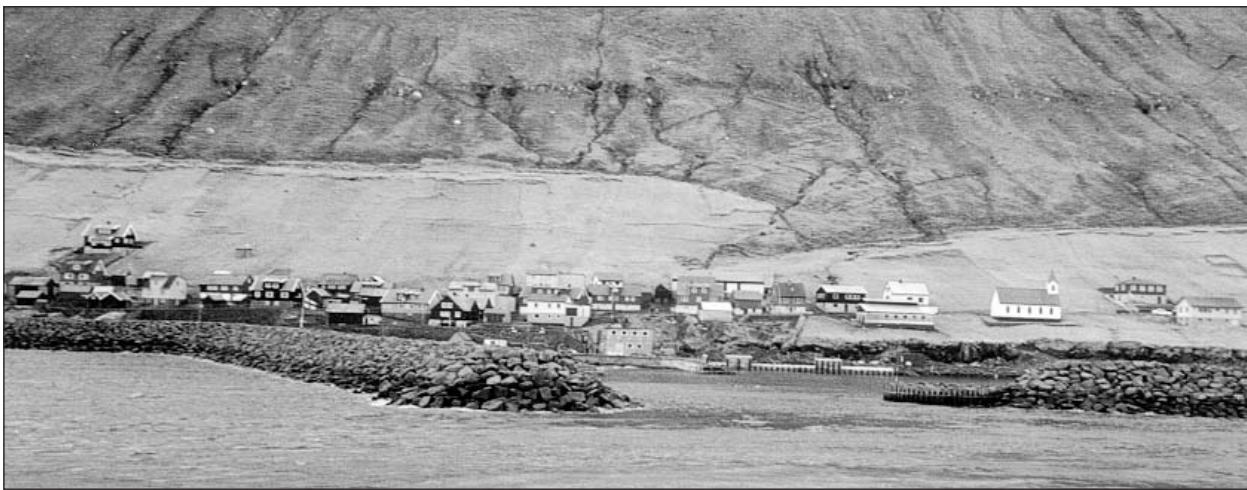
Kollek hevur havt eina

ótrúliga ávirkan á Jerusalem, og sagt verður, at hann hevur havt størstu ávirkan á býin síðan Herodes fyri 2000 árum síðani!

Fekk milliardir í privatum stuðli

Fíggjarætlanin hjá býnum var ikki nóg stór til at fíggja allar ætlanirnar hjá Kollek. Í 1966 stovnstetti hann so Jerusalem Foundation, hvørs endamál var at savna pening til at fíggja parkir, sjúkrahús, lærustovnar og umhvørvisstovnar. Tað eydnaðist Kollek at útvega 360 mill. dollarar í privatum stuðli, sum hava fíggjað 1400 verkætlanir, og sum rímligt er, sæst alt hetta aftur í býnum. M.a. við einum Teddy stadium. Kollek er framvegis formaður fyri altjóða nevndini í hesi Foundation, og er hann framvegis virkin, hóast hann verður 91 ár fyrsta dagin.

Sum borgmeistari var hann eitt arbeiðsjarn. Hann kundi fara upp kl. 4 á morgni fyri at heilsa skrellimonnunum. “Teir hava eitt hart arbeiði. Onkur má vísa teimum, at teir eru virðismettir”. Hansara telefonnummar stóð í telefonbókini, so

Hestur:

borgararnir kundu vita, hvar teir skuldu venda sær, um gøtuljósini ikki virkaðu.

Aðrar morgnar kundi hann síggjast við einum bandupptakara, har hann las alt tað, sum trongdi til ábøtur, og morgunin eftir var hann aftur og hugdi eftir, um tað varð gjørt.

Men fyrst og fremst hevði Kollek eina hugsjón. Og tað eydnaðist honum at fáa statsleiðarar, filmstjornur, rithøvundar og mong onnur at føla tað sum ein heiður at kunna vera við í byggingini av Jerusalem.

Sum borgmeistari var hann mettur at vera høg-

ligur, og arabiska fólkid í býnum hevði tí stórt álit á honum. Hvussu hógligur hann var, sæst av at hann setti seg ímóti at flyta stjórnarsætið úr Tel Aviv til Jersualet, tí mett varð, at hetta kundi gera spenningin millum arabar og jødar størri.

Í 1993 tapti Kollek borgmeistarassessin til umboðið fyri Likud. Men tá var hann eisini 82 ára gamal. Tað einasta hansara mót-valevni kundi nýta móti honum, var hansara aldur, men enn bilar ikki. Kollek hevur skrivað ein hóp av bókum um Jerusalem, og hann hevur fingið nógv heiðursmerki sovæl í Ísrael

sum uttanlands fyri síni avrik.

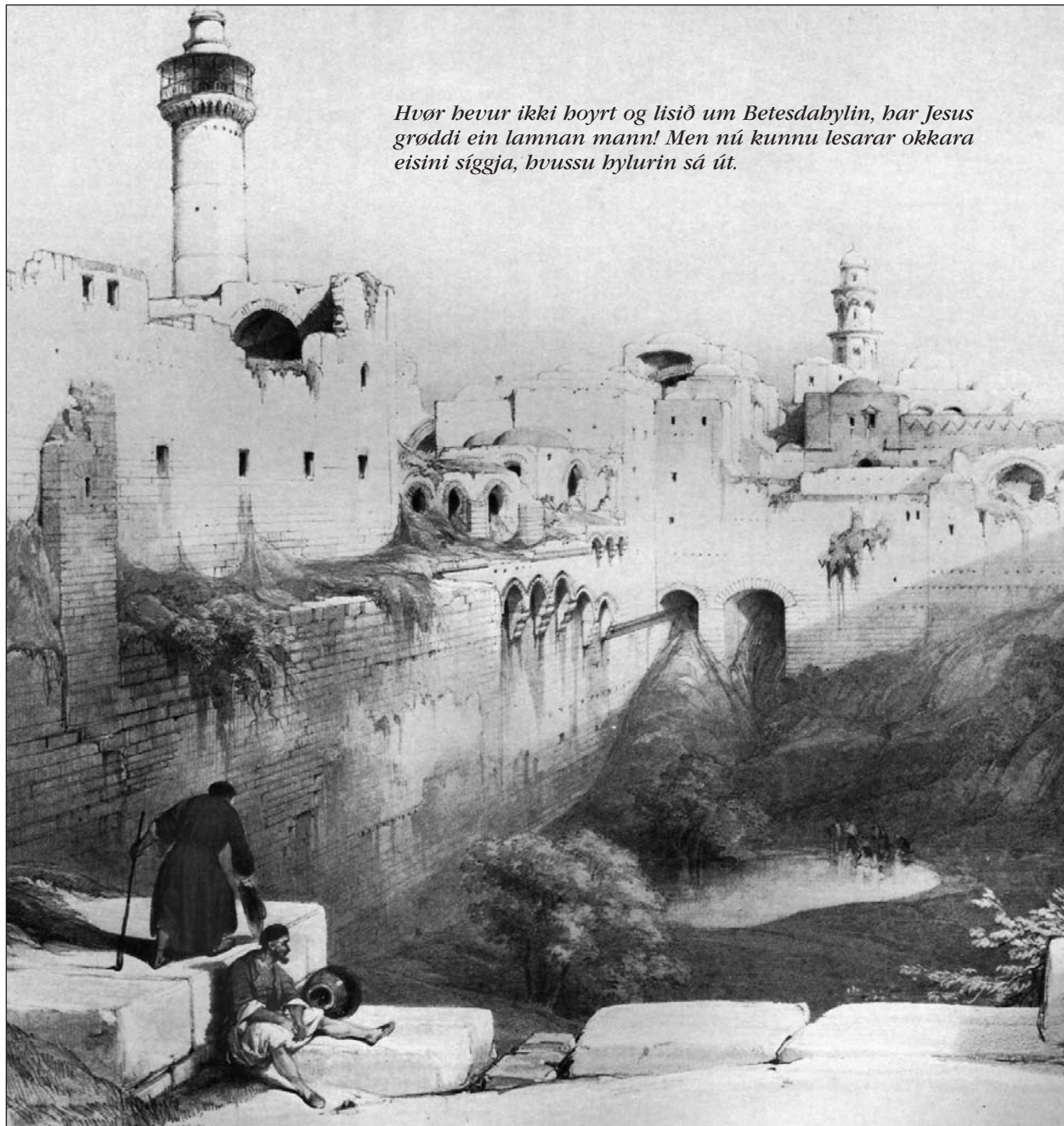
Eingin ivi er sostatt um, at Teddy Kollek er ein av teim fremstu undangongumonnum Ísraels í nýggjari tíð. Hestur kann vera errin av at hava havt samband við ein slíkan mann, - og tað kunnu vit í FF eisini vera.

Munur á Jerusalem og Hesti

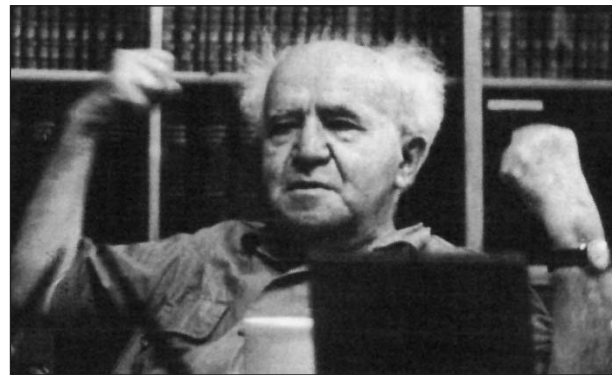
Tað ber illa til at siga, at Jerusalem og Hestur hava nógv til felags. Tað munnu nógvir føroyingar, sum føla seg kenna Jerusalem eins væl og Hest, tí Jerusalem hevur jú verið ein partur av barnalærdómi-

num hjá flestu okkara. Í býnum búgva umleið ein hálv millión fólk. Býurin er fyrstu ferð nevndur uml. 1750 undan Kristi føðing, men býurin varð hertikin fyri 3.000 árum síðani av Davidi kongi, sum gjørd býin til høvuðsstað. Um søguna annars verður víst til yvirlit aðra staðni í blaðnum.

Men hóast munin millum hesar báðar “býir”, so hava borgmeistararnir báðir havt eitt áhugavert samband. Eitt samband sum nú er slitið, men FF hevur nú sent Teddy Kollek eina myndabók úr Føroyum, so hann ikki heilt skal gloyma okkara land.

Hvør hevur ikki boyrð og lisið um Betesdabhylin, har Jesus gróddi ein lamnan mann! Men nú kunnu lesarar okkara eisini síggja, hvussu hylurin sá út.

Her síggja vit David Ben-Gurion, 1886-1973. Hann var forsætisráðharri frá 1948-1953 og síðani frá 1955-1963. Næsti maður hansara var tey flestu árini Teddy Kollek, sum var aðalstjóri í forsætismálaráðnum.

Hvør minnst ikki besa myndina frá rættarmálinum móti Adolf Eichmann, sum skipaði fyri jødátýningini. Hann var rýmdur til Argentina aftaná kríggið, har hann belt seg kunna liva trygt. Men ísraelska trygdartænastan burturflutti hann, so hann kundi standa til svars fyri sínar gerðir á røttum stað. Her varð hann eisini dømdur til deyða og hongdur.

Í 1939 samráðdist Kollek við Eichmann um at loyva 3.000 ungum jødum at fara úr landinum, og hetta eydnaðist eisini. Hervið vóru besir jødar bjargaðir undan tí vissa deyða. So tað kann sigast, at Kollek hevur roynt eitt sindur av hvørjum.

Framhald á næstu síðu

Framhald av undanfarnu síðu

Ismar Joensen í Fuglafirði er ein góður yrkjari, og hevur hann í 1973 skrivað hesa yrkingina, Tekningina hevur Ingálvr, av Reyni teknað.

Jerúsalem

*Jerúsalem, tú staður forni,
sum navnið fram um aðrar ber;
tú fjallaborg, frá tíðarmorgni
so merkisverd tín søga er.*

*Í tær var Melkizedek prestur
og drottur fyrri sannan Gud,
tíl tín kom Ábraham sum gestur
og veitti prestinum sín Guds lut.*

*Sær David teg sum kongsbý valdi,
Guds ørk var flutt á tína grund,
og kongur dansaði og spældi
av gleði Guds ta fragdarstund.*

*Í tær Sálomon hin vísi
eitt tempul reisa til Guds ørk.
Hátt reis tín dýrd, og vítt gekk prísið
av tær út um øll landamørk.*

*Tá vart tú vird av øllum tjóðum,
tú heimsins boga friðarborg,
og angin stóð av øllum góðum
um kovadyr og sølutorg.*

*Tú tókst við heidnamannasiðum
og upp ímóti Gudi steig,
tú havnaði Hans sjónarmiðum,
tín dýrd fór fyrri fok og feigð.*

*Tú drapst teir menn, ið Gud tær sendi,
og krossfesti Guds Son afturat,
tín Verndargud tær bakið vendi,
tíl tú á brendum toftum sat.*

*Tú komst at liggja undir traðki
av óumskornum öld um öld,
djúpt boygdur var tín stolti nakki
alt fram á tíðarinnar kvöld.*

*Halleluja! Tín Gud so strangur
skal venda tíni lagnu við,
og allur heimsins vápnagangur
ei ræna burtur kann tín frið.*

*Tann dag fer tjóðin øll at trúgva
á sín miskenda Dýrdardrott.
Hann kemur tá til sín at búgva
og sýna fram sín veldismátt.*

*Og friðurin skal uttan enda
- og støðugur í túsund ár -
frá tær umgyrða heimin benda
sum áður nívdí neyðin svár.*

*Tá skal úr hvørjum heraðsborni
tær ljóða tóni fagnarongs,
Jerúsalem, tú staður forni,
tú Kongsbýur hins stóra Kongs.*

Ismar Joensen

Árstøl í søguni hjá Jerusaleem

Undan Kristi føðing:

2000Býurin verður grundlagdur undir navninum Rushalimum.
1400Varð býurin loystur undan hondum jebusita.
1000-900Stýrini hjá David og Salomon.
926-587Høvuðsstaður fyrri Juda.
587Tók Nebudkanezer býin og førði fólkið til Bábel í útlegd.
539Koma heim úr útlegd
539-333Persiska tíðarskeiðið.
333-165Hellenisman
63Rom sum hersetingarvald.

Eftir Kristi føðing:

70Tók Titus býin. Alt varð oyðilagt.
326-638Nýggja kristna Jerusaleem.
614Kom Chosroes av Persia og rændi býin.
629Trein Heratikus inn í býin og vann á Chosroesi.
637Tók Omar býin av rómverjum.
1099Krossfararnir kúgaðu fólkið
1187Vunnu muslimar býin undir Saladdim.
1260Var býurin aftur lagdur í oyði.
1517Tóku turkar býin undir Selim hinum fyrsta.
1917Tók herstjórin Allenby býin við stórum mannfalli.
1918 -48Undir bretskum yvirræði.
1948Býurin verður sundurbýttur.
1967Býurin verður sameindur aftur.

Um Ismar

Ismar Joensen er føddur í Fuglafirði 25. oktober 1919. Foreldur hansara voru Jóhannes úr Jógvanstovu á Eiði, av fugl-firðingum vanligu nevndur Eiðis-Jóhannes, og Malena úr Niðristovu í Fuglafirði.

15 ára gamal fór Ismar at arbeiða í handlinum hjá Johannes Lambaa í Havn. Seinni var hann nakrar túrar til skips og hevði eisini ymisk daglønt arbeiði á landi. Í 1941 var hann saman við 250 øðrum føroyingum í Íslandi og gjørdi flogvøll fyrri bretska hervaldið. Síðani miðskeiðis í fimtiárunum hevur hann starvast sum keypmaður í Fuglafirði.

Ismar hevur sitið í bygðaráðnum í Fuglafirði í tilsamans 12 ár, harav 3½ ár sum formaður. Var m.a. við til at seta á stovn sildaverksmiðju í Fuglafirði. Sat stutt tíðarskeið á løgtingi sum eykamaður fyrri Jógvan Sundstein.

Ismar hevur altíð havt stóran áhuga fyrri bókmentum og máli. Árin 1945-47 gav hann út kristiliga blaðið *Ljós á Leiðini*. Í 1970 skrivaði hann – í gomlum søgustíli – ritið *Brot úr søgu Ísleivs* um hendingaríku ferðina í Íslandi undir seinna heimsbardaga. Harumframt hevur hann týtt til føroyskt bóklingarnar: *Kristnir russar fyrri rættinum* (1973) og *Stríðið um borð Harrans* (1979). Hann hevur eisini av og á havt greinir í bløðunum um ymisk mál, sum hava verið frammi. Ismar byrjaði longu at yrkja sum heilt ungur drongur. Í hesum yrkingasavninum *Úr hugans heimi* er meginparturin av yrkingum hansara við.

Í samband við greinina um Jerusalem hava vit endurgivið yrkingina hjá Ismari Joensen um henda kenda stað. Hon er tikin úr yrkingarsavninum *Úr Hugans Heimi*, sum Ismar gav út í 1994. Hetta yrkingarsavn er ikki nakar lættisoppur. Tað telir nærum 300 síður og inniheldur umleið 130 yrkingar um alt møguligt. Yrkingarsavnið er býtt upp í 10 partar við eins nógvum evnum. Umframt at yrkja hevur Ismar fingist við so nógv annað, sum greitt frá í umrøðuni av honum niðanfyrri.

Ismar hevur eisini havt handil í nógv ár. Her verður handlað á góða gamla háttin við skivu. Tað slepst undan at leita runt eina høll fyrri at finna tað, ein skal hava. Tað kann verða skoytt uppi, at handilin hjá Ismar eisini hevur selt apoteksvørur í mong ár. Her kann verða nevnd ein stuttlig søga. Í 1959 róði Óli Jacobsen út í Fuglafirði. Hann var so ringur av sjóverki, at hann fór á kvøldi heim til Ismar at keypa sjóverks-tablettir. Men har var eingin heima uttan verfaðir Ismar, Poul í Sjúrdhúsi úr Vági, sum var komin at ferðast. Poul slapp, sum vituligt er, ikki inn í handilin, men hann gav Óla eina av sínum egnu sjóverkstablettum. Sjóverkurin var fyribeindur, og hetta førði til vinskapi teirra millum fyrri lívið.

Umframt Ismar hevur sonurin Jóannes eisini verið í handlinum. Her er hann við at avgreiða Biritu Eliassen, sum er komin at keypa tað seinasta til páskeirnar.

Starv

Maskinmeistari

Við hesum verður søkt eftir einum maskinmeistara til Strandfaraskip Landsins, at seta skjótast gjørligt.

Maskinmeistarin skal byrja umborð á M/S "Rituni", men skal til eina og hvørja tíð kunna verða fluttur umborð á øll skip hjá Strandfaraskipum Landsins, sum fyriskipað av leiðsluni.

Uppgáurnar hjá skipunum

Høvuðsuppgáurnar hjá skipunum eru at røkja innanoyggja fólka- og farmaflutning eftir fastlagdari ferðaætlan og annars aðrar túrar við ferðafólki runt oyggjarnar.

Umborð á Rituni eru knýttir ialt 4 mans, og 3 mans sigla við hvørja ferð. Arbeidstíðin er 56 tímar um vikuna og siglt verður í 3 vikur, síðani 1 vika avspáking.

Viðkomandi ið settur verður skal sigla 2 vikur sum stýrimaður og 1 viku sum motorpassari.

Dagliga farleiðin er Tórshavn-Nólsoy og ein túr um vikuna til Skúvoyar.

Umstøður eru ikki at bígva umborð.

Starvið fevnir um

Maskinmeistarin skal vera við til at tryggja, at maskinarið er í so góðum standi at øll, bæði manning og ferðafólk, kunnu kenna seg trygg, og annars at veita leiðsluni eina skilagóða rakstrarfyririting.

Maskinmeistarin skal eisini verða við til at tryggja, at allar lógir og reglur á økinum verða fylgdar, og at arbeidsgongdin er í trá við málsetningin hjá fyrirkøni.

Aðrar høvuðsuppgávur hjá motorpassaranum eru at vera við til:

- Seta upp viðlíkahaldsmannagongdir og ætlanir
- Hava eftirlit við maskinarinum
- Tryggja gott samstarv við myndugleikar og aðrar samstarvsfelagar
- Leypandi meta um viðlíkahaldstørvin á maskinarinum

Førleikakrøv

- Vinnubræv sum motorpassari ella skipsmaskinistur
- Siglingarbók
- Heilsuprógv, ikki eldri enn 2 ár
- Prógv í nýtslu av bjargingarútgerð
- Roykkavari/slökkileiðari, ikki eldri enn 5 ár
- Kunnleika til lógarkrøv innanfyri rakstur av ferðamannskipum
- Góð samstarvsevni og góðan røkjuskap

Setanartreytir

Setanartreytir verða sambært sáttmála millum Fíggjarmálastýrið og Maskinmeistarafelagið

Umsóknir

Umsóknir við avriti av prógvum og møguligum ummælum skulu sendast til:

Strandfaraskip Landsins
att. Starvsfólkadeildin
Boks 88
FO-110 Tórshavn

og skulu vera fyrirkøni í hendi í seinasta lagi 15. apríl 2002, kl. 12:00

Um tú ynskir nærri upplýsingar, kanst tú ringja til Páll Heinesen, starvsfólkaleiðara.

Tlf. 343000 ella e-mail: pah@ssl.fo

 STRANDFARASKIP
LANDSINS

Høvuðsuppgávan hjá SL er at lúka landsins tørv á inn- anlanda fólka- og farma- flutningi, og skal fyrirkøni í so stóran mun sum gjørligt rekast á handilsligum støði. Fólka- og farmaflutningurin setir stór krøv um eina góða kundatenastu, herundir trygd, reglusemi og skjótleika. Árliga rakstrarætlanin hjá SL javnvigar við yvir 150 mió. kr. Talið á starvsfólkum svarar til 180 fulltíðarstørv, herav umleið 155 operatørar. Talið á flutningsanleggum er 11 skip, 40 bussar og 15 lastbilar. Flutningsuppgáurnar fevna um alt landið.

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíliga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir, koplingar v.m.

For- og bakhjólsleiðir og akslar

Og so hava vit tey vælumtókta "TYFOON" dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggar

Bustirnar eru royndar umborð á føroyskum línuskipum við góðum úrslitið. Tær halda væl betri og fara betri við línuni.

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 424034 · 423002 · fartlf: 213317

Fløttislið
(limur í Føroya Blindafelag)

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Telefon: +(298) 31 15 69
Telefax: +(298) 31 87 69
Postboks: 58 · FO-110 Tórshavn
Teldupostur: fo-fisk@post.olivant.fo
Heimasíða: www.fiskimannafelag.fo

Felagsstjórn, sóknarformenn og tiltaksmenn:

Felagsformaður:

Óli Jacobsen, Tórshavn

Sýsluformenn:

Norðoya sýsla:
Friðrik Sivertsen, Viðareiði

Eysturoyar sýsla:

Eyðun Johannesen, Oyrarbakki

Streymoyar sýsla:

Karl Isaksen, Kvívík

Vága sýsla:

Andrias Berglíð, Sørvágur

Sandoyar sýsla:

Sigmund Hentze, Sandur

Suðuroyar sýsla:

Sámal Poulsen, Sandvík

Sóknarformenn og tiltaksmenn:

Sumba:

- Jón Poulsen, Lopra
- Eli Poulsen
- Ólavur Jacobsen

Vágur:

- Gunnleif Gudmundsen
- Kári Jacobsen
- Linjohn Kjerbech

Porkeri:

- Eyðálvur Holm
- Niels Jensen
- Mortan Bech

Hov:

Ólavur Sigurðsson

Fámjin:

- Johan í Smiðjuni
- Jákup Magnussen
- Arnbjørn í Smiðjuni

Froðba:

- Elvin Borðá
- Marni Olsen
- Mannbjørn Joensen

Hvalba:

- Niels Pauli Hammer
- Høgni Müller
- Gunnar Olsen

Sandvík:

- Tummas Thomsen
- Sámal Poulsen
- Gerner Jensen

Skúvoy:

- Tummas Frank Joensen
- Thomas J. Thomsen
- Birgir Thomsen

Dalur:

Steintór Djurhuus

Skálavík:

- Karl Hansen
- Eyðstein Dalsgaard
- Óli Nicodemussen

Sandur:

- Sigmund Hentze
- Sniálvur Røvilsberg
- Mikkjal Johannesen

Skopun:

- Osmund Lognberg
- Jóan Jacob Tungá
- Sofus W. Olsen

Sandavágur:

- Jóan Jakku Magnussen
- Jógvan Magnus Andreasen

Miðvágur:

- Solberg Olsen
- Eyðfinn Johansen
- Petur Leivur Davidsen

Sørvágur:

- Petur Jacobsen
- Finn Nielsen
- Pauli Bo Petersen

Bøur:

Hestur:

Óli Joensen

Nólsoy:

Marnar á Skúr

Tórshavn:

- Jens Chr. Dam
- Jógvan Olsen
- Kenneth Michelsen

Vestmanna:

- Jákup Thomsen
- Jan Haldansen
- Øssur Christiansen

Kvívík:

- Jákup Pauli Müller
- Jógvan M. Joensen
- Herluf Müller

Kollafjørður:

- Salomon Jacobsen
- Heðin Hansen

Hósvík:

- Hans J. Djurhuus
- Tom Djurhuus

Hvalvík:

- Eiríkur Dam
- Jógvan Djurhuus
- Tummas Jacobsen

Haldarsvík:

- Steinbjørn Magnussen, Tjørnuvík
- Einar Hansen, Langasandur
- Johan Hansen, Langasandur

Eiði:

Jákup Eli Ejdesgaard

Sunda sókn:

- Ólajákup Kruse
- Elmar Petersen
- Hilmar Samuelsen

Sjóvar sókn:

- Pól Martin Abrahamsen
- Jónsvein Hansen
- Jákup E. Jacobsen, Kolbeinagjógv

Skála:

- Regin Poulsen
- Karl Marner Rasmussen
- Petur Súni Olsen

Funningur:

- Petur Sofus Juul
- Jógvan Johannesen
- Martin Højsted

Gjógv:

Erling Joensen

Runavík:

- Høgni við Rætt
- Jack Højgaard
- Svend Hansen

Nes sókn:

- Tormund Joensen
- Janus Fossdalsá
- Jákup P. Svalbard

Rituvík:

- Eyðun Ó. Danielsen
- Eyðfinn Olsen

Gøta:

- Hargarð Tvørfoss, Norðragøta
- Hjørleif Hansen, Syðrugøta
- Hans Nesá, Norðragøta

Leirvík:

- Randal Nybo
- Jógvan Lervig

Fuglafjørður:

- Mortan Berjastein
- Alexander Abrahamsen
- George Berjastein

Oyndarfjørður:

Simun Poulsen

Kalsoy:

- Marius Olsen, Mikladalur
- Markus í Nornastovu, Mikladalur

Kunoy:

- Fróði Joensen, Haraldssund
- Pól Rasmussen
- William Dam

Klaksvík:

- Alex Johannesen
- Mourentius Rensistein
- Sørin Birgir Sørensen

Norðdepli:

- Poul Fuglø, Norðepil
- Jóannes Sivertsen, Hvannasund
- Birgir Poulsen, Hvannasund

Viðareiði:

- Ísak Bjarnaskor
- Markus Sørensen
- Johannes E. Jacobsen

Svínoy:

Petur E. Danielsen
Fugloy:
Elias Zachariassen, Hattarvík

Sjóvar sókn:

- Pól Martin Abrahamsen
- Jónsvein Hansen
- Jákup E. Jacobsen, Kolbeinagjógv

Skála:

- Regin Poulsen
- Karl Marner Rasmussen
- Petur Súni Olsen

Starvsfólk á skrivstovuni:

Olaf Johansen, Tórshavn
Hans Jacob Joensen, Sandavágur

Bilsin av Jesusi

“Tann, sum hevur sonin,
hevur lívið; tann, sum ikki hevur
Guds son, hevur ikki lívið”

1. Job. 5,12

Ein ungur dani segði soleiðis frá .

„Eg hevði ikki ætlað mær at blivið ein kristin. Eg trúði, at eg kendi kristindómin, men má ásanna, at tað gjørdi eg ikki. Eg meinti, at tað ráddi um at liva eitt hampiligt lív, og halda seg burtur frá størstu syndunum o.s.fr. Eg trúði at kristindómurin snúði seg mest um lívsstíl, - men eg kendi als ikki Kristus”!

Fyrstu ferð, hann tosaði við nakran kristnan, var við nøkur ung frá donsku Heimamissionini, sum høvdu eina Café. Hann vildi fegin vísa teimum, at tey gjørdu eitt stórt mistak, við at trúgva á Gud. Hann vildi seta tey uppá pláss, og vísa teimum, at hann hevði rætt.

Hesi ungu vóru góð við hann, og samtalaðu siðiliga við hann út frá Bíbliuni. Hann fekk áhuga at lesa í Bíbliuni, og kom eisini við í ein bíbliubólk. Saman løsu tey týðningarmestu og kendastu tekstirnar í Skriftini. Ígjøgnum tekstirnar talaði Guð við hann.

“Tað var loysandi at lesa um Jesus, sum sjálvboðin og í kærleika gav lívið fyri syndarar, fyri at vit ikki skuldu glatast. Eg upplivdi tað, sum at Gud kom til mín, og ikki øvugt. Tá fyrstani upplivdi eg tann treytaleysa kærleikan, sum Jesus hevur til menniskjuni. Eg bleiv bilsin av Jesusi.

Eg bleiv ikki ein kristin frá einum degi til annan, men ígjøgnum Bibliuna og tann kristna felagsskapin møtti eg Kristusi, og sá hvat kristindómur var”!

Hesin vitnisburður váttaar tað, sum mangan verður sagt, at sannur kristindómur ikki er eitt ytri hampiligt lív, við ávísingum meiningum og hugsanum...o.s.fr.

Alt hetta er tó gott og gagnligt.

Sannur kristindómur byggir harafturímóti á eitt livandi persónligt samband og samlív við Kristus. Sannur kristindómur er at “hava”. Ikki bara at hava okkurt, ella eithvørt, - men at hava Sonin, hava Jesus, eiga Jesus, hava lívssamband við frelsaran.

Tann sum hevur sonin, hevur harvið lívið - tað æviga.

Ein og hvør sum trýr á Jesus og hevur tikið ímóti honum, eigur alt tað, sum Jesus eigur.

Tann sum ikki hevur sonin, hevur heldur ikki lívið - men glatast.

Ger tí sum sangarin biður:

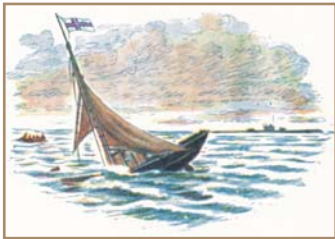
Vilt tú, sál, Guds náði sjá,
fest títt eyga á Jesus!
Vilt tú frið í hjarta fá,
fest títt eyga á Jesus!
Jesus læt fyri teg sítt blóð,
Jesus fyri teg uppstóð,
vann tær lív í yvirflóð,
fest títt eyga á Jesus.

M.s.277

Bussferðir

til Týsklands

24.05. - 03.06.
 í sambandi við at tað eru 62 ár
 síðani týskur kavbátur søkti
 sluppina "Union Jack"

Íroknað prísir er:
 Ferðin fram og aftur við Norrönu í 4-koyggjukamari við WC/bað,
 7 nætur á hotelli í Týsklandi, íroknað ½ vistarhald.
 Hartil færoyskur bussur á allari ferðini og
 atgongumerki til ymisku støðini vitjað verða á ferðini.

úr 6.295,-

til Noregs

17.06. - 26.06.
 Vitjað verður
 m.a. í Gudvangen,
 Lærdal, Lillehammer, í Gudbrandsdalinum, í Lom,
 Geiranger, við Sognefjørðin, Balestrand og Bergen

Íroknað prísir er:
 Ferðin fram og aftur við Norrönu í 4-koyggjukamari við handvaski,
 7 nætur á hotellum í dupltekamari v. WC/bað, íroknað ½ vistarhald.
 Hartil færoyskur bussur og ferðaleiðari.

úr 5.995,-

SMYRIL LINE

Tel 34 59 00

e-mail: booking@smyril-line.fo
www.smyril-line.fo

LEARNIS

FFblaðið
 BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
 ella send eitt fax á 31 87 69

gegur
MEIRI
 MINNI

Søla og umvælingar

...av tekniskum tólum til skip og bátar

- Radar – ARPA Radar
- VHF – DSC-VHF
- Farvu-ekkolodd
- Farvu-videoplottara
- GPS – D-GPS
- Std. C – Std. B
- Navtex – veðurkort
- 24 volt DC til 220 volt AC 1000 watt
- fyrri sjónvarp – Bilradio – CD'ara
- Gyrokumpass – Sprittkumpass
- Fluxgate kumpass
- Sjálvstýrara

Sp/f Contrive Jsp Ltd

Tlf: 45 52 44 - Fax: 45 69 45
 GSM: 21 42 44 - FO-700 Klaksvík
 søla & tænasta:
 FURUNO - SAILOR - SKANTI - SIMRAD
 DECCA - ROBERTSON - SPERRY
 KODEN - SCANMAR - JRC - RAYTHEON -
 MaxSea - SeaTel - TIMCO, v.m.

KØLI- OG
FRYSTIÚTBÚNAÐUR
 - ráðgeving, søla og tænasta

- Handilskøliútbúnaður
- Skipskøliútbúnaður
- Køliútbúnaður til flakavirki
- Ísvirki
- Klímaanlegg
- Reeferkøl

Løggilt kølivirki

FROST

Smyrilsvegur 2 · 100 Tórshavn
 Tel 31 12 20 · Fax 31 48 62
 e-mail: lm@lm.fo · www.lm.fo

Telefonin svarar alt samdøgrið!

LEARNIS

Fáið FF-blaðið
til dyrnar í 3
mánaðir fyrri
einans 50
krónur

Ringið á tlf. 31 15 69 ella
 sendið okkum ein teldupost
 á ff-blað@post.olivant.fo

Aðalfundur

Aðalfundurin hjá Sinnisbata verður á Hotel
 Hafnia leygardagin 11. mei kl. 14,00.

Skrá samb. lóg felagsins.

Uppskot skulu verða nevndini í hendi 14
 dagar áðrenn aðalfundin.

Sinnisbati

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton,
bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísir !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Faroe Islands
 Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
 www.farpack.com

...for your quality

IBIZA SALT

...the best fishery salt in the world!

Tel 31 12 95 · Fax 31 76 63

www.mjsalt.fo

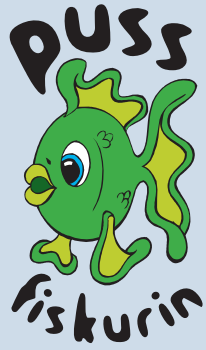
mjsalt@post.olivant.fo

M.J. SALTSØLA

IBIZA SALT

LEARNIS

Hoyrt í flogfarinum

Flogternan spyr mannaátaran: "Kundi tú hugsað tær nakað til matna?" Mannaátarin: "Ja, takk, handa mær ferðafólka-yvirlitið!"

Hoyrt á flogvøllinum:

Tollarin: "Sigarettir? Spiritus? Parfumu?" Hin ferðandi: "Nei, takk. Eg havi fult kuffert...!"

Løgreglumaðurin sigur við bilføraran: "Blás!" Bilførarin: "So fegin, hvar hevur tú ilt...?"

Hoyrt umborð:

Dekkarin: "Vit hava ein blindan passager umborð. Hvat skal eg gera við hann?" Skiparin: "Tveit hann fyri borð!" Løtu seinni kemur dekkarin aftur og spyr: "Hvat skal eg gera við stavin?"

Føroyska umsitingin er uppdeild í trý øki: Tað lóggevandi, tað fordømandi og tað útnyttandi!

Hoyrt á sjúkrahúsinum:

Sjúkrasystirin: "Eru tygum giftur?" Sjúklingurin: "Nei, eg datt niður av 3. hædd!"

Sjúklingurin: "Eri eg álvarsliga sjúkur?" Læknin: "Ja, um eg var tú, hevði eg í øllum førum ikki byrjað at hugt eftir nýggjum sjónvarpssendiroðum"

Garvaður útróðrarmaður

Hóast Meinhard Olsen fyllir 72 ár í juni, er hann "still going strong".

Orð og mynd: Torleif

Meinhard Olsen í Runavík, er eingin ásrungi, hvørki tá talan er um útróður ella um aldur. Hann fyllir 72 ár í juni, og er "still going strong"

Sjógvurin hevur havt hansara størsta áhuga. Hann fór ungur til skips, og hevur verið sjómaður meginpartin av lívinum.

Síðstu 30 árini hevur Meinhard róð út burturav.

Tá eg hittu hann umborð á bátinum "Maria", ein AWI 27 í Runavíkar Havn, var hann á veg at draga hummararúsar.

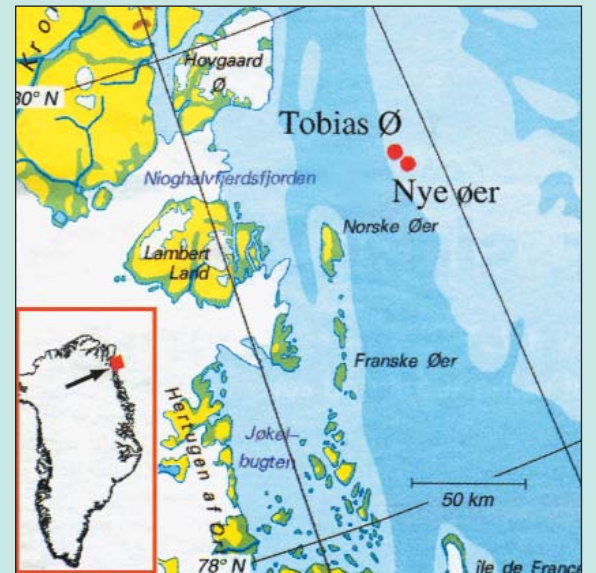
Hummarafiskiskapurin á Tangafirði er frá 15. september til 15. apríl.

Meinhard letur hampuliga at hummarafiskiskapinum í ár. Síðstu dagarnar hevur hann verið heilt

góður. Hann hevur 250 rúsar, og hevur eina kvotu uppá 1500 kg. Hann brúkar sild sum agn. Sjálvt um hann hevur fiskað síni kilo, so kann hann halda á við at fiska, til heildarkvotan er uppi, ella til tíðin er úti. Hetta er bara gjørligt, tí ikki allir, sum hava kvotu, dríva tað so hart.

Meinhard hevur fiskað hummarar í uml. 20 ár.

Grønland er blivið størri

Á hesum kortinum síggjast nýggju grønlandsku oyggjarnar. Tær verða neyvan nakað ferðamannamál!

Sum kunnugt er Grønland einar 1500 ferðir so stórt land sum Føroyar, so her er talan um ótrúliga stórar víddir, sum ein illa kann ímynda sær. Og javnan frættist, at nýggjar oyggjar verða funnar, sum gera Grønland og ikki minst havøkið enn størri.

Í 1993 varð funnin ein nýggj oyggj norðast í Eysturgrønlandi, sum varð kallað Tobias Ø. Men nú eru vísindamenn komnir eftir, at á hesum øki eru fleiri aðrar smáar oyggjar, 5 km í landsynning úr Tobias Ø. Hesar verða fyrribils kallaðar Small Islands, og tær eru heldur ikki so stórar. Talan er um fýra oyggjar, sum liggja á einum øki, sum er 0,8 x 2 km.

Tað er granskarin Johan Mohr, sum hevur gjørt hesar staðfestingar, sum eru grundaðar á radarmyndir frá europeiska rúmdarstovninum ESA. Johan Mohr ivast ikki í, at her eru fleiri aðrar oyggjar í sama øki.

Hesar nýggju oyggjarnar kunnu fáa týðning fyrri grønlandska sjómarkið og harvið fyrri rættindi til at leita eftir ráevnum í undirgrundini.

dagsins MYND

Turrur fiskur og spik á boripalli

Oljuleitingin á føroyskum øki hevur verið søgulig á mangan hátt. Eisini á tann hátt, at hetta man vera fyrstu ferð, at manningin hevur fingið turran fisk og spik á einum boripalli.

Vit koma í komandi blaði at hava eina myndalýsing av lívinum umborð. Hesa ferð hava vit hesa umrøddu søguligu hending, har føroyingar rættiliga hugna sær á føroyskan hátt.